

VOCATIONAL STUDENT 'S DEVIANT BEHAVIORS AND RELATIONSHIP WITH
EMOTIONAL INTELLIGENCE .

Miss Isariya Darathong

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Science Program in Mental Health

Department of Psychiatry

Faculty of Medicine

Chulalongkorn University

Academic year 2008

Copyright of Chulalongkorn University

พฤติกรรมไม่พึงประสงค์ของนักเรียนอาชีวศึกษาและความสัมพันธ์กับความฉลาดทางอารมณ์

นางสาวอิสรียา คาราทอง

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาสุขภาพจิต ภาควิชาจิตเวชศาสตร์

คณะแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2551

ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

หัวข้อวิทยานิพนธ์	พฤติกรรมไม่พึงประสงค์ของนักเรียนอาชีวศึกษาและความสัมพันธ์กับ ความฉลาดทางอารมณ์
โดย	นางสาว อิศริยา คาราทอง
สาขาวิชา	สุขภาพจิต
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก	อาจารย์นายแพทย์ ฉัตร พิทยรัตน์เสถียร

คณะแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้นับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาามหาบัณฑิต

..... คณบดีคณะแพทยศาสตร์
(รองศาสตราจารย์นายแพทย์ อิศร ภัทราคูลย์)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(ศาสตราจารย์แพทย์หญิง อุมพร ตรังคสมบัติ)

.....อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก
(อาจารย์นายแพทย์ ฉัตร พิทยรัตน์เสถียร)

.....กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกมหาวิทยาลัย
(แพทย์หญิงพรรณพิมล หล่อตระกูล)

อิสริยา คาราทอง : พฤติกรรมไม่พึงประสงค์ของนักเรียนอาชีวศึกษาและความสัมพันธ์กับความฉลาดทางอารมณ์ . (VOCATIONAL STUDENT 'S DEVIANT BEHAVIORS AND RELATIONSHIP WITH EMOTIONAL INTELLIGENCE .) อ.ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก : นพ. ฉัตร พิชัยรัตน์เสถียร ,101 หน้า.

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาพฤติกรรมไม่พึงประสงค์และความฉลาดทางอารมณ์ของนักเรียนอาชีวศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร พร้อมทั้งศึกษาความสัมพันธ์ของทั้งสองตัวแปรและศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการเกิดพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ โดยเป็นการวิจัยเชิงพรรณนา โดยศึกษา ณ ช่วงเวลาใดเวลาหนึ่ง กลุ่มตัวอย่างคือนักเรียนอาชีวศึกษาระดับระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช) ชั้นปีที่ 1-3 และระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส) ชั้นปีที่ 1-2 ในวิทยาลัยอาชีวศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร 5 วิทยาลัย จำนวน 1051 คน เครื่องมือที่ใช้แบ่งเป็นสามส่วน คือ ข้อมูลส่วนบุคคล, แบบสอบถามวัดความฉลาดทางอารมณ์ และ แบบประเมินพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ การวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติใช้สถิติเชิงพรรณนาในการบรรยายลักษณะของนักเรียนอาชีวศึกษา ใช้วิธีวิเคราะห์สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สันดูความสัมพันธ์ และ ใช้สถิติ t-test และ One - way ANOVA ในการวิเคราะห์ความแตกต่าง

ผลการวิจัยพบว่านักเรียนอาชีวจะประเมินตนเองว่ามีพฤติกรรมไม่พึงประสงค์โดยเฉลี่ย 2.21 เรื่อง (พิสัย 0-12 เรื่อง) ในขณะที่อาจารย์ประเมินว่านักเรียนที่ตนเองดูแลนั้นมีปัญหาพฤติกรรมโดยเฉลี่ย 0.51 เรื่อง (พิสัย 0-9 เรื่อง) การประเมินของอาจารย์และนักเรียนมีความสอดคล้อง (Agreement) กันในระดับปานกลาง ($r = .223, P = .01$) ปัจจัยที่สัมพันธ์กับการเกิดพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ได้แก่ เพศ สาขาที่เรียน ระดับชั้นปี และเกรดเฉลี่ย การประเมินความฉลาดทางอารมณ์ของนักเรียนอาชีวจะพบว่าอยู่ในระดับสูง 3.8% ค่อนข้างสูง 65.3% ปานกลาง 30.2% ค่อนข้างต่ำ 0.7% โดยไม่มีผู้มีระดับความฉลาดทางอารมณ์ในระดับต่ำเลยแม้แต่คนเดียว ไม่พบว่ามีความสัมพันธ์ระหว่างคะแนนความฉลาดทางอารมณ์กับจำนวนปัญหาพฤติกรรม ($r = .015, p = .626$)

สรุปผลการวิจัยคือ มีปัจจัยหลายประการที่สัมพันธ์กับพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ในเด็กนักเรียนอาชีว แต่ไม่พบว่าความฉลาดทางอารมณ์มีความสัมพันธ์ด้วย การประเมินปัญหาพฤติกรรมในเด็กนักเรียนอาชีวควรระลึกถึงข้อจำกัดและอคติของผู้ให้ข้อมูลแต่ละกลุ่มเสมอ

ภาควิชา	จิตเวชศาสตร์	ลายมือชื่อนิติ.....
สาขาวิชา	สุขภาพจิต	ลายมือชื่อ.ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์.....
ปีการศึกษา	2551	

5074854230 : MAJOR MENTAL HEALTH

KEYWORDS : DEVIANT BEHAVIORS / EMOTIONAL INTELLIGENCE

ISARIYA DARATHONG : VOCATIONAL STUDENT 'S DEVIANT
BEHAVIORS AND RELATIONSHIP WITH EMOTIONAL INTELLIGENCE.

ADVISOR : NUTTORN PITYARATSTIAN ,MD., 105 pp

Objective: To examine deviant behaviors among vocational students in Bangkok, and to investigate the relationship between the deviant behaviors and potential associated factors, including emotional intelligence.

Materials and Method: The research design was cross-sectional, descriptive. The samples included a total of 1,051 vocational students (Vocational Certificate) in 1st, 2nd, and 3rd year, and high vocational students (High Vocational Diploma) in 1st and 2nd year from five different vocational colleges in Bangkok. The instruments consisted of three following parts; respondent's demographic data, the Emotional Intelligence Test, and the Deviant Behavior Inventory. To analyze data, the descriptive statistics was used to describe the vocational students' characteristics. Pearson's correlation coefficient was conducted to determine the relationship between deviant behavior and emotional intelligence. T-test and One-way ANOVA were used to delineate the difference.

Result: The vocational students reported themselves as having deviant behaviors on average of 2.21 areas (range 0 – 12), while they were rated as having the deviant behaviors by teacher in 0.51 areas (range 0 – 9). Evaluation of deviant behaviors by students and teachers showed moderate agreement (r =.223, p = .01). Factors associated with the deviant behaviors included gender, program learnt, year rank and GPA. Regarding the assessment of emotional intelligence, 3.8% of vocational students in Bangkok were rated as of high level, 65.3% somewhat high, 30.2% moderate, and 0.7% somewhat poor. None of the participants were rated as poor emotional intelligence. There was no relationship between emotional intelligence scores and number of deviant behaviors (r = .015, = .626).

Conclusion: Despite several factors associated with deviant behaviors among the vocational students were found, there was no relationship with emotional intelligence. The assessment process of the vocational students' behavioral problems should always be aware of the limitation and respondent's bias.

Department : Psychiatry   Student's Signature.....

Field of Study : Mental health   Advisor's Signature.....

Academic Year : 2008

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความกรุณา ช่วยเหลือ และให้ความอนุเคราะห์จากบุคคลหลายท่านซึ่งผู้วิจัยขอกล่าวนามเพื่อระลึกถึงพระคุณของทุกท่านเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ นายแพทย์ฉัตร พิชัยรัตน์เสถียร อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ที่กรุณาให้ความรู้ คำปรึกษา คำแนะนำ และตรวจแก้ไขวิทยานิพนธ์ฉบับนี้จนเสร็จสมบูรณ์

ขอกราบขอบพระคุณ ศาสตราจารย์แพทย์หญิงอุมาพร ตรังคสมบัติ ที่ให้เกียรติมาเป็นประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ และแพทย์หญิงพรรณพิมล หล่อตระกูล ที่ให้เกียรติมาเป็นกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

ขอกราบขอบพระคุณ ผู้อำนวยการวิทยาลัยอาชีวศึกษา ผู้ช่วยผู้อำนวยการ ทั้งคณาจารย์ในวิทยาลัยอาชีวศึกษาทั้ง 5 แห่ง ที่ อนุญาตให้เก็บข้อมูล รวมถึงนักเรียนอาชีวศึกษาทุกท่านที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม

ขอบพระคุณเจ้าหน้าที่ธุรการภาควิชาจิตเวชศาสตร์ทุกท่าน ที่ให้การช่วยเหลือและให้ความสะดวกตลอดมาที่เข้ามาศึกษา

ท้ายสุดขอขอบคุณ สมาชิกในครอบครัวของผู้วิจัยที่ให้กำลังใจและส่งเสริมให้ผู้วิจัยได้มีโอกาใช้เวลาในการศึกษาอย่างเต็มที่ ขอขอบคุณกัลยาณมิตรทุกท่านที่ให้กำลังใจ ความช่วยเหลือจนผู้วิจัยสามารถทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จตามที่ตั้งใจไว้

สารบัญ

บทที่	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ฌ
สารบัญภาพ.....	ญ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	3
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	4
ขอบเขตของการวิจัย.....	5
คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย.....	5
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	7
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	8
ทฤษฎีเกี่ยวกับความผิดพฤติกรรม.....	8
ทฤษฎีเกี่ยวกับพฤติกรรมไม่พึงประสงค์.....	9
ความประพฤตินิสัย (conduct disorder).....	24
พฤติกรรมของวัยรุ่น.....	29
ความฉลาดทางอารมณ์.....	33
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	36
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	38
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	38
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	39
การเก็บ รวบรวมข้อมูล.....	44
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	44

บทที่	หน้า
บทที่ 4 การวิเคราะห์ข้อมูล.....	46
ส่วนที่ 1 ลักษณะส่วนบุคคล	
พฤติกรรมไม่พึงประสงค์ พฤติกรรมก้าวร้าว.....	47
ส่วนที่ 2 .การเปรียบเทียบความสัมพันธ์	
การประเมินพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ ระหว่างอาจารย์และนักเรียน.....	53
ส่วนที่ 3 ความฉลาดทางอารมณ์ และ	
การเปรียบเทียบความฉลาดทางอารมณ์กับ พฤติกรรมไม่พึงประสงค์.....	55
ส่วนที่ 4 ความสัมพันธ์ระหว่าง ข้อมูลทั่วไป	
และความฉลาดทางอารมณ์ กับ พฤติกรรมไม่พึงประสงค์.....	60
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	68
สรุปผลการวิจัย.....	68
อภิปรายผลการวิจัย.....	70
ข้อเสนอแนะ.....	81
รายการอ้างอิง.....	83
ภาคผนวก.....	89
ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์.....	101

สารบัญตาราง

ตาราง	หน้า
1 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตาม ลักษณะส่วนบุคคล.....	47
2 จำนวน ร้อยละ และ ค่าเฉลี่ย จำแนกตาม ลักษณะของพฤติกรรม ไม่พึงประสงค์รายชื่อของการประเมินว่า มี พฤติกรรมไม่พึงประสงค์ ของนักเรียนและอาจารย์.....	50
3 สัมประสิทธิ์สัมพันธ์ (r) ระหว่างค่าคะแนนพฤติกรรมของนักเรียน ประเมินและ คะแนนพฤติกรรมของอาจารย์ประเมิน36-38.....	53
4 แสดงจำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของระดับความฉลาดทางอารมณ์ โดยรวม และด้านการตระหนักรู้.....	55
5 แสดงจำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับความฉลาดทางอารมณ์ในด้านการจัดการอารมณ์ของตน และ ด้านการจูงใจตนเอง	57
6 แสดงจำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับความฉลาดทางอารมณ์ในด้านการเข้าใจความรู้สึกของผู้อื่น และ ด้านการมีทักษะทางสังคม.....	58
7 สัมประสิทธิ์สัมพันธ์ (r) ระหว่างความฉลาดทางอารมณ์ และ พฤติกรรมไม่พึงประสงค์.....	59
8 สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) ระหว่างตัวแปร อายุ เกรดเฉลี่ย และ จำนวนสมาชิกในครอบครัว กับ คะแนนพฤติกรรมไม่พึงประสงค์.....	60
9 แสดงการวิเคราะห์สัมพันธ์ระหว่างตัวแปรข้อมูลพื้นฐาน และ พฤติกรรมไม่พึงประสงค์ ด้วย Independent t-test และ One-way ANOVA	61
10 การวิเคราะห์ความแตกต่างของคะแนนพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ในรายคู่ โดยวิธี LSD ระหว่างในแต่ละกลุ่มย่อยของ ระดับชั้นปีการศึกษา.....	65
11 การวิเคราะห์ความแตกต่างของคะแนนพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ในรายคู่ โดยวิธี LSD ระหว่างในแต่ละกลุ่มย่อยของ สาขาที่เรียน.....	66
12 การวิเคราะห์ความแตกต่างของคะแนนพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ในรายคู่ โดยวิธี LSD ระหว่างในแต่ละกลุ่มย่อยของ อาชีพของผู้ปกครอง.....	67

สารบัญภาพ

ภาพประกอบ	หน้า
1 แสดงปัจจัยต่างๆที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมเบี่ยงเบน.....	10
2 แสดงลักษณะรูปร่างของมนุษย์ทั้ง 3 แบบ	19
3 แสดงแผนภูมิทฤษฎีอาชญาวิทยาแนวพุทธ.....	24
4 แสดงร้อยละของลักษณะการมีพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ และไม่มีพฤติกรรมไม่พึงประสงค์	51
5 แสดงร้อยละของลักษณะการมีพฤติกรรมก้าวร้าวและไม่มีพฤติกรรมก้าวร้าว.....	52
6 แสดงลักษณะกราฟ Histogram ของความฉลาดทางอารมณ์.....	77

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

วัยรุ่น ซึ่งเป็นวัยที่มีการเปลี่ยนแปลงทั้งทางด้านร่างกาย สติปัญญาและพฤติกรรมจากวัยเด็กไปสู่วัยแห่งความเป็นผู้ใหญ่ เป็นสภาวะหัวเลี้ยวหัวต่อแห่งชีวิตที่จะต้องมีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมแบบเด็ก ๆ ให้ไปสู่พฤติกรรมของผู้ใหญ่ซึ่งสังคมแต่ละแห่งจะเป็นตัวกำหนดแบบฉบับแห่งพฤติกรรมเหล่านี้ให้ และหากวัยรุ่นเหล่านี้ไม่ปฏิบัติตามแบบฉบับของสังคมก็ถูกมองว่าประพฤติปฏิบัติในทางที่ไม่พึงประสงค์ ซึ่งนักเรียนอาชีวศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพส่วนใหญ่ คือ วัยรุ่นซึ่งเป็นวัยที่มีการเปลี่ยนแปลงทั้งด้านร่างกาย สติปัญญา และพฤติกรรมไปสู่ความเป็นผู้ใหญ่เช่นกัน ^[1] วิทยาลัยประชากรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยได้ทำการสำรวจพฤติกรรมของเยาวชนไทยผลการสำรวจเบื้องต้นพบว่า เยาวชนนักเรียนนักศึกษาในปัจจุบัน 71% มีปัญหาพฤติกรรมในการดำเนินชีวิตไม่ต่ำกว่า 1 ปัญหา ในบรรดาปัญหา 9 ชนิด ที่สำคัญได้แก่ การสูบบุหรี่ การดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ การเที่ยวสถานบันเทิง เล่นการพนัน ใช้ยาเสพติด ใช้จ่ายฟุ่มเฟือย มีเพศสัมพันธ์ ทะเลาะวิวาท และการคิดฆ่าตัวตาย โดยภาพรวมทั้งหมดของเยาวชนทั่วประเทศแต่ละคนมีปัญหาเฉลี่ย 1.8 ปัญหา ^[2]

และที่สถาบันสุขภาพสุขภาพจิตเด็กและวัยรุ่นราชนครินทร์ ได้มีการประกาศเจตนารมณ์พัฒนาเยาวชนเชิงสร้างสรรค์ ระหว่าง กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงศึกษาธิการ และสำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) โดยมีรายงานจากการประชุมว่า ปัญหาพฤติกรรมวัยรุ่นมีแนวโน้มทวีความรุนแรงมากขึ้น ทั้งพฤติกรรมทางเพศ สุรา บุหรี่ ยาเสพติด ความรุนแรง ยกตัวอย่างเช่น ข่าวน้ำหนึ่งหนังสือพิมพ์ ที่สถาบันสุขภาพจิตเด็กและวัยรุ่นราชนครินทร์ ได้ศึกษาวิเคราะห์ข่าวหนังสือพิมพ์ 14ฉบับ ย้อนหลัง 3 เดือน ตั้งแต่ตุลาคม-ธันวาคม 2547 พบปัญหาพฤติกรรมวัยรุ่นทั้งสิ้น 122 ข่าว เฉลี่ย 1.36ข่าวต่อวัน หรือ 4 ข่าว ใน 3 วัน โดยมีเรื่องเพศมากที่สุด 61 ข่าว คิดเป็น 50% ความรุนแรง 45 ข่าว คิดเป็น36% ยาเสพติด 11 ข่าว คิดเป็น 9% และ ฆ่าตัวตาย 5 ข่าว คิดเป็น 4% ศ.นพ.สุชัยกล่าวว่า สถิติจำนวนคดีของเด็กและเยาวชนทั้งชายหญิงอายุต่ำกว่า 18 ปี ที่ถูกดำเนินคดีโดยสถานพินิจทั่วประเทศ ในระยะเวลา 7เดือน ตั้งแต่ มกราคม- กรกฎาคม 2548 มีสูงถึง 20,218 คดี เท่ากับ 96 คดีต่อวัน หรือ 4 คดีต่อชั่วโมง ^[3]

โดยเนื้อหาของกรทำพฤติกรรมส่วนหนึ่งพบว่าเป็นกรทำของนักเรียนวัยรุ่นบางกลุ่ม ซึ่งรวมไปถึงนักเรียนอาชีวะ ที่มักจะก่อเหตุทะเลาะวิวาทกับนักเรียนด้วยกันเองหรือกับบุคคลกลุ่มอื่น จนเป็นเหตุให้มีการสูญเสียชีวิตและทรัพย์สินของส่วนรวม บางครั้งก็มีการเดินขบวนเพื่อเรียกร้องสิทธิต่างๆอันมิชอบหรือมีการมั่วสุมกันกระทำในสิ่งที่ไม่สมควร เช่น เสพยาเสพติด มีเรื่องชู้สาว เป็นต้น ^[4] และ จากการศึกษาของสถาบันวิจัยประชากรมหาวิทาลัยมหิดลได้รวบรวมสถิติวัยรุ่นยกพวกตีกัน ในช่วง 1 เดือน คือ ตุลาคม- สิงหาคม 2547 พบว่าเฉพาะในเขตกรุงเทพมหานครมีกลุ่มวัยรุ่นที่ยกพวกตีกันถึง 3,000 ครั้ง และการศึกษาของสำนักงานกองทุนสนับสนุนงานวิจัย (สกว.) ที่ระบุว่า นักเรียนยกพวกตีกัน มีเฉพาะเด็กไทยชาติเดียว ^[5] ซึ่งโดยส่วนใหญ่ก็เกิดมาจากนักเรียนอาชีวศึกษาที่มักมีพฤติกรรมทะเลาะวิวาทยกพวกตีกัน

ดังนั้นการศึกษาครั้งนี้จึงเลือกศึกษาในกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักเรียนอาชีวศึกษา เพราะอยู่ในช่วงวัยรุ่นและเป็นกลุ่มนักเรียนที่ถูกสังคมมองว่ามักจะก่อพฤติกรรมก้าวร้าวรุนแรง โดยจะศึกษาวิทาลัยอาชีวศึกษาที่อยู่ในเขตกรุงเทพมหานคร เหตุผลที่เลือกศึกษาในกรุงเทพมหานคร เนื่องจากกรุงเทพมหานครเป็นเมืองที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วทั้งด้านกายภาพ ระบบเศรษฐกิจทุนนิยมเชิงตลาด การแข่งขันแบบเสรี การเร่งเร้า และการกระตุ้นในลักษณะบริโภคนิยมผ่านสื่อต่างๆ รวมทั้งวัฒนธรรมในยุคโลกาภิวัตน์ทำให้โครงสร้างทางสังคมอ่อนแอ ทุนทางสังคม ศาสนา วัฒนธรรมไทยและภูมิปัญญาท้องถิ่นห่างเหินและถูกปฏิเสธจากเด็กและเยาวชน ทำให้เด็กและเยาวชนส่วนหนึ่งได้รับการหล่อหลอมจากบรรยากาศและสภาพแวดล้อมที่ไม่สร้างสรรค์ ส่งผลให้เด็กและเยาวชนมีพฤติกรรมเบี่ยงเบน ล่อแหลมต่อการกระทำผิดกฎหมาย หมิ่นเหม่ต่อศีลธรรมอันดีงาม มีค่านิยมที่ไม่พึงประสงค์ เช่น การมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควร การนิยมซื้อสินค้าราคาแพง การเสพและดื่มของมีนเมา การเที่ยวกลางคืนตามสถานเริงรมย์และสถานบันเทิง การมั่วสุมเล่นการพนันและเกมส์คอมพิวเตอร์ การทะเลาะวิวาท การใช้ความรุนแรง การแข่งรถซึ่ง ^[6]

เมื่อมองไปถึงสาเหตุของนักเรียนอาชีวะจำนวนหนึ่งนั้น เกิดคำถามว่าทำไมจึงมีพฤติกรรมดังกล่าว และเมื่อนำมาพิจารณาถึงปัจจัยที่ก่อให้เกิดการกระทำดังกล่าวแล้ว สามารถอธิบายได้โดยปัจจัยภายนอกของตัวนักเรียนอาชีวะ และ ปัจจัยภายในของเด็กนักเรียนอาชีวะ

ปัจจัยภายนอกที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการก่อให้เกิดพฤติกรรมไม่พึงประสงค์นั้นก็คงไม่พ้นปัจจัยดังนี้คือ สภาพสังคม สภาพแวดล้อมทางครอบครัว และอาจถึงระบบการศึกษา เป็นต้น

ส่วนเหตุปัจจัยที่มาจากภายในตัวนักเรียน ก็คือ ความเป็นนักเรียนอาชีวะ เสมือนเป็นสัญลักษณ์ของการทำแต่เรื่องหนักๆเรื่องของการใช้แรงมากกว่าใช้สมอง ทำให้การมองเห็นคุณค่าในตัวเองของนักเรียนอาชีวะนั้นต่ำ และนอกจากการไม่เห็นคุณค่าในตัวเองแล้ว การตระหนักรู้เท่าทันยอมรับอารมณ์ของตนเองและผู้อื่น การควบคุมอารมณ์ของตนเอง การปรับอารมณ์ของ

ตนเอง และการแสดงออกทางอารมณ์อย่างเหมาะสม ของตัวนักเรียนเองนั้นก็เป็ปัจจัยสำคัญที่เป็นแรงขับเคลื่อนให้แสดงพฤติกรรมต่างๆออกไป^[7]

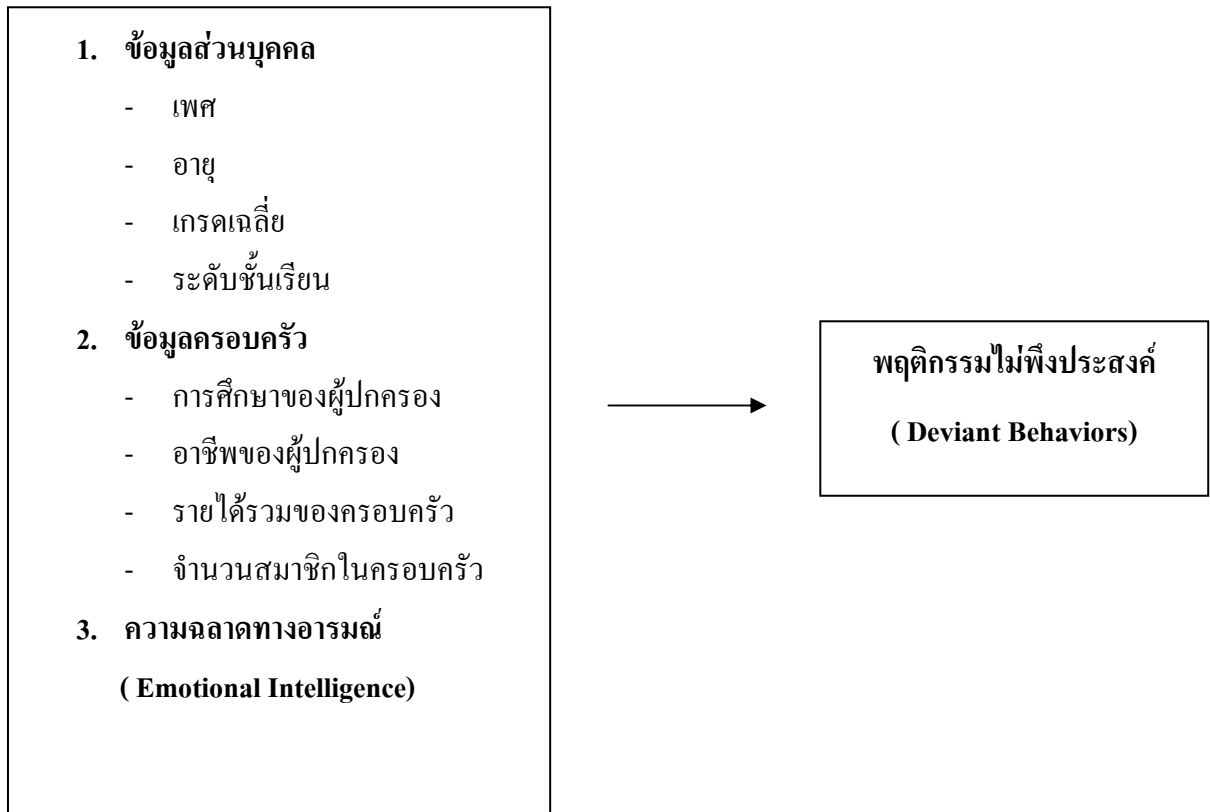
ความฉลาดทางอารมณ์ (Emotional Intelligence) หมายถึง ความสามารถของบุคคลในการตระหนักรู้ถึงอารมณ์ ความคิด ความรู้สึกของตนเองและของผู้อื่น สามารถจัดการควบคุมอารมณ์ และแรงกระตุ้นภายในให้รับและปรับสถานการณ์ต่างๆได้ สามารถสนับสนุนการคิดและสร้างแรงจูงใจที่ดีให้แก่ตนเอง เพื่อให้เกิดการพัฒนาตนเองและผู้อื่น และสร้างสายสัมพันธ์อันดีกับผู้อื่นได้^[8] ดังนั้นเมื่อบุคคลที่มีระดับความฉลาดทางอารมณ์ คือบุคคลที่สามารถเข้าใจความรู้สึกของตนเองและผู้อื่น รู้จุดอ่อนจุดค้อยของตนเอง รู้จักควบคุมจัดการการแสดงออกทางอารมณ์ และรู้จักใช้ชีวิตอย่างเหมาะสม สามารถตรวจสอบอารมณ์ความรู้สึกของตนเองและผู้อื่น^[9] อันจะนำไปให้เกิดพฤติกรรม ต่างๆที่จะกระทำออกไปได้อย่างเหมาะสม และเมื่อพิจารณาพฤติกรรมต่างๆของนักเรียนอาชีวศึกษาในบางส่วนที่ก่อพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ตามที่คเป็นข่าว หรือเป็นปัญหาของสังคมในขณะนี้ ผู้วิจัยจึงพิจารณาไปถึงความฉลาดทางอารมณ์ของนักเรียนอาชีวศึกษานั้นว่าเป็นอย่างไร จะมีความเกี่ยวข้องอย่างไรต่อการเกิดพฤติกรรมไม่พึงประสงค์หรือไม่

เพราะฉะนั้น ความฉลาดทางอารมณ์ (Emotional intelligence) ถือเป็ปัจจัยภายในอย่างหนึ่งในการแสดงออกของพฤติกรรมต่างๆ ดังนั้นในการศึกษาครั้งนี้จึงศึกษาถึงความสัมพันธ์ของ และพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ (Deviant Behaviors)ของนักเรียนอาชีวะและความฉลาดทางอารมณ์ (Emotional intelligence) ว่ามีความสัมพันธ์กันอย่างไร รวมทั้งปัจจัยอื่นๆ เช่น ด้านข้อมูลส่วนบุคคลของนักเรียนอาชีวศึกษาเอง ว่ามีความสัมพันธ์อย่างไรกับพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ ทั้งนี้ก็เพื่อที่จะศึกษาถึงต้นเหตุอย่างหนึ่งของการเกิดพฤติกรรมที่เป็นปัญหา และอาจนำข้อมูลที่ได้ไปใช้ประโยชน์ในการแก้ไขปัญหาต่างๆและช่วยเหลือได้ต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ (Deviant Behaviors) และศึกษาระดับของความฉลาดทางอารมณ์ (Emotional Intelligence) ของนักเรียนอาชีวศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร
2. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความฉลาดทางอารมณ์ (Emotional Intelligence) กับการเกิดพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ (Deviant Behaviors) ของนักเรียนอาชีวศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร
3. เพื่อศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการเกิดพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ (Deviant Behaviors) ของนักเรียนอาชีวศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร

กรอบแนวคิดในการวิจัย (Conceptual framework)

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความฉลาดทางอารมณ์ รวมทั้งปัจจัยอื่นๆ กับ พฤติกรรมไม่พึงประสงค์ ของนักเรียนอาชีวศึกษา ที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ชั้นปีที่ 1-3 และ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ประจำภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2551 ในวิทยาลัยอาชีวศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร

คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย

พฤติกรรมไม่พึงประสงค์ (Deviant Behaviors) มีลักษณะดังต่อไปนี้

- 1) มีพฤติกรรมก้าวร้าวรุนแรง
  - ชกต่อยและทะเลาะวิวาทกับผู้อื่น
  - รังแก ข่มขู่ ริดไถหรือทำตนข่มผู้อื่น
  - ล้วงละเมิดทางเพศต่อผู้อื่น
- 2) มีพฤติกรรมทำลายทรัพย์สิน
  - ทำลายทรัพย์สินสาธารณะ
  -
- 3) มีพฤติกรรมลักขโมย หลอกหลวง
  - ลักขโมย
  - โกงหก
- 4) มีพฤติกรรมละเมิดกฎเกณฑ์
  - เล่นการพนัน
  - จงใจแต่งกายผิดระเบียบของโรงเรียน
  - หนีเรียนหรือขาดเรียน โดยไม่มีเหตุผล
  -
- 5) พฤติกรรมเกร่ออื่นๆ
  - ดื่มสุราหรือสูบบุหรี่
  - ใช้สารเสพติดอื่น ๆ นอกเหนือจากสุราหรือบุหรี่
  - ขับขี่ยานพาหนะด้วยความเร็วสูง เช่น ซิ่งรถจักรยานยนต์

ความฉลาดทางอารมณ์ (Emotional Intelligence)

หมายถึง ความสามารถของบุคคลในการตระหนักรู้ถึงอารมณ์ ความคิด ความรู้สึกของตนเองและของผู้อื่น สามารถจัดการควบคุมอารมณ์และแรงกระตุ้นภายในให้รับและปรับสถานการณ์ต่างๆได้ สามารถสนับสนุนการคิดและสร้างแรงจูงใจที่ดีให้แก่ตนเอง เพื่อให้เกิดการพัฒนาตนเองและผู้อื่น และสร้างสายสัมพันธ์อันดีกับผู้อื่นได้ ความฉลาดทางอารมณ์ตามแนวคิดของโกลแมน^[10] ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ ดังนี้

1. การตระหนักรู้อารมณ์ตน (Self – Awareness) หมายถึง การรู้เท่าทันอารมณ์ความรู้สึกของตนเอง รู้สาเหตุให้เกิดอารมณ์และความรู้สึก มีสติรู้ตัวอยู่ตลอดเวลา สำรวจและประเมินตนเอง ได้ตามความเป็นจริง ยอมรับสภาพความเป็นจริงของตนเอง รู้จุดเด่นและจุดด้อยของตนเอง มีความมั่นใจในตนเอง เชื่อมั่นในความสามารถและความมีคุณค่าของตนเอง
2. การจัดการอารมณ์ของตนเอง (Self-Regulation) หมายถึง การควบคุมอารมณ์และความรู้สึกของตนเองให้อยู่ในสภาพปกติ สามารถสะกดกลืนอารมณ์ของตนเอง ยอมรับต่อการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น แสดงออกได้อย่างเหมาะสมตามสถานการณ์ มีจิตใจหนักแน่นมั่นคงไม่หวั่นไหวต่อเหตุการณ์ต่างๆ ได้อย่างเหมาะสมและปรับอารมณ์ให้เข้ากับสถานการณ์ต่างๆ ได้อย่างดี และมีวิธีการในการคลายเครียดได้อย่างเหมาะสม
3. การจูงใจตนเอง (Motivation) หมายถึง การสร้างความหวังและให้กำลังใจตนเอง เพื่อให้ได้รับความสำเร็จในการทำงานที่ยุ่งยากซับซ้อน มองโลกในแง่ดี สามารถเผชิญกับปัญหาและอุปสรรคได้อย่างไม่ย่อท้อ มีความพยายามและกระตือรือร้นในการทำงาน และพยายามหาวิธีแก้ปัญหและปรับปรุงงานเพื่อนำนำไปสู่ความสำเร็จ สามารถรอคอยโอกาส เพื่อให้สามารถบรรลุเป้าหมายที่ดีกว่ามีการวางแผนการทำงานอย่างเป็นระบบ
4. การเข้าใจความรู้สึกของผู้อื่น (Empathy) หมายถึง การเข้าใจและรู้จักในอารมณ์ความรู้สึกและความต้องการของผู้อื่น สามารถแปลความหมายของอารมณ์ ความรู้สึก และการแสดงออกของผู้อื่นได้ รู้ถึงความรู้สึกนึกคิด มุมมองของผู้อื่น เห็นใจผู้อื่น เป็นผู้ฟังที่ดี ยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่น สามารถคาดคะเนและตอบสนองความต้องการ

ของผู้อื่นได้ดี รู้ถึงทัศนคติความคิดของคนในกลุ่ม คาดคะเนสถานการณ์ในด้านความสัมพันธ์ ของบุคคลในกลุ่มได้

5. การมีทักษะทางสังคม (Social Skill) หมายถึง การสร้างความสัมพันธ์กับผู้อื่นมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี เป็นมิตรกับบุคคลได้ทุกประเภท มีความคล่องในการติดต่อสื่อสารกับผู้อื่น เพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในทางที่ดี ให้ความร่วมมือกับบุคคลอื่น และแสวงหาความร่วมมือกับบุคคลอื่นได้ ไน้มน้ำความคิดเห็นของบุคคลอื่นได้อย่างนุ่มนวลและได้ผล ทำให้เกิดความสามัคคีร่วมแรงใจในการปฏิบัติการกิจให้บรรลุเป้าหมาย มีการสื่อความที่ดี สามารถเจรจาต่อรอง แก้ไขและหาทางยุติปัญหาและข้อขัดแย้งได้อย่างเหมาะสม เต็มใจให้ความช่วยเหลือเมื่อผู้อื่นเดือดร้อน

นักเรียนอาชีวศึกษา หมายถึง นักเรียนอาชีวศึกษาที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ชั้นปีที่ 1-3 และ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ประจำปีการศึกษาที่ 1 ปีการศึกษา 2551 ในวิทยาลัยอาชีวศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ (Expected Benefit and Application)

1. ได้ข้อมูลของระดับของความฉลาดทางอารมณ์ (Emotional Intelligence) และ พฤติกรรมไม่พึงประสงค์ (Deviant Behaviors) ของนักเรียนอาชีวศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร
2. พบความสัมพันธ์ระหว่างความฉลาดทางอารมณ์ (Emotional Intelligence) กับการเกิดพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ (Deviant Behaviors) ของนักเรียนอาชีวศึกษาในเขตกรุงเทพมหานครว่าเป็นอย่างไร และได้ข้อมูลของลักษณะของพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนอาชีวศึกษา
3. สามารถนำผลของการศึกษา เป็นแนวทางในการแก้ปัญหาพฤติกรรมไม่พึงประสงค์แก่นักเรียนอาชีวศึกษาต่อไปได้
4. เป็นแนวทางในการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับนักเรียนอาชีวศึกษาถึงพฤติกรรมต่างๆต่อไปได้

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

แนวคิดและทฤษฎี

ความหมายของพฤติกรรม

การศึกษาเกี่ยวกับพฤติกรรมได้มีผู้ที่ศึกษาถึงความหมายของพฤติกรรม ดังนี้

มานิต มานิตเจริญ ได้ให้ความหมายพฤติกรรมในพจนานุกรมไทยฉบับปรับปรุงใหม่ว่า พฤติกรรม (Behavior) หมายถึง กริยาอาการ ความคิดและความรู้สึกที่แสดงออกต่อสิ่งแวดล้อม การปฏิบัติตัว^[11]

Hilgard, Ernest Ropiepuet ได้ให้ความหมายของพฤติกรรม (Behavior)ว่า หมายถึง กิจกรรมทุกชนิดของสิ่งมีชีวิตที่สังเกตได้โดยบุคคลอื่นหรือเครื่องมือของผู้ทำการทดลอง^[12]

สมจิตต์ สุพรรณทัศน์ ได้ให้ความหมายของพฤติกรรม(Behavior) ว่า หมายถึง ปฏิกริยาหรือกิจกรรมทุกชนิดของสิ่งมีชีวิต จะสังเกตได้หรือสังเกตไม่ได้ก็ตาม ซึ่งแบ่งออกเป็น พฤติกรรมภายในและพฤติกรรมภายนอก

พฤติกรรมภายใน หมายถึง กิจกรรมหรือปฏิกริยาที่เกิดขึ้นภายในตัวบุคคลรวมทั้งความคิด ความรู้สึก ทัศนคติ ความเชื่อและค่านิยม

พฤติกรรมภายนอก หมายถึง ปฏิกริยาหรือการกระทำของบุคคลที่แสดงออกมาให้ผู้อื่นเห็นได้ทั้งด้วยการพูด การกระทำ กริยาท่าทางของบุคคล^[13]

พฤติกรรมไม่พึงประสงค์ หรือ พฤติกรรมเบี่ยงเบน (Deviant Behavior)^[14]

หมายถึงพฤติกรรมที่ขัดแย้งกับบรรทัดฐานของสังคม การฝ่าฝืนนั้นสังคมเห็นว่าบุคคลต้องได้รับการลงโทษ แบบของพฤติกรรมเบี่ยงเบนออกได้เป็น 4 แบบใหญ่ๆ คือ การกระทำที่เบี่ยงเบน นิสัยเบี่ยงเบน การเบี่ยงเบนทางจิต และวัฒนธรรมเบี่ยงเบน ในการศึกษารั้งนี้เราสนใจเกี่ยวกับ การกระทำเบี่ยงเบน ซึ่งการกระทำที่เบี่ยงเบนนั้น จะเป็นไปในลักษณะ

- พฤติกรรมที่ขัดกับบรรทัดฐานหรือกฎหมายของสังคม
- การมีพฤติกรรมทางเพศที่ขัดกับบรรทัดฐานของสังคม

ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมไม่พึงประสงค์^[15]

Theories of Deviance : Classical Essentialist Normative Non-Deterministic

- **Demonic Theories**

พฤติกรรมเบี่ยงเบนเป็นพฤติกรรมชั่วร้าย บาบ ที่เกิดจากสิ่งที่มีอำนาจเหนือธรรมชาติไม่สามารถควบคุมได้

Classical:

Focus: act vs actor Deviance is a choice Human being is a rational actor

พฤติกรรมเบี่ยงเบน เป็นการกระทำที่มีเหตุผลของมนุษย์ เกิดจากผู้กระทำได้ตัดสินใจในการเลือกการกระทำ

- มนุษย์มีเจตจำนงอิสระ(Free will) ในการตัดสินใจเลือกการกระทำ คิดถึงผลดีผลเสีย คนที่มีพฤติกรรมเบี่ยงเบน เนื่องจากเห็นว่าก่อให้เกิดประโยชน์มากกว่าโทษที่ได้รับ ไม่เกรงกลัวบทลงโทษ
- สนใจการกระทำที่แสดงออกมา ไม่ได้สนใจ“ผู้แสดงพฤติกรรมออกมา”

แนวคิดของสำนักคลาสสิก (Classical School)ของ Cesare Beccaria

มนุษย์มีอิสระที่จะเลือกตัดสินใจในสิ่งที่เห็นว่าได้ประโยชน์มากกว่าสิ่งที่เสียประโยชน์“มนุษย์มีเจตจำนงอิสระ (Free Will) ในการเลือกการกระทำ” ผู้กระทำผิด เนื่องจาก ไม่เกรงกลัวกฎหมาย และ บทลงโทษที่เคยได้รับไม่มีความรุนแรง

Rational Choice Theory Cesare Beccaria and Jeremy Bentham

1. พฤติกรรมการแสดงออกของมนุษย์เป็นการกระทำที่มีเหตุผล
2. เหตุผลดังกล่าวมีการพิจารณาถึงประโยชน์และโทษที่จะได้รับ
3. พฤติการณ์แสดงออกทุกอย่างรวมทั้งพฤติกรรมเบี่ยงเบนเกิดจากการคำนวณถึงประโยชน์ที่ได้รับและก่อให้เกิดความพึงพอใจเป็นสำคัญ
4. พฤติกรรมตัดสินใจขึ้นอยู่กับโทษที่ได้รับ
5. รัฐมีหน้าที่ออกบทลงโทษที่ทำให้คนเกรงกลัว ทำให้ไม่เกิดพฤติกรรมเบี่ยงเบน

Positivistic Theories of Deviance

- พฤติกรรมเบี่ยงเบนเป็นพฤติกรรมที่เกิดขึ้นในสังคมทั่วไป
- การจะเข้าในพฤติกรรมเหล่านี้ มีความจำเป็นต้องทราบสาเหตุของการเกิดพฤติกรรมเบี่ยงเบน

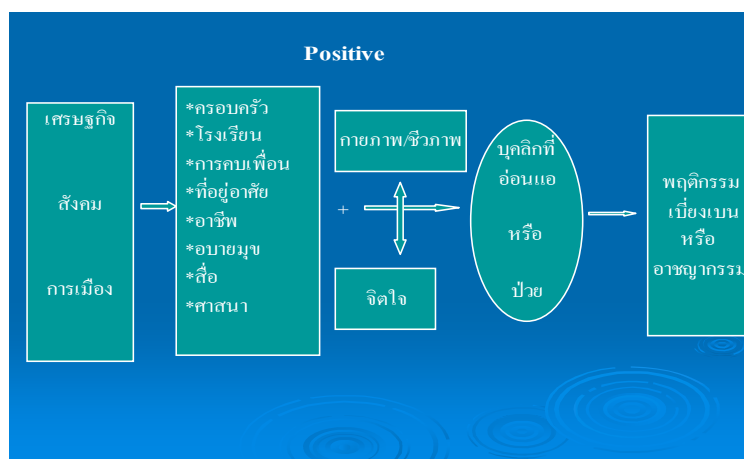
แนวคิดของสำนักปฏิฐานนิยม (Positive School) ของ Cesare Lombroso

ผู้มีพฤติกรรมเบี่ยงเบน คือ ผู้ที่ถูกสภาพแวดล้อมและปัจจัยต่างๆบีบบังคับ (Determinism)

“อาชญากร เปรียบเสมือน ผู้ป่วย จำเป็นต้องได้รับการบำบัดรักษา” Bring Back Beast : B.B.B) – การแก้ไขผู้มีบุคลิกภาพเสียให้กลับสู่สังคม

- เหตุที่เจ็บป่วย เพราะถูกสภาพแวดล้อมหล่อหลอม หรือบีบบังคับ

ภาพที่ 1 แสดงปัจจัยต่างๆที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมเบี่ยงเบน

Sociological Theories of Deviance

Structural Theories:

- พฤติกรรมเบี่ยงเบนเกี่ยวข้องกับระบบสังคม
- โครงสร้างทางสังคมทำให้เกิดพฤติกรรมเบี่ยงเบน โดยขึ้นอยู่กับ
  - Opportunity Structures โอกาสทางสังคม
  - Culture: Values วัฒนธรรม : ค่านิยม
  - Normative Structure เป็นส่วนประกอบอย่างหนึ่งของโครงสร้างทางสังคม

ทฤษฎีโครงสร้างหน้าที่ (Structural-Functional Analysis)

พฤติกรรมเบี่ยงเบน คือ พฤติกรรมที่เป็นการละเมิดบรรทัดฐานของสังคม อันทำให้สังคมเสียระเบียบ โครงสร้างหน้าที่ต่าง ๆ ในสังคมไม่สามารถกระทำได้อย่างสมบูรณ์แบบ อันอาจนำไปสู่ปัญหาในสังคมต่อไป

ทฤษฎีสภาวะไร้กฎเกณฑ์, สภาพไร้กฎหมาย (Anomie) Emile Durkheim

สภาวะ Anomie คือ สภาวะไร้กฎเกณฑ์ทางสังคม มีความสับสนวุ่นวาย เต็มไปด้วยความยากจนสมาชิกในสังคมขาดสิ่งยึดเหนี่ยวใจ ไม่เกรงกลัวกฎหมาย ทำให้มีพฤติกรรมเบี่ยงเบนหรือ การกระทำผิดเกิดขึ้นในสังคม

STRAIN THEORIES OF CRIME

"When people get mad, they act bad". (Robert Agnew)

Merton' Strain Theory

- พฤติกรรมเบี่ยงเบน เป็นพฤติกรรมที่เกิดจากความกดดันในการดำเนินชีวิต ไปสู่เป้าหมายในชีวิตที่สังคมกำหนดค่านิยมไว้

- ความขัดแย้งระหว่าง เป้าหมายและวิถีทาง นำไปสู่ภาวะ Anomie

ประเด็นโต้แย้ง

- พฤติกรรมเบี่ยงเบนจำนวนเท่าใดเกิดจากความกดดัน
- คนป่วยทางจิต , เพศ อธิบายไม่ได้
- ความกดดันเกิดจากเหตุผลมากมาย
- ค่านิยม ความสำเร็จแต่ละสังคมต่างกัน

Anomie-Structural Strain

	<u>Goals</u>	<u>Means</u>
<u>Conformist</u> (ปฏิบัติตาม)	accepts +	accepts +
<u>Innovator</u> (เปลี่ยนแปลง)	accepts +	reject/blocked +
<u>Ritualist</u> (ยึดถือวัฒนธรรมใหม่)	reject -	accept +
<u>Retreatist</u> (ล่าถอย)	reject -	reject/blocked -
<u>Rebel</u> (ปฏิวัติ)	reject (new) +/-	reject (new) +/-

Emile Durkheim

เห็นว่าพฤติกรรมเบี่ยงเบนไม่ได้ก่อให้เกิดผลเสียต่อสังคมเพียงด้านเดียว หากแต่ยังก่อให้เกิดประโยชน์ต่อสังคมด้วย ดังนี้

1. เกี่ยวข้องกับค่านิยม วัฒนธรรม บรรทัดฐาน ทำให้คนในสังคมเห็นคุณค่าบรรทัดฐาน
2. กำหนดด้วยศีลธรรม
3. ทำให้เห็นถึงความเป็นหนึ่งเดียวของสังคม
4. นำไปสู่ความเปลี่ยนแปลงในสังคม

ทฤษฎีวัฒนธรรมรอง (Subcultural Theories)ทราสเซอร์ (Trasher)

- เกี่ยวข้องกับทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคม
- เรียนรู้ในการละเมิดบรรทัดฐานของสังคม แต่ต้องการผู้ที่สนับสนุนว่าพฤติกรรมดังกล่าวมีความถูกต้อง
- ทฤษฎีวัฒนธรรมรอง เรียนรู้วัฒนธรรมที่แตกต่างของกลุ่มจากสังคม และยอมรับพฤติกรรมดังกล่าว

ทฤษฎีค่านิยมของชนชั้นกลาง (Albert Cohen)

วัฒนธรรมรองก่อให้เกิดพฤติกรรมเบี่ยงเบนมักจะมีลักษณะ 3 ประการ

1. ความสามารถรอบด้าน

2. การแสวงหาความสุขชั่วเล่น

3. ความเป็นอิสระของกลุ่ม

ทฤษฎีลักษณะวัฒนธรรมของชนชั้นต่ำ (Lower –Class Culture)

(Miller)

วัฒนธรรมของชนชั้นต่ำที่นำไปสู่พฤติกรรมเบี่ยงเบน อาทิ การเป็นนักเลงโต ช่างเกี่ยวกับสุรายาเสพติด ชอบความตื่นเต้น ยึดโชคชะตา

ค่านิยมที่ชนชั้นกลาง หรือ ชั้นล่างชอบปฏิบัติ ได้แก่

1. ชอบหาความลำบากใส่ตัว (Trouble)
2. ชอบความรุนแรงและดุคั้น (Toughness)
3. ชอบความโอ้อ่า (Smartness)
4. ชอบความตื่นเต้นหวาดเสียว (Excitement)
5. ชอบเชื่อถือโชคชะตา (Fate)
6. ชอบปกครองตัวเอง (Autonomy)

ทฤษฎีความขัดแย้งทางวัฒนธรรม (Theory of Culture Conflicts)

เซลลิน (Sellin)

ในสังคมมีความแตกต่างของหลายกลุ่ม และมีความหลากหลายของวัฒนธรรมซึ่งนำไปสู่ความขัดแย้งและการเกิดพฤติกรรมเบี่ยงเบน หรือ อาชญากรรม

ทฤษฎีความล่าช้าในทางวัฒนธรรม (Cultural Lag Theory)

พฤติกรรมเบี่ยงเบน เกิดจากความสลับซับซ้อนของยุคเครื่องจักรกลหรืออุตสาหกรรม ซึ่งมีความเจริญทำให้เกิดความล่าช้าของวัฒนธรรมตามมา และปัญหาสังคม เช่น การว่างงาน ปัญหาวัยรุ่น

ทฤษฎีแก้ตัว (Theory of Neutralization)

ผู้ที่มีพฤติกรรมเบี่ยงเบน หรือ ประกอบอาชญากรรม เพราะเรียนรู้เทคนิคการแก้ตัว

- ปฏิเสธความรับผิดชอบ
- ปฏิเสธการกระทำร้าย
- ปฏิเสธผู้เสียหายหรือผู้ได้รับอันตราย
- ประักปร่าผู้ที่ประักปร่าตน
- อ้างถึงความจงรักภักดีในระดับที่สูงขึ้น

ทฤษฎีสถาบันที่เกี่ยวข้องเนื่องกับการเกิดอาชญากรรม (Theories of Institutions and Crime)

พฤติกรรมเบี่ยงเบน หรือ อาชญากรรม เกิดขึ้นเนื่องจากสถาบันในสังคมทำหน้าที่ไม่เหมาะสม

สถาบันทางสังคมที่สำคัญ อาทิ

- ครอบครัว
- สถาบันการศึกษา
- สื่อมวลชน
- รัฐบาล

Process Theories:

พฤติกรรมเบี่ยงเบนเป็นลักษณะของพฤติกรรมที่เกิดจากการตัดสินใจ การเปรียบเทียบผลของพฤติกรรมที่แสดงออกมา

- เกิดจากการเรียนรู้ Learning
- การแปลความหมาย Interpretation
- กระบวนการขัดเกลาทางสังคม Socialization

Social Learning

As one learns a preponderance of definitions favorable to deviance, one will engage in deviance.

ทฤษฎีความแตกต่างในการคบหาสมาคม หรือ ความสัมพันธ์ที่แตกต่าง (Theory of Differential Association)

พฤติกรรมทางอาชญากร เรียนรู้โดย: การติดต่อกันอย่างใกล้ชิดภายในกลุ่ม ความประพฤติที่แสดงมาในลักษณะอาชญากร ขึ้นอยู่กับ

- ความแตกต่างในช่วงระยะเวลา
- ความสม่ำเสมอในการติดต่อ
- ความสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน

ทฤษฎีการเลียนแบบ (Imitation Theory)

Garbriel Trade

อาชญากรรมเกิดขึ้นเพราะการเลียนแบบ

- พฤติกรรมผู้อื่น
- สื่อมวลชน

ทฤษฎีการขัดเกลาของ David Matzd

พฤติกรรมอาชญากรเกิดจากขาดกระบวนการในการขัดเกลาทางสังคม (Socialization) ครอบครัวยุวมชน สังคม โดยกระบวนการขัดเกลาทำหน้าที่ถ่ายทอด

- ค่านิยม
- ความเชื่อ
- แบบแผนการปฏิบัติ ประเพณี วัฒนธรรม

ทฤษฎีพันธกรรมของเฮร์ชิ (Hirschi 's Bond Theory)

พฤติกรรมเบี่ยงเบนหรือ อาชญากรรมเกิดจากการขาดความผูกพันทางสังคม ข้อผูกมัดหรือ ความผูกพัน ได้แก่

- ความผูกพัน
- การผูกมัด
- การเกี่ยวข้อง
- ความเชื่อ

Control Theory (Hirschi's)

Normative-Process

คนที่มีพฤติกรรมเบี่ยงเบน เนื่องจากไม่มีความผูกพันทางสังคม

- ความผูกพันทางสังคม (Social Bonding) เป็นสิ่งที่ควบคุมทางสังคมไม่ให้เกิดพฤติกรรมเบี่ยงเบน

*ปัจจัยควบคุมภายใน (Internal Control)

: ความเชื่อ และกระบวนการขัดเกลาทางสังคม (Belief: socialization)

* ปัจจัยควบคุมภายนอก ได้แก่

: เงื่อนไขของเวลา บทบาททางสังคม เป็นต้น

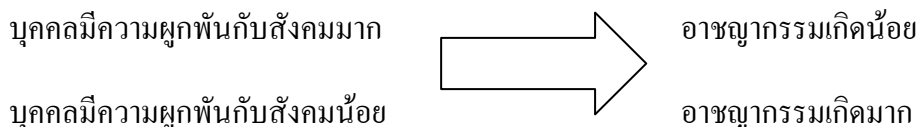
ทฤษฎีกลไกแห่งการควบคุม (Containment Theory)

พฤติกรรมเบี่ยงเบน หรือ อาชญากรรม เกิดขึ้นเนื่องจากระบบการควบคุมภายใน ได้แก่ ร่างกายและจิตใจ การควบคุมภายนอก อาทิ ความเชื่อ วัฒนธรรม

ทฤษฎีการควบคุม (Control Theory) Emile Durkheim

ความผูกพันทางสังคมสามารถควบคุมพฤติกรรมอาชญากรได้

ทฤษฎีความผูกพันทางสังคม (Social Bond) ของ Travis Hirschi

ความผูกพัน ได้แก่

1. ผูกพันต่อครอบครัว
2. ผูกพันต่อชุมชนที่อาศัยอยู่
3. ผูกพันต่อสังคมโดยรวม

ประกอบอาชญากรรม เพราะ

1. ไม่ผูกพันต่อครอบครัว
  - ครอบครัวอยู่แบบตัวใครตัวมัน หาเข้ากินกำ ฐานะยากจน
2. ไม่ผูกพันต่อชุมชนที่อาศัยอยู่

- ชุมชนแออัด มีความเป็นอยู่แบบตัวใครตัวมัน
  - ไม่มีกิจกรรมในชุมชนร่วมกัน
  - วัดไม่สามารถเป็นศูนย์รวมจิตใจของคนในชุมชนได้
3. ไม่ผูกพันต่อสังคมโดยรวม
- การอพยพย้ายถิ่นฐาน ทำให้ไม่รู้สึกรเป็นส่วนหนึ่งของสังคมที่อาศัยอยู่

ทฤษฎีกลุ่มชักนำ (Reference Group Theory) แฮสเคล (Haskell)

พฤติกรรมเบี่ยงเบน และ อาชญากรรม เกิดจากกลุ่มชักนำให้กระทำผิด อาทิ ครอบครัว เพื่อน

ทฤษฎีนิเวศวิทยาแห่งสำนักชิคาโก (The Chicago Ecological School) ของเบอร์เกส (Burgess)

เมืองแบ่งออกเป็น 5 เขตใหญ่ ๆ

1. จุดศูนย์กลาง ใจกลางเมือง
2. ทางผ่าน ความเจริญทางธุรกิจและอุตสาหกรรมขยายตัวออกไป ไม่มีลักษณะถาวร ผู้มีรายได้น้อยอาศัยหนาแน่น แหล่งเสื่อมโทรม
3. เขตอาศัยของผู้ใช้แรงงาน ผู้มีเงินทองอาศัยอยู่
4. ที่อยู่อาศัยของชนชั้นกลาง
5. เขตชานเมืองและเมืองบริวาร

ชอร์วี่ และแม็คเคย์ (Shaw and Mckay)

การกระทำผิดของเด็กและเยาวชน มีมากที่สุด ในเขตที่ 2

Techniques of Neutralization ทฤษฎีการแก้ตัว

ปฏิเสธการรับผิดชอบในการกระทำ เช่น "ไม่ได้ทำร้ายเหยื่อ" เหยื่อเป็นฝ่ายผิด เกิดจากการดื่มสุรา
ปัจจัยทางครอบครัวที่มีส่วนสัมพันธ์กับอาชญากรรม

บรรยากาศของครอบครัวต่อสมาชิก

1. บุคลิกภาพ

2. ความสัมพันธ์ของครอบครัว
3. ความมีคุณธรรม (Super Ego)
4. ความสามารถในการสมาคมกับบุคคลอื่น

สื่อมวลชน เช่น โทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ วิทยุ อินเทอร์เน็ต เกมส์ต่างๆ

- เลียนแบบโฆษณา
- เลียนแบบรายการ
- ค่านิยมด้านวัตถุ
- ถ่ายทอดความรุนแรง

Biological and Psychological Theories of Deviance

- **Biological Positivism**

-พฤติกรรมเบี่ยงเบนเกิดจากการเจ็บป่วยหรือ ความผิดปกติของร่างกาย เป็นสิ่งที่บีบบังคับให้คนมีพฤติกรรมเบี่ยงเบน

-การควบคุมพฤติกรรมคือ การบำบัดรักษา

-การให้ความสำคัญกับผู้กระทำผิดมากกว่าการให้ความสำคัญต่อพฤติกรรม

Cesare Lombroso: 1876

- **The Criminal Man**

พฤติกรรมเบี่ยงเบนเป็นพฤติกรรมของคนในสังคมที่ไม่สามารถปรับตัวเข้ากับสังคมสมัยใหม่ได้ และความผิดปกติของร่างกายเป็นตัวกำหนดพฤติกรรมเบี่ยงเบน(การศึกษาผู้ต้องขังจำนวน 400 คน ปรากฏว่า -43% มีความผิดปกติที่เหมือนกัน)

1949: William Sheldon: "Varieties of Delinquent Youth"

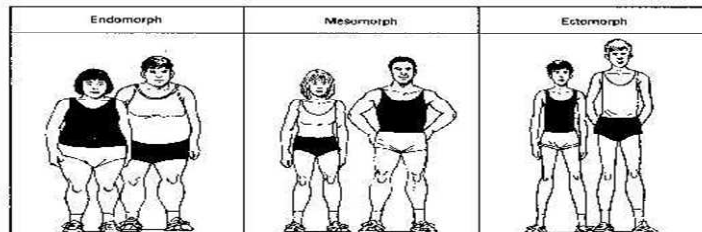
ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการแสดงออกและรูปร่าง มนุษย์มีรูปร่าง 3 แบบ

1. Endoderm: digestive system อ้วนเตี้ย เนื้อมาก กินมาก
2. Ectoderm: skin and nervous system ผอมบาง ไม่ค่อยมีเนื้อ หนังหุ้มกระดูก
3. Mesoderm: bones, muscles ตัวใหญ่ มีกล้ามเนื้อแบบนักกีฬา มีความแข็งแรง

มีความปกติของร่างกาย==>พัฒนาการที่สมดุล, มีบุคลิกลักษณะที่ปกติ

พัฒนาการที่ไม่สมดุล==> ความบกพร่องของร่างกาย พฤติกรรมผิดปกติ

ภาพที่ 2 แสดงลักษณะรูปร่างของมนุษย์ทั้ง 3 แบบ

delinquents more likely to be mesomorphs. (แข็งแรง ชอบใช้กำลัง) พฤติกรรมเบี่ยงเบนถูกกำหนดจากรูปร่าง

France Gall (late 18th century)

ศึกษาสมองที่มีส่วนสำคัญในการกำหนดพฤติกรรมของมนุษย์ 3 ส่วน

1. openness-secretiveness (เก็บความลับ)
2. acquisitiveness-generosity (ความใจกว้าง)
3. eroticism (กามารมณ์)

Imbalance==>deviance

ความไม่สมดุลของสมองทั้ง 3 ส่วนทำให้เกิดพฤติกรรมเบี่ยงเบน

Bio-Social Theory

- สาเหตุของพฤติกรรมเบี่ยงเบนมีความหลากหลายทางชีวภาพ อาทิ : ตัวกระตุ้น, ฮอร์โมน, สารในสมอง, เป็นต้น.
- สภาพแวดล้อมเป็นตัวกระตุ้น

ลักษณะทางพันธุกรรมHeredity

- IQ หากมีระดับ IQ ต่ำ นำไปสู่พฤติกรรมเบี่ยงเบนและพฤติกรรมอาชญากร
- Genetics

-ศึกษาพัฒนาการของฝาแฝด ปรากฏว่า 1 ใน 3 ของฝาแฝดมีความสัมพันธ์กับยีนของพ่อ

-ฝาแฝดมีลักษณะทางพันธุกรรมที่เหมือนกันสูง

- XXY Chromosomes:

-เพียง 1/1,800-3,000 คนเท่านั้นที่มีลักษณะนี้

-ยังไม่หลักฐานที่ยืนยันแน่ชัด นอกจากกำหนดให้สูง

โครโมโซม super male (Patricia Jacob)

XX	หญิง	XY	ชาย
XXY	ร่างกายสูงใหญ่ , ก้าวร้าว	= อาชญากร	

ต่อมไร้ท่อ   อาชญากร   ต่อมไร้ท่อผิดปกติ   ผลิตฮอร์โมนมาก

ปัจจัยทางกายภาพ

1. สภาพร่างกาย

-ส่วนสูง   น้อยกว่าปกติ

-น้ำหนัก

2. สภาพแวดล้อม

-อากาศร้อน   ประกอบอาชญากรรมมาก   คดีฆ่า, ปล้น

-อากาศเย็น   อาชญากรรมน้อย   ชิงทรัพย์

ทฤษฎีจิตวิเคราะห์ซิกมันด์ ฟรอยด์ (Sigmund Freud)

- Id   -สภาพจิตใจที่ไม่ได้ขัดเกลา
- โครงสร้างจิตใจขั้นพื้นฐาน
- สัญชาตญาณที่ฝังลึกเป็นบุคลิกภาพจากแรงผลักดันทางชีววิทยา
- Ego   -ได้รับการพัฒนาจาก Id
- เป็นส่วนประกอบที่ 2 ของบุคลิก
- อัตตา   -ผ่านการเรียนรู้ระหว่าง

ตนเอง + สิ่งแวดล้อม

Super Ego   ภาวะจิตใจขั้นสูงสุด

จิตใจขั้นนี้คำนึงถึง : ความคิด + ความรู้สึกที่เป็นนามธรรม = มโนธรรม

Id   <   Super ego

Ego

กระทำตามความต้องการของตัวเอง ขาดการยับยั้งชั่งใจ = พฤติกรรมเบี่ยงเบน หรือ การกระทำผิด

ทฤษฎีความต้องการของมาสโลว์ (Abraham Maslow)

1. ความต้องการขั้นพื้นฐาน
2. ความมั่นคงปลอดภัย
3. ความรักความเข้าใจ
4. เกียรติยศ ยกย่องชื่อเสียง
5. ประสบความสำเร็จในชีวิต-การงาน-ครอบครัว -การได้รับความยอมรับ

ความต้องการร่างกายและจิตใจ

ข้อจำกัดของ Structural-Functional Analysis

*การกำหนดขอบเขตของพฤติกรรมเบี่ยงเบนจากบรรทัดฐานสังคม(Norms)เท่านั้น

*สมมติฐานที่ว่าพฤติกรรมเบี่ยงเบนเกิดขึ้นในกลุ่มคนยากจนเป็นจุดอ่อนของทฤษฎีวิวัฒนาการ

*ผู้มีพฤติกรรมเบี่ยงเบนเป็นผู้ละเมิดบรรทัดฐานของสังคมอาจไม่ครอบคลุมพฤติกรรมเบี่ยงเบนทั้งหมด

Theory of Action-Reaction

- มนุษย์กระทำในสิ่งที่มีเหตุผล
- พฤติกรรมเบี่ยงเบนเป็นพฤติกรรมที่เกิดจากการตีตราคนในสังคม
- คนที่ถูกตีตราจะมีพฤติกรรมเบี่ยงเบนตามที่สังคมได้ตีตรา

2. ทฤษฎีปฏิสัมพันธ์เชิงสัญลักษณ์ Symbolic-Interaction Analysis

พฤติกรรมเบี่ยงเบนเป็นกระบวนการทางสังคม กล่าวคือ เป็นพฤติกรรมที่คนในสังคมร่วมกันกำหนดว่าพฤติกรรมใด เป็นพฤติกรรมเบี่ยงเบน โดยมีการตีตราคนในสังคมที่มีพฤติกรรมดังกล่าว และสังคมมีกระบวนการตอบโต้ต่อผู้ที่มีพฤติกรรมดังกล่าว

- พฤติกรรมเบี่ยงเบนเป็นกระบวนการทางสังคม ซึ่งมีความเกี่ยวข้องโดยตรงกับทฤษฎีตีตรา Labeling Theory

- เป็นพฤติกรรมจากการกระทำ + สังคมมีปฏิกิริยาโต้ตอบ, กำหนด

ทฤษฎีตีตรา (Labelling) ของ Howard S. Becker

*พฤติกรรมเบี่ยงเบน / พฤติกรรมอาชญากร ถูกกำหนดโดยกลุ่มคนรอบๆ ข้าง หรือโดยสังคม

*พฤติกรรมอาชญากรมิใช่คุณสมบัติของผู้เป็นเจ้าของ แต่เกิดจากการที่สังคมกำหนดบุคคลต่างๆ

สังคมนมองบุคคลนั้นเป็นอย่างไร บุคคลดังกล่าวจะปฏิบัติดังนั้นก็ปฏิบัติตามที่สังคมได้ตีตรา

ทฤษฎีตราบาป (Stigma) ของ Erving Goffman

การที่สังคมกำหนดตีตรา หรือกำหนดพฤติกรรมของบุคคลในสังคมเป็นการกระทำผิด จะเปรียบเสมือนตราบาป หรือรอยมลทินที่กำหนดพฤติกรรมของบุคคลนั้นให้กระทำผิดตามตราบาป หรือรอยมลทินที่ได้รับจากสังคม

จุดอ่อนของ Symbolic-Interaction Analysis

1. ทำไมสังคมจึงกำหนดพฤติกรรมบางอย่างเบี่ยงเบนบางอย่างไม่เบี่ยงเบน
2. ไม่ได้ให้ความสำคัญกับการมองพฤติกรรมการกระทำเป็นหลัก แต่มองพฤติกรรมที่คนในสังคมกำหนดในการรับรู้ต่อพฤติกรรมเบี่ยงเบน
3. สมมติฐานที่ว่าทุกคนในสังคมต่อต้านพฤติกรรมเบี่ยงเบน
4. การขาดผลการวิจัยพฤติกรรมการตอบโต้ของคนในสังคมต่อผู้ที่มีพฤติกรรมเบี่ยงเบน

3.ทฤษฎีความขัดแย้งทางสังคม Social Conflict Analysis

พฤติกรรมเบี่ยงเบน คือ พฤติกรรมที่เกิดขึ้นในสังคมอันเนื่องมาจากความขัดแย้งในสังคม โดยเฉพาะความขัดแย้งระหว่างชนชั้นทางสังคม พฤติกรรมเบี่ยงเบนเป็นพฤติกรรมที่ถูกกำหนดจากผู้ที่มีอำนาจ หรือมีสถานภาพทางสังคมสูง

Deviant + Power

- คนมีอำนาจน้อย คือ ผู้ที่มีพฤติกรรมเบี่ยงเบน

1. บรรทัดฐานกำหนดจากผู้มีอำนาจในสังคม มีผลต่อผู้มีสถานภาพต่ำ
2. ถ้าผู้มีอำนาจมีพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม จะใช้อำนาจตีตราผู้อื่น
3. กฎหมาย + บรรทัดฐานไม่เคยยุติธรรม

- การกำหนดพฤติกรรมเบี่ยงเบนโดย

- เจ้าของทุน	- ผู้ว่าจ้างแรงงาน
- ผู้มีอำนาจ	- ชนชั้นสูง

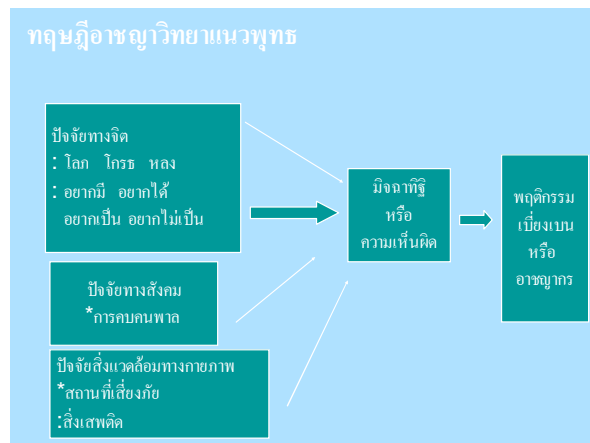
ทฤษฎีมาร์กซิสม์ (Marxist) Karl Mark

ระบบทุนนิยม (Capitalism) ก่อให้เกิดระบบชนชั้น นายทุน + แรงงาน มีการเอาเปรียบชนชั้นแรงงาน ปฏิวัติ ระบบสังคมนิยม

จุดอ่อนของ Social-Conflict Analysis

1. ให้ความสำคัญกับอำนาจและความไม่เท่าเทียมกันในสังคมเท่านั้น
  - ไม่สามารถอธิบายได้ว่าพฤติกรรมเบี่ยงเบนกำหนดขึ้นมาได้อย่างไรและมีการควบคุมอย่างไร
2. สมมติฐานที่ว่าคนรวยและมีอำนาจเป็นผู้สร้างและควบคุมบรรทัดฐานนำไปสู่ความสงสัยต่อกระบวนการทางการเมือง
3. สรุปความเสียหายระหว่างอาชญากรรมคอปกขาวกับอาชญากรรมทั่วไปมีความใกล้เคียงกัน
4. ความไม่เท่าเทียมเท่านั้นที่ทำให้เกิดพฤติกรรมเบี่ยงเบน แต่ในสังคมพฤติกรรมเบี่ยงเบนมีหลายประเภทแตกต่างกัน

ภาพที่ 3 แสดงแผนภูมิทฤษฎีอาชญาวิทยาแนวพุทธ

Kai Erikson :

- พฤติกรรมเบี่ยงเบนที่เปลี่ยนแปลง = สภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลง
- คนในสังคมเป็นคนกำหนดพฤติกรรมเบี่ยงเบน

ทฤษฎีโอกาสที่แตกต่าง (Differential Opportunity Theory) Richard Cloward, Lloy Ohlin

- พฤติกรรมเบี่ยงเบนไม่ได้เกิดจากการขาดโอกาสแต่เพียงอย่างเดียว
- เกิดจากวัฒนธรรมรองที่เกี่ยวข้องกับอาชญากรรม

ความประพฤตินอกกฎ (Conduct Disorder) ^[16]

ชื่ออื่น หรือ ความหมาย เด็กเกเร Delinquency

คำจำกัดความ

ลักษณะที่สำคัญของโรคนี้ คือ ผู้ป่วยมีความประพฤติฝ่าฝืนกฎเกณฑ์ของสังคม แสดงออกโดยมีพฤติกรรมก้าวร้าวอันตรายต่อผู้อื่น หรือสัตว์ ทำลายทรัพย์สิน หลอกหลวง หรือลักขโมย และฝ่าฝืนกฎระเบียบอย่างร้ายแรง

อุบัติการณ์

อุบัติการณ์ของโรคนี้เพิ่มขึ้นอย่างมากในระยะเวลาหลายทศวรรษที่ผ่านมา และพบในเมืองมากกว่าในชนบท อุบัติการณ์ของโรคนี้แตกต่างกัน ขึ้นกับกลุ่มตัวอย่างที่ทำการศึกษา โดยพบ

ประมาณร้อยละ 6-16 ของผู้ชาย และร้อยละ 2-9 ของผู้หญิงที่อายุน้อยกว่า 18 ปี เป็นโรคที่พบบ่อยที่สุดในคลินิกสุขภาพจิตของเด็กทั้งผู้ป่วยนอกและผู้ป่วยในโรงพยาบาล

สาเหตุ

สาเหตุที่สำคัญของโรคนี้ คือ พันธุกรรม ปัจจัยทางชีวภาพ ปัจจัยทางด้านจิตใจ และปัจจัยทางสังคม

1. พันธุกรรม จากการศึกษาคู่แฝด และบุตรบุญธรรม พบว่า โรคนี้มีสาเหตุจากทั้งพันธุกรรม และสิ่งแวดล้อม โดยพบว่า
  - (1) เด็กที่บิดา มารดา แท้ๆ หรือ บิดา มารดา บุญธรรม มีบุคลิกภาพต่อต้านสังคม หรือ ฟี นื่อง มีความประพฤติดีผิดปกติ มีความเสี่ยงสูงที่จะเป็นโรคนี้
  - (2) พบโรคนี้ในอัตราที่สูงกว่าปกติในเด็กซึ่ง บิดา มารดา ดิศจุรา เป็นโรคอารมณ์แปรปรวน หรือ โรคจิตเภท หรือ บิดา มารดามีประวัติเคยเป็นโรคสมาธิสั้น หรือความประพฤติดีผิดปกติ
2. ปัจจัยทางชีวภาพ ที่มีความสัมพันธ์กับอารมณ์ และพฤติกรรมก้าวร้าว ได้แก่ ฮอร์โมนเพศชีวเคมีของสมอง และ โรคของระบบประสาท
  - (1) ฮอร์โมนเพศ มีงานวิจัยที่สำคัญ ดังนี้

เด็กชายที่มีระดับ androstenedione (ฮอร์โมนเพศชาย) สูงจะมีพฤติกรรมก้าวร้าว

เด็กชายที่มี testosterone (ฮอร์โมนเพศชาย) สูง จะมีความอดทนต่ำ หงุดหงิดง่าย และมีแนวโน้มสูงที่จะมีพฤติกรรมก้าวร้าว
  - (2) ชีวเคมีของสมอง จากผลงานวิจัยพบว่า ความผิดปกติของสารสื่อประสาทมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมก้าวร้าวรุนแรง โดยพบว่าพฤติกรรมก้าวร้าวรุนแรงเป็นพหุภูมิความสัมพันธ์กับ serotonin function จากการทดลอง พบว่าระดับ 5-HIAA ในน้ำไขสันหลังที่ต่ำผิดปกติ จะมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมก้าวร้าวรุนแรง และขาดมนุษยสัมพันธ์ ผู้วิจัยได้ระบุว่า การตรวจหาระดับ 5-HTAA และ HVA ในน้ำไขสันหลังทำให้สามารถคาดการณ์ได้ว่าผู้ป่วยมีโอกาสสูงที่จะมีพฤติกรรมก้าวร้าว
  - (3) โรคของระบบประสาท พบว่าเด็กและวัยรุ่นซึ่งมีพฤติกรรมแบบเด็กเกรมีมีความผิดปกติของระบบประสาท ซึ่งไม่มีลักษณะเฉพาะเจาะจง เด็กที่เป็นโรคนี้จะมี autonomic arousal (การตื่นตัวของระบบประสาทอัตโนมัติ) ต่ำ ซึ่งมีผลให้เด็กมีการตอบสนองต่อสิ่งเร้าที่ทำให้

เกิดความเครียดซ้ำกว่าปกติ และเมื่อมีปฏิริยาออกไปแล้วใช้เวลานานกว่าจะกลับคืนสู่สภาวะปกติ ผู้ป่วยจะมีความบกพร่องต่อการเรียนรู้วิธีเอาตัวรอดจากอันตราย หรือการถูกลงโทษ โดยเมื่อประสบภัยผู้ป่วยและอยู่เฉยๆ ไม่หลีกเลี่ยง (passive avoidance) ได้มีงานวิจัยพบว่า เด็กที่มีพฤติกรรมก้าวร้าว และมี autonomic arousal สูงจะมีโอกาสทำความคิดทางอาชญา น้อยกว่าเด็กที่มี autonomic arousal ต่ำ

พบว่ามีความสัมพันธ์ชัดเจนระหว่างการมีเซาว์ปัญญาต่ำ กับพฤติกรรมเกร และพฤติกรรม เช่นนี้จะมิตลอดไป และไม่ขึ้นกับระดับสังคมของผู้ป่วย จากการตรวจตามปกติจะพบว่าเด็กมีความบกพร่องของภาษาพูด และหน้าที่ในเชิงบริหาร (executive function) ซึ่งหมายถึงการมีความตั้งใจ มีสมาธิ การคิดอย่างมีเหตุผล การวางแผนงาน ความสามารถยับยั้งพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม และการติดตามผลงานจนสำเร็จ

3. ปัจจัยด้านจิตใจ

ก. พฤติกรรมการเรียนรู้ เด็กเกรและมีพฤติกรรมก้าวร้าว จะมีการเรียนรู้ที่แตกต่างจากเด็กซึ่งเป็นโรคทางจิตเวชชนิดอื่น และเด็กปกติ โดยเด็กจะขาดวุฒิภาวะในการทำหน้าที่ ขาดการรู้การเข้าใจอย่างมีเหตุผล และขาดเหตุผลทางด้านจริยธรรม เมื่อเปรียบเทียบกันระหว่างเด็กที่มีพฤติกรรมก้าวร้าว น้อย และก้าวร้าวมาก พบว่าเด็กที่ก้าวร้าวมาก จะมีลักษณะดังต่อไปนี้ (1) มองว่าผู้อื่นไม่เป็นมิตร และเป็นปรปักษ์กับตน (2) มักมีวิธีการแก้ไขปัญหาก็ไม่เหมาะสม และ (3) เข้าไปเกี่ยวข้องกับปัญหาที่ชวนทะเลาะวิวาทมากกว่า นอกจากนี้เด็กจะขาดความสามารถในการเข้าใจความคิดเห็นของผู้อื่น เด็กที่ก้าวร้าวจะให้ความสนใจวิธีแก้ปัญหของสังคมที่มีลักษณะก้าวร้าว รุนแรง และมักรับเอาวิธีการผิดๆ นั้นมาใช้ โดยจะนึกถึงการแก้ไขปัญหาคด้วยวิธีรุนแรงขึ้นมาทันที โดยขาดการควบคุมอารมณ์ (impulsivity) ในการศึกษาระยะยาว Cloninger ระบุว่าเด็กชายที่มีความโน้มเอียงสูงที่จะเป็นเด็กเกร มีลักษณะดังต่อไปนี้ (1) ขาดการควบคุมอารมณ์ (2) มีความวิตกกังวลน้อย และ (3) ไม่สนใจการได้รับรางวัล หรือสิ่งตอบแทน

มีผู้ศึกษาพบว่าเด็กโรงเรียนอนุบาลซึ่งมีลักษณะดังกล่าวจะมีบุคลิกภาพต่อต้านสังคมในอนาคต และเด็กที่ให้ความสนใจสูงต่อการได้รับรางวัล หรือสิ่งตอบแทน (reward dependence) มีโอกาสน้อยที่จะเป็นเด็กเกร

ข. ปัจจัยทางครอบครัว พบว่า บิดา มารดา ซึ่งเป็นโรคทางจิตเวช ร่วมกับสิ่งแวดล้อมทางบ้านซึ่งขาดระเบียบ และบุคคลในบ้านไม่ทำหน้าที่ของตน เป็นสภาพที่พบได้บ่อยในเด็กที่เป็นโรคนี้

ปัจจัยเสี่ยงสูงที่ทำให้เด็กเป็นโรคนี้อีก คือ บิดามีบุคลิกภาพชนิดต่อต้านสังคม มีพฤติกรรมแบบอาชญากร และติดยา นอกจากนี้ยังพบว่ามารดาของเด็กเป็นโรคทางจิตเวชต่อไปนี้อัตราที่สูงกว่าปกติ ได้แก่ บุคลิกภาพชนิดต่อต้านสังคม somatization หรือติดยา

ทฤษฎีซึ่งเป็นที่ยอมรับโดยทั่วไป คือ เด็กก้าวร้าวจะมีบิดา มารดา ซึ่งก้าวร้าว โดยเฉพาะต่อเด็กโดยผ่านกระบวนการซึ่งเป็นสื่อ นำความก้าวร้าวสู่เด็ก กระบวนการนั้น ได้แก่ การยอมรับว่าการมีพฤติกรรมก้าวร้าวรุนแรง และการถือตนเองเป็นใหญ่ (egocentrism) เป็นสิ่งปกติ และถูกต้อง

สัมพันธภาพในครอบครัวซึ่งมีลักษณะไม่เกื้อกูลกัน และขาดสมรรถภาพในการแก้ไขปัญหา อาจทำให้เด็กเติบโตเป็นเด็กเกรง ครอบครัวของเด็กเกรงมักไม่สนใจ หรือให้ความสำคัญต่อการประสบความสำเร็จ วัฒนธรรม และจริยธรรม นอกจากนี้ยังพบว่าสัมพันธภาพระหว่างมารดากับเด็กมักมีข้อขัดแย้งกัน

จากการศึกษาครอบครัวของเด็ก และวัยรุ่นที่เป็นโรคนี้นพบว่า (1) การหย่าร้างของบิดา มารดา มีความสัมพันธ์กับความประพฤติของเด็ก (2) ความบาดหมางกันอย่างรุนแรงของบิดามารดา จะมีผลสะท้อนให้เด็กมีความเสี่ยงสูงที่จะเป็นโรคนี้อีก (3) ในครอบครัวใหญ่ บุตรคนกลาง โดยเฉพาะเด็กที่มีอายุน้อยกว่าบุตรคนโตหลายปี มีความเสี่ยงจะเป็นโรคนี้อีก

4. ปัจจัยทางสังคม

พบว่าเด็กที่มีพฤติกรรมต่อต้านสังคมและถูกเพื่อนปฏิเสธการคบค้าสมาคมตั้งแต่อายุน้อย เป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้เด็กมีพฤติกรรมเกรง สภาพครอบครัวที่ยากจน และอยู่กันอย่างแออัด จะมีความสัมพันธ์กับความรุนแรงต่ออาการของเด็ก ความแตกต่างของวัฒนธรรมมีผลต่อการเป็นโรคนี้อีก เช่น ในบางวัฒนธรรมยอมรับว่าการมีพฤติกรรมรุนแรงเป็นสิ่งที่ถูกต้อง

ลักษณะทางคลินิก

ผู้ป่วยมีความประพฤติฝ่าฝืนกฎเกณฑ์ของสังคม โดยกระทำซ้ำๆ และมีตลอดไป พฤติกรรมดังกล่าวประกอบด้วย (1) ก้าวร้าวและทำร้ายผู้อื่น หรือสัตว์ (2) ทำลายทรัพย์สิน (3) หลอกหลวงหรือลักขโมย และ (4) ฝ่าฝืนกฎเกณฑ์อย่างร้ายแรง ผู้ป่วยมีอาการอย่างน้อย 3 อย่างในระยะเวลา 12 เดือนที่ผ่านมา และในช่วงเวลา 6 เดือน ต้องมีอาการอย่างน้อย 1 เดือน อาการดังกล่าวทำให้ผู้ป่วยมีปัญหาด้านกิจกรรมเกี่ยวกับสังคม การศึกษา หรือ อาชีพการทำงาน ผู้ป่วยที่มีอายุมากกว่า 18 ปี อาจเป็นโรคนี้อีกถ้าอาการที่มีอยู่ไม่ครบเกณฑ์การวินิจฉัยบุคลิกภาพชนิดต่อต้านสังคมอาการจะปรากฏในสถานการณ์ต่างๆกัน เช่น บ้าน โรงเรียน หรือ ชุมชน

ผู้ป่วยที่เป็นเด็ก หรือวัยรุ่น มักก้าวร้าวต่อผู้อื่น โดยพาลหาเรื่องหรือข่มขู่ทะเลาะวิวาทโดยใช้กำลังและใช้อาวุธ เช่น มีด ไม้ และปืน มีพฤติกรรมทารุณ โหดร้ายต่อคน หรือสัตว์ ลักขโมยซึ่งหน้า เช่น วิ่งราว หรือ ปล้นโดยใช้อาวุธ หรือข่มขืนล่วงเกินทางเพศ ความรุนแรงของพฤติกรรมอาจแสดงออกในรูปของการข่มขืน ทำร้ายร่างกาย หรือฆาตกรรม

ผู้ป่วยจงใจทำลายทรัพย์สินของผู้อื่น เช่น วางเพลิง โดยตั้งใจให้เกิดความเสียหายอย่างร้ายแรง หรือมีวิธีการรุนแรงแบบอื่น เช่น ทบกระชก

ผู้ป่วยชอบหลอกลวงผู้อื่น หรือลักขโมย เช่น ลอบเข้าไปในบ้าน หรือ รถ เพื่อลักขโมย มักโกหก หรือไม่รักษาสัญญา เพื่อเอาทรัพย์สินของผู้อื่น หรือมีพฤติกรรมแบบขโมยของตามห้างสรรพสินค้า

ผู้ป่วยมักฝ่าฝืนกฎเกณฑ์สำคัญๆ เช่น กฎข้อบังคับของโรงเรียน หรือของผู้ปกครอง โดยมักเที่ยวเตร่ดึกดื่น ขัดต่อคำสั่งบิดา มารดา หรือหนีโรงเรียนก่อนอายุ 13 ปี และอาจหนีออกจากบ้านไปค้างคืนที่อื่น มากกว่า 2 ครั้ง

อาการอื่น และ โรคที่พบร่วมด้วย

ผู้ป่วยจะขาดความเห็นอกเห็นใจผู้อื่น ไม่คำนึงถึงความรู้สึกของใคร และไม่สนใจว่าใครเป็นอย่างไร โดยเฉพาะในสถานการณ์ที่กำกวม ผู้ป่วยจะคิดก่อนว่าผู้อื่นก้าวร้าว และข่มขู่ตน และจะตอบโต้ไปด้วยความรุนแรง โดยคิดเอาเองว่าตนทำถูกต้องแล้ว ผู้ป่วยจะมีจิตใจกระด้างไม่เห็นใจความทุกข์ทรมานของผู้อื่น และขาดความรู้สึกสำนึกผิด หรือเศร้าเสียใจ เมื่อผู้ป่วยแสดงความรู้สึกเสียใจก็จะเป็นไปเพื่อไม่ต้องการได้รับการลงโทษ เมื่อได้กระทำความผิด ก็จะหาว่าพรรคพวก เพื่อนฝูงเป็นผู้กระทำ ความรู้สึกในคุณค่าของตัวเองมีน้อยมาก อารมณ์ของผู้ป่วยมีลักษณะดังต่อไปนี้ มีความอดทนต่ำ หงุดหงิด โกรธง่าย เจ้าอารมณ์ โมโหง่าย และขาดความระมัดระวัง ผู้ป่วยมีอัตราการประสบอุบัติเหตุสูง

ผู้ป่วยมักมีพฤติกรรมต่างๆ ดังนี้ มีเพศสัมพันธ์ตั้งแต่อายุยังน้อย ดื่มสุรา สูบบุหรี่ ใช้สารเสพติด และมีการกระทำที่เลินเล่อ และเสี่ยงภัย เมื่อใช้สารเสพติดอาการของผู้ป่วยเริ่มเป็นรุนแรงขึ้น พฤติกรรมดังกล่าวอาจทำให้ผู้ป่วยถูกไล่ออกจากโรงเรียน มีปัญหาในการทำงาน ทำผิดกฎหมาย ได้รับโรคติดเชื้อทางเพศสัมพันธ์ ตั้งครรภ์โดยไม่ตั้งใจ และร่างกายได้รับบาดเจ็บจากการต่อสู้ทะเลาะวิวาท ปัญหาดังกล่าวทำให้ผู้ป่วยหมดโอกาสที่จะเข้าเรียน หรือใช้ชีวิตอยู่ในบ้าน หรือสถานรับเลี้ยงเด็กกำพร้า ผู้ป่วยจะมีความคิดอยากตาย พยายามฆ่าตัวตาย และฆ่าตัวตายสำเร็จสูงกว่าปกติ เชาวน์ปัญญาอาจต่ำกว่าเกณฑ์เฉลี่ยทำให้ผู้ป่วยมีปัญหาทางการเรียน โดยเฉพาะกางอ่านหนังสือ และทักษะในการใช้ภาษาอย่างอื่น และอาจมีอาการเข้าเกณฑ์การวินิจฉัยโรคความ

ผิดปกติของการเรียนรู้ (learning disorder) โอกาสที่เด็กจะเป็นโรคสมาธิสั้นด้วยมีสูงกว่าปกติ ผู้ป่วยอาจมีโรคทางจิตเวชอย่างอื่นดังต่อไปนี้ (1) ความผิดปกติของการเรียนรู้ (2) โรคในกลุ่มวิตกกังวล (3) โรคอารมณ์แปรปรวน และ (4) โรคทางจิตเวชเนื่องจากการใช้สารเสพติด

ปัจจัยดังต่อไปนี้มีผลให้เด็กมีความผิดปกติได้ง่าย ได้แก่ (1) บิดา มารดา ไม่ต้องการ และทอดทิ้ง (2) มีอารมณ์ผิดปกติในวัยทารก (3) ได้รับการเลี้ยงดูไม่ดี และไม่ถูกต้องภายในกฎระเบียบที่เข้มงวด (4) ถูกประทุษร้ายร่างกาย หรือทางเพศในวัยเด็ก (5) ขาดผู้เลี้ยงดู (6) ต้องใช้ชีวิตในสถานสงเคราะห์ เด็กกำพร้าตั้งแต่อายุน้อย (7) เปลี่ยนผู้ปกครอง หรือผู้ดูแลบ่อยๆ (8) อยู่ในครอบครัวขนาดใหญ่ (9) มีเพื่อนเป็นเด็กเกเร และ (10) บุคคลในครอบครัวเป็นโรคทางจิตเวช หรือมีความผิดปกติของจิตใจที่มีลักษณะเฉพาะเจาะจง

อาการของผู้ป่วยก็จะแตกต่างกันออกไปตามอายุ เมื่อผู้ป่วยเติบโต ร่างกายแข็งแรงขึ้น มีความสามารถในการเข้าใจ และวุฒิภาวะทางเรื่องเพศมากขึ้น มักพบว่าอาการที่ไม่รุนแรงจะเกิดก่อน เช่น โทกหก หยิบฉวยสิ่งของ และใช้กำลังทะเลาะวิวาทในขณะที่พฤติกรรมอื่นที่รุนแรงกว่า เช่น ลักขโมยจะเกิดทีหลัง และอาการที่ร้ายแรงที่สุดจะเกิดหลังสุด เช่น ข่มขืน โจรกรรม แต่ในบางรายพฤติกรรมที่รุนแรงอาจเกิดก่อนได้

ความประพฤติดีผิดปกติโดยเฉพาะบางชนิด มักพบในผู้ชาย บางพฤติกรรมจะมีความแตกต่างกันระหว่างเพศชาย และหญิง โดยเฉพาะชายมักมีพฤติกรรมต่อผู้ทำร้ายร่างกาย ลักขโมย พฤติกรรมโหดร้าย และฝ่าฝืนระเบียบของโรงเรียน ส่วนในเพศหญิงมักจะมีพฤติกรรมดังนี้ โทกหก หนีโรงเรียน หนีออกจากบ้าน ใช้สารเสพติด และเป็นโสเภณี พฤติกรรมรุนแรงโดยการเผชิญหน้า มักพบในผู้ชาย ส่วนผู้หญิงไม่ค่อยมีพฤติกรรมเผชิญหน้า

พฤติกรรมของวัยรุ่น^[17]

วัยรุ่นเป็นวัยที่มีปัญหาสุขภาพจิตได้มากที่สุดวัยหนึ่ง ซึ่งแสดงออกเป็นปัญหาพฤติกรรมได้หลายประการ เช่น คือ ไม่เชื่อฟัง ละเมิดกฎเกณฑ์กติกาต่างๆ มีแฟนและมีเพศสัมพันธ์ ใช้ยาเสพติด ทำผิดกฎหมาย ปัญหาพฤติกรรมบางอย่างมักเกิดขึ้นมานาน จนทำให้การแก้ไขมักทำได้ยาก การป้องกันปัญหาจึงมีความจำเป็น และสำคัญมากกว่าการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นแล้ว การป้องกันดังกล่าว ควรเริ่มตั้งแต่การส่งเสริมสุขภาพจิตตั้งแต่เด็ก เด็กที่มีพัฒนาการของบุคลิกภาพดี จะมีภูมิต้านทานโรคทางจิตเวชต่างๆ และช่วยป้องกันปัญหาสุขภาพจิตในวัยรุ่นได้อย่างมาก เช่นกัน พ่อแม่และครูอาจารย์และผู้ที่ทำงานเกี่ยวข้องกับเด็กทั้งหลาย จึงควรให้ความสำคัญกับการส่งเสริมสุขภาพจิตตั้งแต่เด็กจนถึงวัยรุ่นเป็นอย่างยิ่ง นอกจากนี้ สังคมและสิ่งแวดล้อมก็ควรมีส่วนร่วมในการส่งเสริมพัฒนาการเด็กและวัยรุ่นเช่นเดียวกัน

วัยรุ่นชอบโกหก

วัยรุ่นโกหกเก่ง โกหกบ่อย หรือไม่พูดความจริงหรือพูดคำวมจริงบ้าง ไม่จริงบ้าง มักมีสาเหตุ คือ จงใจที่จะไม่พูดความจริงปิดบังอำพรางความเป็นส่วนตัวของเขา ไม่ต้องการให้ใครรู้ ไม่กล้าพูดความจริง

วัยรุ่นชอบขโมยของ

การลักขโมยของวัยรุ่นมักมีสาเหตุสำคัญ ๆ อย่างน้อย 3 อย่าง คือ 1. เพราะขาดการอบรมบ่มนิสัย หรือจริยธรรม 2. เพราะขาดแคลนในสิ่งที่ต้องการปรารถนา 3. เพราะต้องการแก้แค้นพ่อแม่ ผู้ปกครอง ครู-อาจารย์ หรือองค์กร ที่ตนสังกัด

วัยรุ่นที่มีนิสัยเกียจคร้าน

หากวัยรุ่นเกียจคร้าน สบาย ๆ ไม่อยากทำอะไร / นอนทั้งวัน ก่อนอื่นใด พ่อแม่หรือผู้ใหญ่ จะต้องไม่ด่วนตักใจหรือตำหนิตำหนิติเตียนให้เขารู้สึกเจ็บช้ำ น้ำใจ จึงเข้าใจว่านั่นเป็นความประพฤติ ที่ อาจเกิดขึ้นเป็นครั้งคราวชั่วคราวช่วยยาม เท่านั้น แต่ถ้าพฤติกรรมเกียจคร้าน

วัยรุ่นทำตัวสกปรก

วัยรุ่นทำตัวสกปรก เช่น ไม่อาบน้ำทำความสะอาดร่างกาย เสื้อผ้าไม่สะอาด ต่าง ๆ แล้วยังจะรวมถึง ความไม่เป็นระเบียบอื่น ๆ เช่น ปล่อยปละละเลยห้องพัก หรือห้องส่วนตัว รกรุงรัง ทิ้งของใช้ทั้ง ส่วนตัวและส่วนรวมของบ้าน

ชอบแต่งตัวประหลาด

สมัยนี้การแต่งตัวแปลก ๆ แหวกแนวเป็นที่นิยม กันมากในหมู่วัยรุ่น ไม่ว่าจะเป็นการกัศศีพม การ สัก การเจาะลิ้นใส่ตุ้มหูที่ หน้าตา ปลายจุมก เจาะริมสะตือ ฯลฯ มีให้เห็นกันมากมาย

สาเหตุของปัญหาพฤติกรรมวัยรุ่น

ร่างกาย การเปลี่ยนแปลงของสารเคมี สารสื่อประสาท โรคทางกาย โรคระบบ ประสาท สารพิษ

จิตใจ บุคลิกภาพ ความคิด กรรมองโลก การปรับตัว สังคม การเลี้ยงดู ปัญหาของพ่อแม่ ตัวอย่างของสังคม สื่อต่างๆ

จากสาเหตุของปัญหาพฤติกรรมวัยรุ่นข้างต้นแล้วสามารถนำมาเชื่อมโยงกับพฤติกรรม การกระทำผิดวินัยของนักเรียนได้ดังนี้

สาเหตุของการประพฤติผิดวินัยของนักเรียน^[18]
การทบทวนประพฤติผิดวินัยของนักเรียนนั้นอาจจะมีสาเหตุมาจากสิ่งต่อไปนี้

1. สภาพเกี่ยวกับตัวนักเรียน นักเรียนอาจมีปัญหาในด้านต่อไปนี้

- 1.1 สภาพทางร่างกาย เช่น สุขภาพไม่ดีก็นั่งหลับในห้องเรียน หิวบ่อยจึงชอบกินขนมในห้องเรียน อารมณ์หงุดหงิดบ่อยๆ
  - 1.2 สภาพส่วนตัว อาจจะทำไปโดยรู้เท่าไม่ถึงการณ์ เช่น ตะปุดบอลไปโดนกระจกจนแตก ชอบทำอะไรตามใจตนเอง เช่น โวยวายในขณะที่เรียนหนังสือ ต้องการแสดงพฤติกรรมเด่นและดั่ง เช่น แต่งกายฉูดฉาด ชอบเลียนแบบความประพฤติที่ไม่ดีของผู้อื่น เช่น พุดจาไม่สุภาพ
  - 1.3 สภาพทางจิตใจ เช่น เป็นนักเรียนที่อยู่ในครอบครัวที่พ่อแม่หย่าร้าง หรือ ทะเลาะกันเป็นประจำ ทำให้นักเรียนสุขภาพจิตเสีย จึงชอบแสดงพฤติกรรมก้าวร้าวอยู่เสมอ
  2. สภาพสิ่งแวดล้อมนักเรียนอาจมีปัญหาสืบเนื่องมาจากสิ่งแวดล้อม ได้แก่
    - 2.1 สิ่งแวดล้อมในโรงเรียนไม่ดี เช่น โรงเรียนไม่น่าอยู่ แออัดเกินไป อากาศไม่ดีมีสิ่งรบกวนต่างๆ ทั้งเสียงและกลิ่น
    - 2.2 เพื่อนๆไม่ดี เช่น นักเรียนถูกเพื่อนๆรังแก
    - 2.3 สิ่งแวดล้อมนอกโรงเรียน เช่น สภาพการจราจรติดขัด ทำให้นักเรียนมาสาย
  3. ครู เป็นตัวการสำคัญที่ทำให้นักเรียน เกิดปัญหาทางวินัย ได้แก่
    - 3.1 ครูมีบุคลิกภาพไม่ดี พุดจา วางตัวและแต่งกายไม่เหมาะสม
    - 3.2 ครูไม่เตรียมการสอน เข้าห้องเรียนแล้วเริ่มต้นด้วยการดุด่านักเรียน
    - 3.3 ครูขาดความชำนาญในการสอน สอนตะกุกตะกัก ทำให้เป็นที่น่าเบื่อหน่าย นักเรียนไม่สนใจ
    - 3.4 ครูไม่ยุติธรรมและมีอคติต่อนักเรียน ทำให้นักเรียนเสื่อมศรัทธาในตัวครู
    - 3.5 ครูขาดเทคนิควิธีในการสอนที่ดี เช่น สอนไม่รู้เรื่อง
    - 3.6 ครูขาดเทคนิควิธีในการอบรมนักเรียน เช่น ครอบงำนักเรียนไม่เป็น
- นอกจากนี้ ได้มีการศึกษาที่ได้ให้ทัศนะเกี่ยวกับสาเหตุที่ก่อให้เกิดพฤติกรรมกระทำผิดวินัยของนักเรียนที่สอดคล้องกันดังนี้ ^[19]

1. สาเหตุมาจากความบกพร่องของเด็ก
  - ความบกพร่องทางด้านร่างกาย
  - ความบกพร่องทางด้านสติปัญญา
  - ขาดการตอบสนองความต้องการทางด้านสังคมและอารมณ์
2. สาเหตุเนื่องมาจากความบกพร่องของครู
  - เกิดจากความบกพร่องทางบุคลิกภาพของครู
  - เจตคติของครูที่มีต่อเด็ก
  - การหาเสียงและความรักจากเด็ก
  - ปัญหาส่วนตัวและลักษณะส่วนตัวของครู
3. สาเหตุเนื่องมาจากการบริหารงานภายในโรงเรียน
  - การเคร่งครัดมากเกินไปของโรงเรียน
  - การจัดระบบการเรียนการสอน
4. สาเหตุเนื่องมาจากกลุ่มเพื่อน ถ้าอยู่ในกลุ่มเพื่อนเกเร โดยฝ่าฝืนระเบียบวินัยอยู่เสมอๆก็อาจจะถูกชักจูงให้ละเมิดวินัยของโรงเรียนไปด้วยก็ได้
5. สาเหตุจากสภาพแวดล้อมอื่นๆของเด็ก

ลักษณะของพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ในวัยรุ่นก่อให้เกิดปัญหาต่างๆตามมาโดยพฤติกรรมที่จะก่อให้เกิดปัญหานั้นจะออกมาในรูปแบบของพฤติกรรมก้าวร้าว

พฤติกรรมก้าวร้าว ^[20]

ความก้าวร้าวเป็นพฤติกรรมที่เกิดจากความคับข้องใจที่เป้าหมายในการทำฝ่ายตรงกันข้าม แต่พฤติกรรมบางอย่างก็ไม่จัดว่าเป็นพฤติกรรมก้าวร้าวเว้นแต่ผู้แสดงพฤติกรรมจะกระทำไปโดยเจตนาเท่านั้น

แบนดูรา (Bandura) ^[21] ได้อภิปรายเกี่ยวกับความก้าวร้าวมีใจความสรุปโดยย่อว่าพฤติกรรมที่เป็นอันตรายต่อสังคมถือว่าก้าวร้าว ซึ่งการพิจารณาตัดสินว่าพฤติกรรมใดเป็นพฤติกรรมก้าวร้าวหรือไม่นั้น ต้องอาศัยหลายองค์ประกอบหลายอย่างในการพิจารณาตัดสิน เช่น เจตนา รูปแบบของพฤติกรรม ความรุนแรงของการกระทำ รวมทั้งบทบาท สถานภาพ ค่านิยมของผู้กระทำ และผู้ถูกระทำ เป็นต้น

ผกา สัตยธรรม ^[22] กล่าวโดยสรุปเกี่ยวกับพฤติกรรมก้าวร้าวว่าเป็นพฤติกรรมแสดงออกที่ทำให้ผู้อื่นได้รับความเดือดร้อน ด้วยการก่อเรื่องต่างๆตามความต้องการของตนเอง โดยไม่คำนึงถึงความเดือดร้อนของผู้อื่น เด็กพวกนี้ชอบหาเรื่องทะเลาะวิวาท มีเรื่องขัดแย้งกับเพื่อน รังแกเพื่อน ชอบการทุบตี เตาะตอ่ย ทำทาย

สมพร สุทัศนีย์ ^[23] ให้ความหมายของพฤติกรรมก้าวร้าว หมายถึง พฤติกรรมที่ทำให้ผู้อื่นไม่พึงพอใจ หรือเจ็บป่วยทางกายหรือจิตใจ หรือเป็นพฤติกรรมที่ทำให้สิ่งของเสียหาย และเป็นพฤติกรรมที่ติดต่อสัมพันธ์กับผู้อื่นทั้งทางตรงและทางอ้อม พฤติกรรมก้าวร้าวเป็นพฤติกรรมทางกาย วาจา ที่มีระดับความรุนแรง ต่างกัน แต่มีความรุนแรงไม่ถึงขั้นผิดกฎหมาย

การประเมินพฤติกรรม (Behavioral Assessment)

การประเมินพฤติกรรมข้อมูลที่ได้จากการประเมินพฤติกรรมนี้ จะช่วยวิเคราะห์ถึงความสัมพันธ์ของตัวแปรต่าง ๆ ในสภาพแวดล้อม และสถานะของอินทรีย์ที่มีผลต่อพฤติกรรมที่บุคคลแสดงออก ทำให้เกิดความเข้าใจในพฤติกรรมที่บุคคลแสดงออก ซึ่งผลที่ได้จากการวิเคราะห์พฤติกรรมนี้เองจะช่วยให้สามารถกำหนดพฤติกรรมเป้าหมายที่เหมาะสม

การรายงานตนเอง (Self Report) เป็นการที่บุคคลบอกว่าเขาสนใจอะไร มีเจตคติเช่นใด มีบุคลิกภาพอย่างไร ตลอดจนมีความรู้สึกนึกคิดเช่นใด เป็นต้น วิธีการที่ใช้ในการรายงานตนเองนั้น ส่วนใหญ่มักจะใช้การทดสอบทางจิตวิทยา แบบสอบถาม หรือไม่ก็จัดบันทึกประจำวัน วิธีการรายงานตนเองนี้มักจะไม่ได้รับการยอมรับในกลุ่มของนักปรับพฤติกรรมยุค

แรกๆ เนื่องจากมีปัญหาทางด้านความตรง ความเที่ยง และความแม่นยำของเครื่องมือที่ใช้ในการรายงานตนเอง โดยเฉพาะอย่างยิ่งในแง่ความน่าเชื่อถือของข้อมูล ทั้งนี้เพราะว่าการประเมินโดยใช้การรายงานตนเองนั้นอาจได้รับผลกระทบจากการบิดเบือนข้อมูลของผู้ตอบ ความปรารถนาของสังคม และความคาดหวังของผู้ตอบแบบรายงานตนเอง

ดังนั้นการศึกษาครั้งนี้ได้จัดทำแบบประเมินพฤติกรรมไม่เพียงประสงค์ของนักเรียนอาชีวศึกษา โดยให้ผู้ที่เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาเป็นผู้ประเมินพฤติกรรมไม่เพียงประสงค์ของนักเรียนอาชีวศึกษาด้วย อีกชุดหนึ่ง ซึ่งวิธีการนี้ทำให้ได้ข้อมูลที่ลดผลกระทบจากการบิดเบือนข้อมูลของผู้ตอบได้บ้าง ทำให้ได้ข้อมูลที่น่าเชื่อถือมากขึ้น

ความฉลาดทางอารมณ์ (Emotional intelligence)

ความหมายของความฉลาดทางอารมณ์ (Emotional intelligence) ^[24]

EQ มาจากคำว่า Emotional Quotient ซึ่งหมายถึง Emotional Intelligence ได้มีการบัญญัติใช้ครั้งแรกในปี 1990 โดย Peter Salovey นักจิตวิทยาจาก Yale และ John Mayer นักจิตวิทยาจาก มหาวิทยาลัย New Hampshire ได้ใช้คำนี้ในการอธิบายถึงความสามารถในการเข้าใจความรู้สึกของตนเอง ความเห็นอกเห็นใจผู้อื่น และความสามารถในการปรับสภาพอารมณ์เพื่อการมีชีวิตอยู่ได้อย่างปกติสุข ซึ่งความหมายของ EQ นี้ในทางจิตวิทยาจะ ตรงกับคำว่า Emotional Intelligence มากกว่า Emotional Quotient มีคำในภาษาอังกฤษที่มีความหมายใกล้เคียงกันกับคำว่า EQ มากมาย เช่น Social Intelligence, Tacit Knowledge, Personal Intelligence, Practical Intelligence, Emotional Literacy, Emotional Maturity, Emotional Competence, Emotional Knowledge, Emotional IQ ฯลฯ ส่วนคำว่า EQ ในภาษาไทยนั้น ยังไม่มีจำกัดความที่แน่นอน จึงมีชื่อเรียกหลายชื่อ เช่น ความฉลาดทางอารมณ์ เซวาน์อารมณ์ สติอารมณ์ ความเฉลียวฉลาดทางอารมณ์ อัจฉริยะทางอารมณ์ ปัญญาทางอารมณ์ ปรีชาเชิงอารมณ์ ฯลฯ สำหรับงานวิจัยนี้ผู้วิจัยจะใช้คำว่า “ความฉลาดทางอารมณ์” ได้มีผู้ให้คำนิยามความหมายของคำว่า EQ ไว้มากมาย ดังนี้

Salovey and Mayer ^[25] ได้ให้ความหมายไว้ว่าเป็นความสามารถที่บุคคลจะตระหนักรู้ความคิด ความรู้สึกและสภาวะอารมณ์ของตนเองและผู้อื่นได้ รู้จักจำแนกและใช้ข้อมูลให้เกิดประโยชน์ในการชี้นำความคิดและการกระทำของตน

ต่อมาในปี 1997 Mayer & Salovey ได้ให้ความหมายของคำว่าความฉลาดทางอารมณ์ขึ้นใหม่ โดยได้ขยายความในส่วนของความคิดที่เกี่ยวกับความรู้สึกและอารมณ์เข้าไป ซึ่งได้นิยามความหมายดังนี้

1. เป็นความสามารถที่จะเข้าใจอารมณ์ของตนและแสดงอารมณ์ของตนออกมาได้อย่างเหมาะสม

2. เป็นความสามารถในการช่วยเรื่องการคิด และความจำ
3. เป็นความสามารถในการเข้าใจอารมณ์และกระบวนการของอารมณ์
4. เป็นความสามารถที่จะจัดการกับอารมณ์ของตนเองได้อย่างเหมาะสม

Bar-on ^[26] ได้ให้ความหมายว่าเป็นองค์ประกอบของ ความสามารถทางด้านอารมณ์และสังคมของแต่ละบุคคลที่จะปรับตัวให้เข้ากับสิ่งแวดล้อมได้อย่างประสบความสำเร็จ

Cooper & Sawaf ^[27] ได้ให้ความหมายไว้ว่า เป็นความสามารถของบุคคลในการรับรู้ เข้าใจ และประยุกต์ใช้พลังการรู้จักอารมณ์ของตนเองเป็นรากฐานในการสร้างความสัมพันธ์และ โน้มน้ำใจผู้อื่น ได้

คำจำกัดความที่ใช้กันมากในการศึกษาวิจัยในปัจจุบัน คือ คำจำกัดความของ Goleman ซึ่งให้ความหมายความฉลาดทางอารมณ์ว่าเป็นความสามารถในการตระหนักถึงความรู้สึกตนเองและของผู้อื่นเพื่อสร้างแรงจูงใจในตน สามารถบริหารจัดการอารมณ์ต่างๆ ของตนและอารมณ์ที่เกิดจากความสัมพันธ์กับผู้อื่นได้อย่างประสบความสำเร็จ

กล่าวโดยสรุป ความฉลาดทางอารมณ์ หมายถึง ความสามารถของบุคคลที่จะตระหนักและเข้าใจถึงความรู้สึก ความคิด และอารมณ์ของตนเองและผู้อื่น มีความสามารถในการปรับตัว มีความสามารถในการจัดการกับอารมณ์ของตนเองและผู้อื่นได้อย่างเหมาะสม และสามารถนำความรู้สึกและอารมณ์ของตนเองมาสร้างพลังในการกระทำสิ่งต่างๆ ซึ่งหมายความว่าบุคคลนั้นมี วุฒิภาวะทางอารมณ์ หรือ บรรลุถึงระดับสูงสุดของพัฒนาการทางอารมณ์ตามพัฒนาการของมนุษย์นั่นเอง

Goleman ^[10] ได้เสนอกรอบแนวคิดเกี่ยวกับความฉลาดทางอารมณ์ไว้เป็น 2 หมวด แบ่งเป็น 5 องค์ประกอบย่อย ดังนี้

หมวดสมรรถภาพทางด้านสังคม เป็นการสร้างและรักษาความสัมพันธ์อันดีกับผู้อื่นประกอบด้วย

1. การเอาใจเขามาใส่ใจเรา (Empathy) หมายถึง การตระหนักรู้ถึงความต้องการความรู้สึกของผู้อื่น ดังนี้
  - 1.1 การมีความเข้าใจผู้อื่น ตระหนักรู้ถึงความรู้สึก ความคิด และมุมมองของผู้อื่น สนใจผู้อื่น และความวิตกกังวลของผู้อื่นมากขึ้น
  - 1.2 การมีจิตใจมุ่งบริการ ถอดแค้น รับรู้และตอบสนองต่อความต้องการของบุคคลอื่น หรือผู้ที่มาติดต่อสัมพันธ์ด้วยได้อย่างดี
  - 1.3 การพัฒนาผู้อื่นทราบความต้องการ ช่วยส่งเสริมให้เขามีความรู้และ ความสามารถให้ถูกทาง
  - 1.4 การให้โอกาสบุคคลอื่น สามารถเล็งเห็นความเป็นไปได้จากการมองเห็น ความแตกต่างของคนโดยไม่แบ่งแยก

- 1.5 การตระหนักรู้ถึงทักษะ ความคิดเห็นของกลุ่ม สามารถคาดคะเนสถานการณ์และความสัมพันธ์ของบุคคลในกลุ่มได้
2. การมีทักษะสังคมด้านมนุษยสัมพันธ์(Human Relations) หมายถึง ความคล่องแคล่วในการติดต่อกับผู้อื่นเพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีโดยสามารถแสวงหาความร่วมมือจากผู้อื่นได้ ประกอบด้วย
- 2.1 การมีความสามารถในการโน้มน้าวใจใจ มีกลวิธีในการโน้มน้าวความคิดเห็นของบุคคลอื่นได้อย่างนุ่มนวล แนบเนียน และได้ผล
- 2.2 การสื่อความหมายที่ดี ชัดเจน ถูกต้อง มีความน่าเชื่อถือ
- 2.3 การมีความเป็นผู้นำ สามารถโน้มน้าว จูงใจ หรือ ผลักดันกลุ่ม ได้เป็นอย่างดี และถูกทิศทาง
- 2.4 การมีความสามารถกระตุ้น และริเริ่ม ให้เกิดการเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดี
- 2.5 การมีความสามารถในการบริหารความขัดแย้งได้ดี เจรจาต่อรองแก้ไข หาทางยุติข้อขัดแย้งได้อย่างเหมาะสม
- 2.6 การสร้างสายสัมพันธ์ เสริมสร้างความร่วมมือร่วมใจกัน เพื่อปฏิบัติการกิจให้บรรลุเป้าหมาย
- 2.7 การมีความร่วมมือกันทำงานเพื่อมุ่งสู่เป้าหมาย ให้เกิดพลังร่วมมือของกลุ่ม

หมวดสมรรถนะส่วนบุคคล เป็นความสามารถในการบริหารจัดการกับตนได้อย่างดี ประกอบด้วย

3. การตระหนักรู้ตน (Self - Awareness) เป็นการตระหนักรู้ความรู้สึกและอารมณ์ของตน หรือ มีสติ สามารถหยั่งรู้ถึงความเป็นไปได้ของตนในการตอบสนองต่อสิ่งเร้าต่างๆ รอบตัว และความพร้อมของตน ประกอบด้วย
- 3.1 การรู้เท่าทันอารมณ์ของตน รู้ถึงสาเหตุที่ทำให้เกิดความรู้สึกนั้น และคาดคะเนผลที่จะตามมาได้
- 3.2 ความสามารถประเมินตนได้ตามความเป็นจริง รู้จุดเด่นและจุดด้อยของตน
- 3.3 ความมั่นใจในตน เชื่อมั่นในความสามารถ และคุณค่าของตน
- 3.4 ความสามารถจัดการกับความรู้สึกภายในตนได้ในสภาวะที่เหมาะสมพอดี
4. ความสามารถในการควบคุมตน (Self – Regulation) ซึ่งเป็นความสามารถในการจัดการและควบคุมความรู้สึกภายในตนได้ ไม่ทำอะไรโดยใช้อารมณ์เป็นใหญ่ ประกอบด้วย
- 4.1 การควบคุมตน สามารถจัดการกับภาวะอารมณ์ ความฉุนเฉียวได้
- 4.2 การเป็นคนที่ไม่ไว้วางใจ กระทำสิ่งต่างๆ โดยรักษาความซื่อสัตย์และคุณงามความดี
- 4.3 การเป็นผู้ใช้สติปัญญา แสดงความรับผิดชอบ

- 4.4 การมีความสามารถในการปรับตัว มีความยืดหยุ่นในการจัดการกับ ความเปลี่ยนแปลงต่างๆ
- 4.5 การมีความสามารถในการสร้างสรรค์สิ่งใหม่ๆ เปิดใจกว้างกับความคิดหรือ ข้อมูลใหม่ๆ ได้ อย่างมีความสุข
5. ความสามารถสร้างแรงจูงใจและจูงใจตนได้ (Motivation Oneself) เพื่อเป็นแนวโน้มนทาง อารมณ์ที่เกื้อหนุนต่อการมุ่งสู่เป้าหมาย ประกอบด้วย
- 5.1 การมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ พยายามปรับปรุงสิ่งต่างๆ ให้ได้มาตรฐานที่ดี
- 5.2 การมีความจงรักภักดี ยึดมั่นกับเป้าหมายของกลุ่ม และองค์การ
- 5.3 การมีความคิดริเริ่ม และพร้อมที่จะปฏิบัติตามโอกาสที่อำนวย
- 5.4 การมองโลกในแง่ดี เผชิญกับปัญหาและอุปสรรคได้อย่างไม่ย่อท้อจนสำเร็จบรรลุเป้าหมาย

โดยสรุปความฉลาดทางอารมณ์ตามแนวคิดของโกลแมน ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ ดังนี้

1. การตระหนักรู้อารมณ์ตน (Self – Awareness)
2. การจัดการอารมณ์ของตนเอง (Self-Regulation)
3. การจูงใจตนเอง (Motivation)
4. การเข้าใจความรู้สึกของผู้อื่น (Empathy)
5. การมีทักษะทางสังคม (Social Skill)

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

จิรพัฒน์ พรหมสิทธิการ ได้ศึกษาประสบการณ์การกระทำพฤติกรรมเกรงของนักเรียน อาชีวศึกษาในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ดังนี้ กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เคยก่อเหตุทะเลาะวิวาทมากกว่า 3 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 45.0 รองลงมาได้แก่ เคยก่อเหตุทะเลาะวิวาท 1 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 25.0 และใช้อาวุธในการทะเลาะวิวาท คิดเป็นร้อยละ 44.0 และประสบการณ์เกี่ยวกับการเสพยาบ้า กลุ่มตัวอย่างครั้งนี้ ไม่เคยเสพยาบ้าคิดเป็นร้อยละ 66.0 และเคยเสพยาบ้าคิดเป็นร้อยละ 34.0

[28]

อรวรรณ พรหมใหม่ ได้ศึกษาพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของนักเรียนอาชีวศึกษาในเขต กรุงเทพมหานคร ดังนี้ ค่าเฉลี่ยพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ด้านความประพฤติ เรียงลำดับจากมากไป น้อยดังนี้คือ ใช้วาจาหยาบคายไม่สุภาพกับผู้อื่น ใช้อารมณ์และความวุ่นวายเป็นตัวตัดสินปัญหา และ ในช่วงโมงว่างนักเรียนจะรวมกลุ่มกับเพื่อนเพื่อออกนอกบริเวณโรงเรียน ตามลำดับ^[18]

วันเคิม มีความดี ได้ศึกษาระดับของการก่อเหตุทะเลาะวิวาทของนักเรียนอาชีวศึกษา ประเภทช่างอุตสาหกรรม ในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ว่าอยู่ในระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ยระหว่าง 2.59 – 3.80^[29]

เสาณี เสียงดี ได้ศึกษาการพัฒนาโมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนอาชีวศึกษา ในวิทยาลัยเทคนิคสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ว่านักเรียนกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีพฤติกรรมก้าวร้าวที่แสดงออกทางกายอยู่ในระดับสูงกว่าพฤติกรรมก้าวร้าวที่แสดงออกทางวาจา^[30]

อุยามณี นิตยารมณ ได้ศึกษา กรณี กระทรวงศึกษาธิการกับการจัดการแก้ไขปัญหาการทะเลาะวิวาทของนักเรียนอาชีวศึกษา พบว่าปัญหาการทะเลาะวิวาทนั้นรูปแบบลักษณะการกระทำพฤติกรรมดังกล่าวคือ เป็นปัญหาการทะเลาะวิวาทอย่างต่อเนื่องกันระหว่างในและนอกสถานที่ศึกษาของนักเรียนอาชีวศึกษา และ เป็นปัญหาที่เกิดขึ้นร่วมกันระหว่างนักเรียนอาชีวศึกษาต่างวัย ต่างชั้นปี ต่างแผนก ต่างสถาบัน และสามารถก่อเหตุได้ตลอดเวลา อีกทั้ง ยังทวีความรุนแรงกลับซับซ้อนมากขึ้นเรื่อยๆ^[31]

ประณีต ศรีนุกูล ได้ศึกษาด้านวินัยและสภาพแวดล้อมของนักเรียนอาชีวศึกษา ในจังหวัดขอนแก่น พบว่า นักเรียนอาชีวศึกษาในจังหวัดขอนแก่น มีปัญหาทางวินัยด้านการเรียนเป็นอันดับแรก รองลงมาคือด้านการแต่งกาย และด้านความประพฤติเป็นอันดับสุดท้าย^[32]

บัวทิพย์ ใจตรงดี ได้ศึกษาความฉลาดทางอารมณ์และพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของวัยรุ่นหญิง โดยกลุ่มตัวอย่างที่มีระดับความฉลาดทางอารมณ์ที่แตกต่างกันพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศแตกต่างกันอย่างมีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.01^[9]

Gail A. Wasserman , et.al ได้ศึกษาปัจจัยเสี่ยงต่อการเกิดพฤติกรรมเกรในเด็กที่กระทำผิดกฎหมาย โดยปัจจัยภายในตัวบุคคลที่ส่งผลให้เกิดการกระทำพฤติกรรมเกร ปัจจัยส่วนหนึ่งนั้นเกี่ยวข้องกับเรื่อง สภาวะทางอารมณ์คือ ขาดการควบคุมในพฤติกรรมเกรที่กระกระทำลงไป^[33]

David Brinberg , et.al ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความฉลาดทางอารมณ์ (Emotional Intelligence) และ พฤติกรรมเกร (Delinquent Behavior) ทั้งในเกมส์กีฬาและนอกเกมส์กีฬาของนักกีฬาภายในมหาวิทยาลัย โดยได้ตั้งสมมติฐานไว้ว่า นักกีฬาที่มีระดับของความฉลาดทางอารมณ์ที่สูงจะก่อให้เกิดการกระทำพฤติกรรมเกรต่ำ แต่ผลการศึกษานั้นได้ปฏิเสธสมมติฐานเนื่องมาจาก sampling biases และเกี่ยวข้องกับ statistic^[34]

Jennifer R. Lance ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่าง ความฉลาดทางอารมณ์ (Emotional Intelligence) และ พฤติกรรมไม่พึงประสงค์ (Deviant Behavior) ของวัยรุ่น พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมไม่พึงประสงค์กับความฉลาดทางอารมณ์โดยรวมพบว่าไม่สัมพันธ์กัน แต่ในรายด้านของความฉลาดทางอารมณ์ ในส่วนของ handling relationship และ self-control นั้นพบว่ามี ความสัมพันธ์กับพฤติกรรมไม่พึงประสงค์^[35]

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ประชากรที่ใช้ในการศึกษาคั้งนี้ คือ นักเรียนอาชีวศึกษาระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ชั้นปีที่ 1-3 และระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ชั้นปีที่ 1-2 ที่กำลังศึกษาอยู่ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2551 จำนวน 35,239 คน จากจำนวนนักเรียนอาชีวศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร

กลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาคั้งนี้ คือ นักเรียนอาชีวศึกษาระดับระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ชั้นปีที่ 1-3 และระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ชั้นปีที่ 1-2 ประจำภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2551 ในวิทยาลัยอาชีวศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 5 วิทยาลัย ได้แก่ วิทยาลัยการอาชีพกาญจนาภิเษกหนองจอก วิทยาลัยเทคนิคมีนบุรี วิทยาลัยเทคนิคคูสิต วิทยาลัยอาชีวศึกษาเสาวภา และ วิทยาลัยพาณิชยการบางนา ซึ่งได้มาโดยการสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน (Multistage Random Sampling) โดยมีขั้นตอนการสุ่มดังนี้

ขั้นที่ 1 กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างซึ่งได้มาจากการคำนวณหากกลุ่มตัวอย่างที่มีปริมาณเพียงพอและถือว่าเป็นตัวแทนของประชากร สำหรับประชากรที่แน่นอนและจำนวนไม่น้อยกว่า 500 นั่นคือ สูตรการหาขนาดตัวอย่างของ ทาโร ยามาเน

สูตรการหาขนาดกลุ่มตัวอย่างของทาโร ยามาเน (Taro Yamane)

$$n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

เมื่อ n แทน ขนาดกลุ่มตัวอย่าง
N แทน จำนวนหน่วยประชากร
e แทน ความคลาดเคลื่อนของกลุ่มตัวอย่าง

ในการวิจัยคั้งนี้ได้กำหนดให้มีความคลาดเคลื่อนของกลุ่มตัวอย่าง .05 ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างเท่ากับ 396 คน

ขั้นที่ 2 ใช้วิธีสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling) จากจำนวนโรงเรียนอาชีวศึกษา สังกัดคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ในเขตกรุงเทพมหานคร มีทั้งหมด 21 โรงเรียน ผู้วิจัยได้เลือกโรงเรียน 5 แห่ง เพื่อที่จะเป็นกลุ่มตัวอย่างในการศึกษา โดยเลือกจำนวนนักเรียนตามขนาดของโรงเรียน แบ่งเป็น โรงเรียนขนาดใหญ่ ขนาดกลาง และขนาดเล็ก

ซึ่งได้กลุ่มตัวอย่างแต่ละโรงเรียน ดังนี้

วิทยาลัยการอาชีพกาญจนาภิเษกหนองจอก	115	คน
วิทยาลัยเทคนิคมีนบุรี	323	คน
วิทยาลัยเทคนิคสุสิต	128	คน
วิทยาลัยอาชีวศึกษาเสาวภา	175	คน
วิทยาลัยพาณิชยการบางนา	311	คน
รวมทั้งหมด	1051	คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามที่สร้างขึ้นจากแนวคิด ทฤษฎีต่างๆ ตลอดจนผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องมาเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม โดยมีเนื้อหาแบ่งออกเป็น 3 ตอน

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ ข้อมูลส่วนบุคคล (เพศ อายุ ระดับชั้นปี เกรดเฉลี่ยสะสม) ข้อมูลครอบครัว (การศึกษาของผู้ปกครอง อาชีพของผู้ปกครอง รายได้รวมของครอบครัว สมาชิกในครอบครัว)

ตอนที่ 2 แบบสอบถามวัดความฉลาดทางอารมณ์ ซึ่งผู้วิจัยนำเครื่องมือของ รัตนภรณ์ พงสะมั่ง ^[36] ซึ่งสร้างตามแนวความคิดของโกลแมน เดิมแบบสอบถามวัดความฉลาดทางอารมณ์มี 100 ข้อ คัดเลือกข้อที่มีอำนาจจำแนกตั้งแต่ .217 ถึง .611 ซึ่งตรงตามนิยามศัพท์เฉพาะ มาด้านละ 10 ข้อ ทั้งหมดจำนวน 50 ข้อ คือ

a. การตระหนักรู้อารมณ์ตน	จำนวน 10 ข้อ
b. การจัดการอารมณ์ของตน	จำนวน 10 ข้อ
c. การจงใจตนเอง	จำนวน 10 ข้อ
d. การเข้าใจความรู้สึกของผู้อื่น	จำนวน 10 ข้อ
e. การมีทักษะทางสังคม	จำนวน 10 ข้อ

และมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .921

มาตราส่วนประมาณค่ามี 5 ระดับ ดังนี้

ระดับความคิดเห็น (คะแนน)		คำถามเชิงบวก (คะแนน)		คำถามเชิงลบ
จริงที่สุด	ให้	5	คะแนน	ให้ 1 คะแนน
จริง	ให้	4	คะแนน	ให้ 2 คะแนน
จริงบ้าง	ให้	3	คะแนน	ให้ 3 คะแนน
จริงน้อย	ให้	2	คะแนน	ให้ 4 คะแนน
จริงน้อยที่สุด	ให้	1	คะแนน	ให้ 5 คะแนน

เกณฑ์การแปลความหมายความฉลาดทางอารมณ์โดยรวม (50 ข้อ ข้อละ 5 คะแนน)

คะแนนเฉลี่ย	หมายถึง
226-250	มีความฉลาดทางอารมณ์อยู่ในระดับสูง
176-225	มีความฉลาดทางอารมณ์อยู่ในระดับค่อนข้างสูง
126-175	มีความฉลาดทางอารมณ์อยู่ในระดับปานกลาง
76-125	มีความฉลาดทางอารมณ์อยู่ในระดับค่อนข้างต่ำ
50-75	มีความฉลาดทางอารมณ์อยู่ในระดับต่ำมาก

เกณฑ์การแปลความหมายความฉลาดทางอารมณ์โดยรวม (ด้านละ 10 ข้อ ข้อละ 5 คะแนน)

ด้านการตระหนักรู้อารมณ์ตน

คะแนนเฉลี่ย	ความหมาย
46-50	มีความฉลาดทางอารมณ์ด้านการตระหนักรู้อารมณ์ตนอยู่ในระดับสูง
36-45	มีความฉลาดทางอารมณ์ด้านการตระหนักรู้อารมณ์ตนอยู่ในระดับค่อนข้างสูง

- 26-35 มีความฉลาดทางอารมณ์ด้านการตระหนักรู้อารมณ์ตนเองอยู่ในระดับปานกลาง
- 16-25 มีความฉลาดทางอารมณ์ด้านการตระหนักรู้อารมณ์ตนเองอยู่ในระดับค่อนข้างต่ำ
- 10-15 มีความฉลาดทางอารมณ์ด้านการตระหนักรู้อารมณ์ตนเองอยู่ในระดับต่ำ

ด้านการจัดการอารมณ์ตนเอง

คะแนนเฉลี่ย

ความหมาย

- 46-50 มีความฉลาดทางอารมณ์ด้านการจัดการอารมณ์ตนเองอยู่ในระดับสูง
- 36-45 มีความฉลาดทางอารมณ์ด้านการจัดการอารมณ์ตนเองอยู่ในระดับค่อนข้างสูง
- 26-35 มีความฉลาดทางอารมณ์ด้านการจัดการอารมณ์ตนเองอยู่ในระดับปานกลาง
- 16-25 มีความฉลาดทางอารมณ์ด้านการจัดการอารมณ์ตนเองอยู่ในระดับค่อนข้างต่ำ
- 10-15 มีความฉลาดทางอารมณ์ด้านการจัดการอารมณ์ตนเองอยู่ในระดับต่ำ

ด้านการจูงใจตนเอง

คะแนนเฉลี่ย

ความหมาย

- 46-50 มีความฉลาดทางอารมณ์ด้านการจูงใจตนเองอยู่ในระดับสูง
- 36-45 มีความฉลาดทางอารมณ์ด้านการจูงใจตนเองอยู่ในระดับค่อนข้างสูง
- 26-35 มีความฉลาดทางอารมณ์ด้านการจูงใจตนเองอยู่ในระดับปานกลาง
- 16-25 มีความฉลาดทางอารมณ์ด้านการจูงใจตนเองอยู่ในระดับค่อนข้างต่ำ
- 10-15 มีความฉลาดทางอารมณ์ด้านการจูงใจตนเองอยู่ในระดับต่ำ

ด้านการเข้าใจความรู้สึกของผู้อื่น

คะแนนเฉลี่ย	ความหมาย
46-50	มีความฉลาดทางอารมณ์ด้านการเข้าใจความรู้สึกของผู้อื่นอยู่ในระดับสูง
36-45	มีความฉลาดทางอารมณ์ด้านการเข้าใจความรู้สึกของผู้อื่นในระดับค่อนข้างสูง
26-35	มีความฉลาดทางอารมณ์ด้านการเข้าใจความรู้สึกของผู้อื่นอยู่ในระดับปานกลาง
16-25	มีความฉลาดทางอารมณ์ด้านการเข้าใจความรู้สึกของผู้อื่นในระดับค่อนข้างต่ำ
10-15	มีความฉลาดทางอารมณ์ด้านการเข้าใจความรู้สึกของผู้อื่นในระดับต่ำ

ด้านการมีทักษะทางสังคม

คะแนนเฉลี่ย	ความหมาย
46-50	มีความฉลาดทางอารมณ์ด้านการมีทักษะทางสังคมอยู่ในระดับสูง
36-45	มีความฉลาดทางอารมณ์ด้านการมีทักษะทางสังคมในระดับค่อนข้างสูง
26-35	มีความฉลาดทางอารมณ์ด้านการมีทักษะทางสังคมอยู่ในระดับปานกลาง
16-25	มีความฉลาดทางอารมณ์ด้านการมีทักษะทางสังคมอยู่ในระดับค่อนข้างต่ำ
10-15	มีความฉลาดทางอารมณ์ด้านการมีทักษะทางสังคมอยู่ในระดับต่ำ

ตอนที่ 3 แบบสอบถามวัดพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ ในแบบวัดนี้เราจะให้อาจารย์ประจำชั้นเป็นผู้ประเมินนักเรียนอาชีวะด้วยอีกชุดหนึ่ง ซึ่งมีทั้งหมด 12 ข้อคำถาม ลักษณะการประเมินจะเป็น มี และ ไม่มี

เกณฑ์การวิเคราะห์จากแบบประเมินพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ (Deviant Behaviors) จะเป็นลักษณะการให้คะแนน 1 คะแนนต่อการมีพฤติกรรมหนึ่งอย่าง และในการประเมินกลุ่มตัวอย่าง 1 คน ก็จะมีการประเมินจากตัวนักเรียนเอง และ อาจารย์ คะแนนจะมีค่า คือ 0 – 12 คะแนน ต่อการประเมิน 1 คน การตอบคำถามจะตอบเป็น มี/ไม่มี ข้อที่ตอบว่า “มี” จะคิดคะแนนเป็น 1 คะแนน ทำให้เมื่อรวมคะแนนของทั้งสองส่วนจะมีคะแนนเต็มเป็น 24 คะแนน

ผู้วิจัยได้สร้างแบบสอบถามนี้ขึ้นเองโดยทบทวนจาก

1. แบบสอบถามพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ของนักเรียนอาชีวะจาก อรรถพร พรหมใหม่^[18] โดยแบบประเมินดังกล่าวนี้จะมีการประเมินพฤติกรรมของนักเรียนอาชีวะใน 3 ด้าน คือ ด้านความประพฤติ ด้านการเรียน และด้านทักษะสังคมทั้งนี้ในการศึกษานี้จะต้องประเมินพฤติกรรมเกรของนักเรียนอาชีวะ ผู้วิจัยจึงได้นำแบบประมวลผลพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ของนักเรียนอาชีวะ ในด้านความประพฤติ ซึ่งมีทั้งหมด 16 ข้อ นำมาประยุกต์ใช้ แต่ผู้วิจัยไม่ได้นำแบบสอบถามนี้มาใช้โดยตรงในงานวิจัยนี้เนื่องจากลักษณะของการประเมินระดับการปฏิบัติพฤติกรรมไม่พึงประสงค์นั้น จะเป็นลักษณะการประเมินความถี่ของการกระทำพฤติกรรม คือ บ่อยครั้ง หมายถึง ปฏิบัติพฤติกรรมนั้นเกิน 10 ครั้ง/ภาคเรียน , บางครั้ง หมายถึง ปฏิบัติพฤติกรรมนั้นไม่เกิน 10 ครั้ง/ภาคเรียน และ ไม่เคย หมายถึง ไม่เคยปฏิบัติพฤติกรรมนั้นเลย ซึ่งผู้วิจัยมีความคิดเห็นว่ามีความเป็นไปได้ยากต่อลักษณะการประเมินพฤติกรรมดังกล่าว นอกจากนี้พฤติกรรมไม่พึงประสงค์ตามความหมายของแบบสอบถามชิ้นนี้ยังรวมถึงการเรียน และทักษะสังคม ซึ่งจัดว่าเกินกว่าของเขตในการศึกษาของผู้วิจัย ที่ต้องการศึกษาพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ด้านความประพฤติเพียงอย่างเดียว
2. พฤติกรรมเกรของเด็กและวัยรุ่นจากเกณฑ์การวินิจฉัยโรค Conduct disorder ของสมาคมจิตแพทย์อเมริกันฉบับที่ 4 (DSM-IV) นำมาจัดกลุ่มของรายละเอียดพฤติกรรมตามเกณฑ์การวินิจฉัยโรคความประพฤติผิดปกติ (Conduct Disorder)^[16] โดยแบ่งลักษณะพฤติกรรมออกเป็น 4 กลุ่ม ดังนี้
  - กลุ่มพฤติกรรมที่มีลักษณะ ก้าวร้าวต่อผู้อื่น หรือสัตว์
  - กลุ่มพฤติกรรมที่มีลักษณะ ทำลายทรัพย์สิน
  - กลุ่มพฤติกรรมที่มีลักษณะ หลอกลวง หรือลักขโมย
  - กลุ่มพฤติกรรมที่มีลักษณะ ฝ่าฝืนกฎระเบียบอย่างร้ายแรง
3. พฤติกรรมเกรของเด็กอาชีวะที่ปรากฏเป็นข่าวตามสื่อต่าง ๆ เช่น หนังสือพิมพ์ อินเทอร์เน็ต
4. การสำรวจข้อมูลเบื้องต้น (pilot survey) โดยการสอบถามอาจารย์ในโรงเรียนอาชีวะที่ได้มีการติดต่อว่าเด็กนักเรียนอาชีวะในปัจจุบันมีพฤติกรรมไม่พึงประสงค์อย่างไรบ้าง

และผู้วิจัยได้นำแบบประเมินพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ไปทดลองใช้กับตัวอย่างที่มีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่าง จากนักเรียนอาชีวศึกษาวิทยาลัยเทคโนโลยีปทุมธานี จำนวน 30 คน จากนั้นนำมาหาค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือนี้ การทดสอบความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม จากผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 30 คน และคำถามจำนวน 12 ข้อ โดยการหาค่า Cronbach's Alpha พบว่า จะได้ค่า Alpha = 0.8591 แสดงว่ามีความเชื่อถือได้ ซึ่งมีค่าเป็นบวกและเข้าใกล้ 1

นอกจากนี้ผู้วิจัยจะนำผลของลักษณะพฤติกรรมไม่พึงประสงค์มาจำแนกของลักษณะพฤติกรรมก้าวร้าว คือ จำแนกลักษณะพฤติกรรมในข้อคำถามที่เป็นลักษณะที่ทำให้ผู้อื่นได้รับความเดือดร้อนซึ่งได้แก่ลักษณะของข้อคำถาม ในข้อที่ 1 2 3 4 5 และ 12

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ผู้วิจัยนำหนังสือขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากภาควิชาจิตเวชศาสตร์ถึงผู้อำนวยการสถานศึกษาของวิทยาลัย เพื่อขออนุญาตในการเก็บข้อมูล
2. นำหนังสือจากภาควิชาจิตเวชศาสตร์ถึงผู้บริหารสถานศึกษา เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูล พร้อมทั้งนัดหมาย วัน เวลา ที่ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล
3. การรวบรวมข้อมูล มีขั้นตอนดังต่อไปนี้
  - 3.1 นำแบบสอบถามไปเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง ตามวันและเวลาที่กำหนด
  - 3.2 อธิบายและชี้แจงให้นักเรียนอาชีวศึกษาเข้าใจวัตถุประสงค์ วิธีการตอบ และขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม เพื่อให้ได้ผลตามความเป็นจริงมากที่สุดและไม่เป็นการบีบบังคับให้ตอบแบบสอบถาม จึงใช้เวลาในการตอบแบบสอบถามแก่นักเรียนนักศึกษา
  - 3.3 ผู้วิจัยเก็บแบบสอบถามและตรวจสอบจำนวนของแบบสอบถาม
  - 3.4 นำผลที่ได้จากกลุ่มตัวอย่างมาตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้ แล้วนำผลมาวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติเพื่อทำการทดสอบสมมติฐาน

การวิเคราะห์ข้อมูล

ใช้โปรแกรม SPSS / PC โดยการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ ใช้สถิติเชิงพรรณนา คือ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ในการบรรยายลักษณะของประชากร

1. นำคะแนนที่ได้จากแบบวัดความฉลาดทางอารมณ์มาหาค่ามัธยฐานและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความฉลาดทางอารมณ์ของกลุ่มตัวอย่าง
2. วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างคะแนนความฉลาดทางอารมณ์ และข้อมูลส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่างกับความคิดเห็นเกี่ยวกับพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ (Deviant

Behaviors) โดยใช้วิธีวิเคราะห์สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation Coefficient)

3. ทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของค่าคะแนนความฉลาดทางอารมณ์และข้อมูลส่วนบุคคลกับลักษณะของกลุ่มพฤติกรรมต่างๆ โดยใช้สถิติ one - way ANOVA ในการวิเคราะห์
4. นำผลของลักษณะพฤติกรรมมาจำแนกตามลักษณะของพฤติกรรมก้าวร้าว

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิเคราะห์

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความฉลาดทางอารมณ์และพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ของนักเรียนอาชีวศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ชั้นปีที่ 1-3 และ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ประจำปีการศึกษา 2551 ในวิทยาลัยอาชีวศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 1051 คน ระยะเวลาในการ เก็บข้อมูลตั้งแต่วันที่ 12 กันยายน ถึง วันที่ 9 ธันวาคม พ.ศ. 2551

ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ตารางประกอบการบรรยาย แบ่งเป็น 4 ส่วน ดังนี้

- ส่วนที่ 1   ลักษณะส่วนบุคคล พฤติกรรมไม่พึงประสงค์ และพฤติกรรมก้าวร้าว
- ส่วนที่ 2   การเปรียบเทียบความสัมพันธ์ การประเมินพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ ระหว่าง อาจารย์และนักเรียน
- ส่วนที่ 3   ความฉลาดทางอารมณ์ และ การเปรียบเทียบความฉลาดทางอารมณ์
                              กับ พฤติกรรมไม่พึงประสงค์
- ส่วนที่ 4   ความสัมพันธ์ระหว่าง ข้อมูลทั่วไป และความฉลาดทางอารมณ์ กับ พฤติกรรมไม่
                              พึงประสงค์

ส่วนที่ 1

1.1 ลักษณะส่วนบุคคล

ตารางที่ 1 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตาม ลักษณะส่วนบุคคล

ลักษณะส่วนบุคคล	จำนวน (คน)	ร้อยละ
เพศ (N = 1051)		
ชาย	599	57.0
หญิง	452	43.0
อายุ (ปี) (Mean =17.43 , S.D.=1.79)		
(N = 1033)		
15 หรือ ต่ำกว่า	120	11.6
16 – 18	632	61.2
19 หรือ สูงกว่า	281	27.2
ระดับการศึกษา (N = 1042)		
ปวช 1	331	31.8
ปวช 2	198	19.0
ปวช 3	159	15.3
ปวส 1	197	18.7
ปวส 2	157	15.1
สาขาที่เรียน (N = 1051)		
อุตสาหกรรม	313	29.8
ไฟฟ้า อิเล็กทรอนิกส์	158	15.0
พาณิชยกรรมและการบัญชี	334	31.8
ศิลปกรรม สถาปัตยกรรม	182	17.3
อื่นๆ	64	6.1

กลุ่มตัวอย่างเป็นเพศชาย ร้อยละ 57 เพศหญิง ร้อยละ 43 มีอายุระหว่าง 16 -18 ปี ร้อยละ 61.2 อายุเฉลี่ยเท่ากับ 17.43 ปี ระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ปีที่ 1 ร้อยละ 31.8 กลุ่มตัวอย่างเรียน สาขาพาณิชยการและการบัญชี ร้อยละ 31.8 สาขาอุตสาหกรรม ร้อยละ 29.8

ตารางที่ 1 (ต่อ)

ลักษณะส่วนบุคคล (ต่อ)	จำนวน (คน)	ร้อยละ
เกรดเฉลี่ย (Mean =2.94 , S.D.=0.60)		
(N = 866)		
ต่ำกว่า 1.5	10	1.2
1.51 – 2.50	213	24.6
2.51 – 3.50	460	53.1
3.51 – 4.00	183	21.1
ระดับการศึกษาของผู้ปกครอง (N = 1016)		
ไม่ได้เรียน/ประถมศึกษา	350	34.4
มัธยมศึกษาตอนต้น	322	31.7
อาชีวศึกษา/อนุปริญญา	173	16.5
ปริญญาตรี หรือ สูงกว่า	171	16.3
อาชีพผู้ปกครอง (N = 1024)		
รับจ้าง/พนักงานบริษัท	488	47.7
ค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว	267	25.4
รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ	137	13.4
วิชาชีพอิสระ/เกษตรกรรม/พ่อบ้าน-แม่บ้าน	132	12.9
รายได้ของครอบครัว (บาท/เดือน)		
(Mean = 22,100 , S.D.=2.96) (N = 891)		
ต่ำกว่า 10,000	323	36.3
10,001 – 20,000	299	33.6
20,001 – 30,000	138	15.5
มากกว่า 30,001	131	14.7

กลุ่มตัวอย่างได้เกรดเฉลี่ยรวมอยู่ระหว่าง 2.51 – 3.50 ร้อยละ 53.1 มีค่าเฉลี่ยเกรดเฉลี่ย เท่ากับ 2.94 ระดับการศึกษาของผู้ปกครองของกลุ่มตัวอย่าง ร้อยละ 34.4 อยู่ที่ไม่ได้เรียน/ระดับประถมศึกษา อาชีพของผู้ปกครอง ร้อยละ 47.7 คือ รับจ้าง/พนักงานบริษัท รายได้ของครอบครัวของกลุ่มตัวอย่าง ร้อยละ 36.3 มีรายได้ต่ำกว่า 10,000 บาท ร้อยละ 33.6 มีรายได้ 10,001 – 20,000 บาท

ตารางที่ 1 (ต่อ)

ลักษณะส่วนบุคคล (ต่อ)	จำนวน (คน)	ร้อยละ
สถานภาพสมรสของผู้ปกครอง (N = 1025)		
สมรส/อยู่ด้วยกัน	755	73.7
สมรส/แยกกันอยู่	79	7.7
หย่าร้าง	116	11.3
บิดา/มารดาเสียชีวิต	71	6.9
อื่นๆ	4	0.4
จำนวนสมาชิกในครอบครัว (คน) (N = 994)		
ต่ำกว่า 3	211	21.2
3 – 5	623	62.7
6 – 8	151	15.2
9 – 12	9	0.9

สถานภาพการสมรสของผู้ปกครองของกลุ่มตัวอย่าง ร้อยละ 73.7 สมรส/อยู่ด้วยกัน และมีจำนวนสมาชิกในครอบครัว 3-5 คน ร้อยละ 62.7

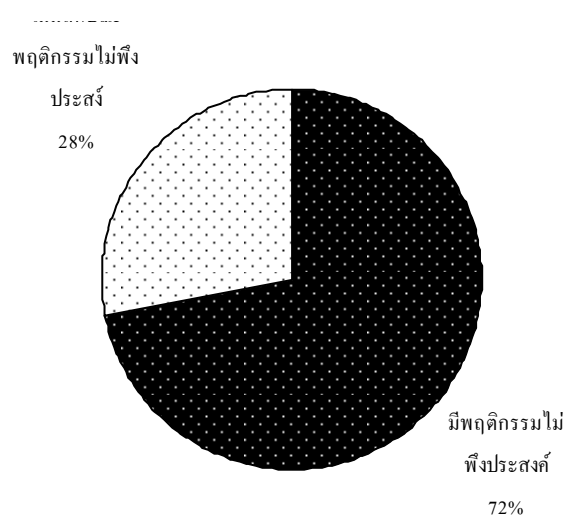
1.2 ข้อมูลด้านพฤติกรรมไม่พึงประสงค์

ตารางที่ 2 จำนวน ร้อยละ และ ค่าเฉลี่ย จำแนกตาม ลักษณะของพฤติกรรมไม่พึงประสงค์รายชื่อของการประเมินว่า มี พฤติกรรมไม่พึงประสงค์ ของนักเรียนและอาจารย์

พฤติกรรมไม่พึงประสงค์	จำนวนการตอบว่ามีพฤติกรรม (ร้อยละ)		ค่าเฉลี่ย	
	นักเรียน	อาจารย์	นักเรียน	อาจารย์
ชกต่อยทะเลาะวิวาทกับผู้อื่น	211(20.1)	18 (1.7)	0.20	0.02
รังแกข่มขู่รีดไถ หรือทำตนข่มผู้อื่น	65 (6.2)	14 (1.3)	0.06	0.02
ถ่วงละเมิดทางเพศต่อผู้อื่น	32 (3.0)	4 (0.4)	0.03	0.00
ทำลายทรัพย์สินสาธารณะ	100 (9.5)	9 (0.9)	0.10	0.01
ลักขโมย	39 (3.7)	7 (0.7)	0.04	0.01
โกหก หลอกลวง ต้มตุ๋น ผู้อื่น	146 (13.9)	44 (4.2)	0.14	0.05
เล่นการพนัน	318 (30.3)	36 (3.4)	0.31	0.04
จงใจแต่งกายผิดระเบียบของโรงเรียน	462 (44.0)	102 (9.7)	0.45	0.11
หนีเรียนหรือขาดเรียนโดยไม่มีเหตุผล	384 (36.5)	94 (8.9)	0.37	0.11
ดื่มสุราหรือสูบบุหรี่	273 (26.0)	92 (8.8)	0.26	0.10
ใช้สารเสพติดอื่น ๆ นอกเหนือจากสุรา/ บุหรี่	54 (5.1)	6 (0.6)	0.05	0.01
ขับจักรยานพาหนะด้วยความเร็วสูง เช่น ซิ่ง รถจักรยานยนต์	205 (19.5)	25 (2.4)	0.20	0.03

จากการตอบเกี่ยวกับลักษณะพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ นั้นจะเห็นว่าการตอบการมีพฤติกรรมดังกล่าว นักเรียนจะเป็นผู้ประเมินเกี่ยวกับพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ของตน มากกว่าที่อาจารย์ประเมิน

ภาพที่ 4 แสดงร้อยละของลักษณะการมีพฤติกรรมไม่พึงประสงค์และไม่มีพฤติกรรมไม่พึงประสงค์

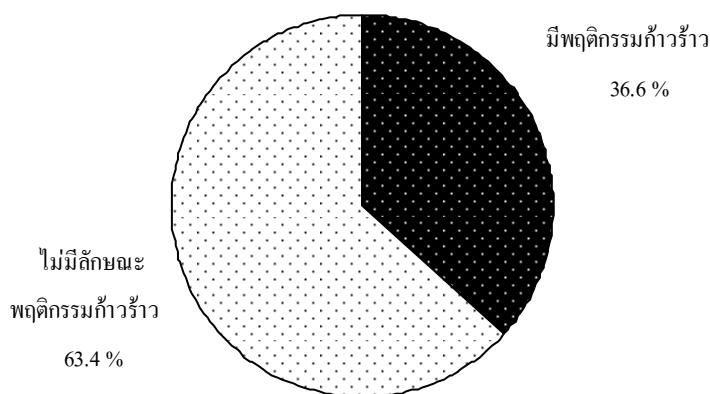

จากกราฟวงกลม แสดงว่านักเรียนอาชีวศึกษามีลักษณะพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ร้อยละ 72 ของกลุ่มตัวอย่าง

จากคำนิยามของพฤติกรรมก้าวร้าว ที่หมายถึง พฤติกรรมที่ทำให้ผู้อื่นไม่พึงพอใจ หรือเจ็บป่วยทางกายหรือจิตใจ หรือเป็นพฤติกรรมที่ทำให้สิ่งของเสียหาย และเป็นพฤติกรรมที่ติดต่อกับสัมพันธ์กับผู้อื่นทั้งทางตรงและทางอ้อม พฤติกรรมก้าวร้าวเป็นพฤติกรรมทางกาย วาจา ที่มีระดับความรุนแรง ต่างกัน แต่มีความรุนแรงไม่ถึงขั้นผิดกฎหมาย

และเมื่อนำลักษณะของพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ในบางลักษณะ คือ ชกต่อยทะเลาะวิวาท รั้งแก้มขูรีดไถ หรือทำตนข่มผู้อื่น ล้วงละเมิดทางเพศต่อผู้อื่นทำลายทรัพย์สินสาธารณะ ลักขโมย และ ขับขี่ยานพาหนะด้วยความเร็วสูง เช่น ชิงรถจักรยานยนต์ สามารถบ่งบอกถึงลักษณะของพฤติกรรมก้าวร้าวคิดเป็น ร้อยละ 36.6 ของกลุ่มตัวอย่าง ดังภาพที่ 5

ภาพที่ 5 แสดงร้อยละของลักษณะการมีพฤติกรรมก้าวร้าวและไม่มีพฤติกรรมก้าวร้าว

ส่วนที่ 2 ความสัมพันธ์การประเมินพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ของอาจารย์และนักเรียน

ตารางที่ 3 สัมประสิทธิ์สัมพันธ์ (r) ระหว่างค่าคะแนนพฤติกรรมของนักเรียนประเมินและคะแนนพฤติกรรมของอาจารย์ประเมิน

พฤติกรรมไม่พึงประสงค์	r	p
ตารางที่ 3 (ต่อ)		
ชกต่อยทะเลาะวิวาทกับผู้อื่น	0.115**	0.001
รังแกข่มขู่รีดไถ หรือทำตนข่มผู้อื่น	0.082*	0.015
ล่วงละเมิดทางเพศต่อผู้อื่น	-0.013	0.701
ทำลายทรัพย์สินสาธารณะ	0.129**	0.000
ลักขโมย	0.113**	0.001
โกหก หลอกลวง ต้มตุ๋น ผู้อื่น	0.066	0.053
เล่นการพนัน	0.142**	0.000
จงใจแต่งกายผิดระเบียบของโรงเรียน	0.116**	0.001
หนีเรียนหรือขาดเรียน โดยไม่มีเหตุผล	0.169**	0.000
ดื่มสุราหรือสูบบุหรี่	0.220**	0.000
ใช้สารเสพติดอื่น ๆ นอกเหนือจากสุรา/บุหรี่	-0.017	0.618

พฤติกรรมไม่พึงประสงค์ (ต่อ)	r	p
ขับขี่ยานพาหนะด้วยความเร็วสูง เช่น ซิ่งรถจักรยานยนต์	0.095	0.005
รวม	0.223**	0.01

จากตาราง พบว่าการคะแนนการตอบพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ของนักเรียนโดยรวมทั้ง 12 ข้อ มีสหสัมพันธ์เชิงเส้นทางบวกกับคะแนนการตอบของอาจารย์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ($r = 0.223$, $p < 0.01$) แต่ลักษณะของความสัมพันธ์มีค่าอยู่ในเกณฑ์ที่มีความสัมพันธ์กันปานกลาง

ส่วนที่ 3 ความฉลาดทางอารมณ์ และ ความสัมพันธ์ ระหว่าง ความฉลาดทางอารมณ์และ พฤติกรรมไม่พึงประสงค์

3.1 ความฉลาดทางอารมณ์

ตารางที่ 4 แสดงจำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของระดับความฉลาดทาง อารมณ์ โดยรวม และด้านการตระหนักรู้

ระดับความฉลาด ทางอารมณ์	จำนวน (ร้อยละ)	ค่าเฉลี่ย	S.D
คะแนนโดยรวม (N = 1007)			
ระดับต่ำ	0 (0)	0	0
ระดับค่อนข้างต่ำ	7 (0.7)	112.43	11.15
ระดับปานกลาง	304 (30.2)	161.36	11.07
ระดับค่อนข้างสูง	658 (65.3)	195.21	12.50
ระดับสูง	38 (3.8)	234.13	6.79
ด้านการตระหนักรู้ (N = 1039)			
ระดับต่ำ	0 (0)	0	0
ระดับค่อนข้างต่ำ	8 (0.8)	24.38	0.92
ระดับปานกลาง	241 (23.2)	32.55	2.24
ระดับค่อนข้างสูง	685 (65.9)	39.94	2.64
ระดับสูง	105 (10.1)	47.70	1.53

กลุ่มตัวอย่างมีระดับความฉลาดทางอารมณ์ในระดับค่อนข้างสูง ร้อยละ 65.3 ($X = 195.21$, S.D.= 12.50) ในระดับปานกลาง ร้อยละ 30.2 ($X = 161.36$, S.D. = 11.07) กลุ่มตัวอย่างมีระดับของความฉลาดทางอารมณ์ในด้านการตระหนักรู้ อยู่ในระดับค่อนข้างสูง ร้อยละ 65.9 ($X = 39.94$, S.D.= 2.64) อยู่ในระดับปานกลาง ร้อยละ 23.2 ($X = 32.55$, S.D.= 2.24)

ตารางที่ 5 แสดงระดับความฉลาดทางอารมณ์ในด้านการจัดการอารมณ์ของตน และ ด้านการจูงใจตนเอง จำแนกตาม จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ระดับความฉลาด ทางอารมณ์	จำนวน (ร้อยละ)	ค่าเฉลี่ย (Mean)	S.D
ด้านการจัดการอารมณ์ของตน (N = 1043)			
ระดับต่ำ	1 (0.1)	14.00	-
ระดับค่อนข้างต่ำ	50 (4.8)	23.42	1.73
ระดับปานกลาง	606 (58.1)	31.34	2.64
ระดับค่อนข้างสูง	367 (35.2)	38.80	2.38
ระดับสูง	19 (1.8)	47.68	1.73
ด้านการจูงใจตนเอง (N = 1041)			
ระดับต่ำ	1 (0.1)	10.00	-
ระดับค่อนข้างต่ำ	22 (2.1)	22.95	2.36
ระดับปานกลาง	326 (31.3)	32.06	2.51
ระดับค่อนข้างสูง	588 (56.5)	39.76	2.79
ระดับสูง	104 (10.0)	47.50	1.39

กลุ่มตัวอย่างมีระดับของความฉลาดทางอารมณ์ในด้านการจัดการอารมณ์ของตน อยู่ในระดับปานกลาง ร้อยละ 58.1 (Mean = 31.34 , S.D.= 2.64) อยู่ในระดับค่อนข้างสูง ร้อยละ 35.2 (Mean = 38.8 , S.D.= 2.38) กลุ่มตัวอย่างมีระดับของความฉลาดทางอารมณ์ในด้านการจูงใจตนเอง อยู่ในระดับค่อนข้างสูง ร้อยละ 56.5 (Mean = 39.76 , S.D.= 2.79) อยู่ในระดับปานกลาง ร้อยละ 31.3 (Mean = 32.06 , S.D.= 2.51)

ตารางที่ 6 แสดงระดับความฉลาดทางอารมณ์ในด้านการเข้าใจความรู้สึกของผู้อื่น และด้านการมีทักษะทางสังคม จำแนกตาม จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ระดับความฉลาด ทางอารมณ์	จำนวน (ร้อยละ)	ค่าเฉลี่ย (Mean)	S.D
ด้านการเข้าใจความรู้สึกของผู้อื่น (N = 1029)			
ระดับต่ำ	2 (0.2)	12.50	3.54
ระดับค่อนข้างต่ำ	12 (1.2)	23.75	1.29
ระดับปานกลาง	288 (28.0)	32.28	2.25
ระดับค่อนข้างสูง	625 (60.7)	39.95	2.67
ระดับสูง	102 (9.9)	47.63	1.36
ด้านการมีทักษะทางสังคม (N = 1038)			
ระดับต่ำ	2 (0.2)	12.50	3.54
ระดับค่อนข้างต่ำ	32 (3.1)	22.09	2.50
ระดับปานกลาง	380 (36.6)	31.64	2.72
ระดับค่อนข้างสูง	549 (52.9)	39.66	2.68
ระดับสูง	75 (7.2)	47.61	1.42

กลุ่มตัวอย่างมีระดับของความฉลาดทางอารมณ์ในด้านการเข้าใจความรู้สึกของผู้อื่น อยู่ในระดับค่อนข้างสูง ร้อยละ 60.7 (Mean = 39.95 , S.D.= 2.67) อยู่ในระดับปานกลาง ร้อยละ 28.0

(Mean = 32.28, S.D.= 2.25)กลุ่มตัวอย่างมีระดับของความฉลาดทางอารมณ์ในด้านการมีทักษะทางสังคม อยู่ในระดับค่อนข้างสูง ร้อยละ 52.9 (Mean = 39.66 , S.D.= 2.68) อยู่ในระดับปานกลาง ร้อยละ 26.6 (Mean = 31.64, S.D.= 2.72)

3.2 ความสัมพันธ์ระหว่างความฉลาดทางอารมณ์ และ พฤติกรรมไม่พึงประสงค์

ตารางที่ 7 สัมประสิทธิ์สัมพันธ์ (r) ระหว่างความฉลาดทางอารมณ์ และ พฤติกรรมไม่พึงประสงค์

ตัวแปร	n	Mean	S.D.	r	p
ความฉลาดทางอารมณ์โดยรวม	1006	2.61	2.807	0.015	0.626
ด้านการตระหนักรู้อารมณ์ตน	1038	2.59	2.787	-0.007	0.815
ด้านการจัดการอารมณ์ของตนเอง	1042	2.61	2.791	0.075*	0.016
ด้านการจูงใจตนเอง	1040	2.61	2.789	-0.065*	0.037
ด้านการเข้าใจความรู้สึกของผู้อื่น	1028	2.62	2.800	0.029	0.354
ด้านการมีทักษะทางสังคม	1037	2.61	2.791	0.023	0.463

จากตารางแสดงให้เห็นว่าความฉลาดทางอารมณ์นั้นไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ ที่มีนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 แต่เมื่อนำไปวิเคราะห์ความสัมพันธ์รายด้านของลักษณะความฉลาดทางอารมณ์ พบว่า ความฉลาดทางอารมณ์ ในด้านการจัดการอารมณ์ของตนเองมีความสัมพันธ์กับการเกิดพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ในเชิงบวก และ ความฉลาดทางอารมณ์ในด้านการจูงใจตนเองมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ในเชิงลบ

ส่วนที่ 4 ความสัมพันธ์ระหว่าง ข้อมูลทั่วไป กับ พฤติกรรมไม่พึงประสงค์

ตารางที่ 8 สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) ระหว่างตัวแปร อายุ เกรดเฉลี่ย และ จำนวนสมาชิกในครอบครัว กับ คะแนนพฤติกรรมไม่พึงประสงค์

ตัวแปร	n	Mean	S.D.	r	p
เกรดเฉลี่ย				-2.46**	0.00
ต่ำกว่า 1.5	10	5.40	3.950		
1.51 - 2.50	213	3.45	3.023		
2.51 – 3.50	460	2.53	2.753		
3.51 – 4.00	183	1.69	2.015		
อายุ (ปี)				-0.025	0.420
15 หรือ ต่ำกว่า	120	2.85	3.089		
16 – 18	632	2.60	2.838		
19 หรือ สูงกว่า	281	2.53	2.537		
จำนวนสมาชิกในครอบครัว (คน)				0.004	0.899
ต่ำกว่า 3	211	2.65	2.613		
3 – 5	623	2.62	2.848		
6 – 8	151	2.48	2.735		
9 – 12	9	2.78	4.494		

จากตารางที่ 8 พบว่าตัวแปรด้านเกรดเฉลี่ย มีสหสัมพันธ์เชิงเส้นทางลบ กับคะแนนพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ($r = -0.266$, $p < 0.01$) โดยลักษณะความสัมพันธ์มีค่าอยู่ในเกณฑ์ที่มีความสัมพันธ์กันต่ำ

ตารางที่ 9 ตารางแสดงการวิเคราะห์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรข้อมูลพื้นฐาน และ พฤติกรรมไม่พึงประสงค์ ด้วย Independent t-test และ One-way ANOVA

ตัวแปร	n	Mean	S.D.	t	F	p
เพศ				9.293		0.00
ชาย	588	2.99	2.594			
หญิง	452	1.64	1.941			
ระดับชั้นปีการศึกษา					5.315	0.00
ปวช 1	331	3.12	3.026			
ปวช 2	202	2.63	3.051			
ปวช 3	158	2.42	2.611			
ปวส 1	197	2.05	2.441			
ปวส 2	160	2.38	2.355			

ตารางที่ 9 (ต่อ)

ตัวแปร (ต่อ)	n	Mean	S.D.	t	F	p
สาขาที่เรียน					21.475	0.000
ช่างกล ช่างยนต์ ก่อสร้าง	312	3.22	3.141			
ไฟฟ้า อิเล็กทรอนิกส์	158	3.29	3.048			
บัญชี พาณิชย กหกรรม	334	1.52	1.825			
ศิลปกรรม สถาปัตยกรรม	182	2.71	2.371			
อื่นๆ ปวช/ทวิภาค	64	3.34	3.785			
การศึกษาของผู้ปกครอง					0.291	0.832
ไม่ได้เรียน / ประถมศึกษา	350	2.54	2.933			
มัธยมศึกษา	322	2.57	2.688			
อาชีวศึกษา	173	2.76	2.843			
ปริญญาตรี หรือ สูงกว่า	171	2.69	2.791			
อาชีพของผู้ปกครอง					2.875	0.035
รับจ้าง / พนักงานบริษัท	488	2.40	2.661			
ค้าขาย / ธุรกิจส่วนตัว	267	2.66	2.803			
รับราชการ/ รัฐวิสาหกิจ	137	3.01	2.801			
วิชาชีพอิสระ เกษตรกรรม	132	3.02	3.171			
พ่อบ้าน/แม่บ้าน						

ตารางที่ 9 (ต่อ)

ตัวแปร (ต่อ)	n	Mean	S.D.	t	F	p
รายได้รวมของครอบครัว (บาท/เดือน)					2.509	0.058
ต่ำกว่า 10,000	323	2.46	2.701			
10,001 – 20,000	299	2.83	3.045			
20,001 – 30,000	138	2.91	2.948			
มากกว่า 30,001	131	3.31	2.876			
สถานภาพสมรสของ ผู้ปกครอง					0.887	0.471
สมรส / อยู่ด้วยกัน	755	2.67	2.857			
สมรส / แยกกันอยู่	79	2.91	3.081			
หย่าร้าง	116	2.23	2.232			
บิดา / มารดาเสียชีวิต	71	2.54	2.529			

จากตารางที่ 9 แสดงให้เห็นว่า ปัจจัยทางด้านเพศนั้น มีค่าเฉลี่ยของคะแนนพฤติกรรมไม่พึงประสงค์แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ระดับชั้นการศึกษา นั้นในระดับชั้น ประกาศนียบัตรวิชาชีพ ปีที่ 1 (ปวช. 1) มีค่าเฉลี่ยคะแนนพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ แตกต่างจากระดับชั้นอื่นๆ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

สาขาที่เรียนของนักเรียนอาชีวศึกษา นั้นลักษณะของสาขาค้าน บัญชี พาณิชย การจัดการ คหกรรม จะมีค่าเฉลี่ยคะแนนพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ นั้นแตกต่างจาก สาขาอื่นๆ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

อาชีพของผู้ปกครอง ของนักเรียนอาชีวศึกษานั้น จะได้ค่าเฉลี่ยคะแนนพฤติกรรมไม่พึงประสงค์แตกต่างกัน โดยอาชีพ รับจ้าง/พนักงานบริษัท มีลักษณะคะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ แตกต่างจากอาชีพ ในกลุ่ม รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ และกลุ่มวิชาชีพอิสระ เกษตรกรรม แม่บ้าน-พ่อบ้าน อย่างมีระดับนัยสำคัญทางสถิติ

รายได้รวมของครอบครัว มีแนวโน้มว่าครอบครัวที่รายได้ยิ่งสูงบุตรจะยังมีปัญหาพฤติกรรมไม่พึงประสงค์มากขึ้น อย่างไรก็ตามความแตกต่างนี้ไม่ถึงระดับมีนัยสำคัญทางสถิติ

และสถานภาพของผู้ปกครองของนักเรียนอาชีวศึกษานั้นระดับการศึกษาของผู้ปกครอง ของนักเรียนอาชีวศึกษานั้น จะได้ค่าเฉลี่ยคะแนนพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ไม่แตกต่างกัน

นอกจากนี้ ในปัจจัยทางด้าน ระดับชั้นการศึกษา สาขาที่เรียน และอาชีพของผู้ปกครอง ที่ทำการวิเคราะห์ โดยใช้สถิติ F (One Way Anova) นั้นเรานำมาวิเคราะห์หาคู่ แบบ LSD เพื่อดูความแตกต่างระหว่างกลุ่มย่อยในตัวแปรนั้นๆ ดังนี้

ตารางที่ 10 แสดงการวิเคราะห์ความแตกต่างของคะแนนพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ในรายคู่โดยวิธี
LSD ระหว่างในแต่ละกลุ่มย่อยของ ระดับชั้นปีการศึกษา

ระดับชั้นปี การศึกษา(I)	ระดับชั้นปี การศึกษา (J)	Mean Difference (I-J)	Std. Error	Sig.	95% Confidence Interval	
					Lower Bound	Upper Bound
ปวช 1	ปวช2	.503*	.249	.044	.01	.99
	ปวช3	.697*	.269	.010	.17	1.22
	ปวส 1	1.073*	.250	.000	.58	1.56
	ปวส 2	.720*	.270	.008	.19	1.25
ปวช 2	ปวช 1	-.503*	.249	.044	-.99	-.01
	ปวช 3	.194	.297	.512	-.39	.78
	ปวส 1	.570*	.279	.041	.02	1.12
	ปวส 2	.217	.297	.465	-.37	.80
ปวช 3	ปวช 1	-.697*	.269	.010	-1.22	-.17
	ปวช 2	-.194	.297	.512	-.78	.39
	ปวส 1	.376	.297	.206	-.21	.96
	ปวส 2	.023	.314	.942	-.59	.64
ปวส 1	ปวช1	-1.073*	.250	.000	-1.56	-.58
	ปวช2	-.570*	.279	.041	-1.12	-.02
	ปวช3	-.376	.297	.206	-.96	.21
	ปวส 2	-.353	.297	.235	-.94	.23
ปวส 2	ปวช1	-.720*	.270	.008	-1.25	-.19
	ปวช2	-.217	.297	.465	-.80	.37
	ปวช3	-.023	.314	.942	-.64	.59
	ปวส 1	.353	.297	.235	-.23	.94

*p = 0.05

ตารางที่ 11 แสดงการวิเคราะห์ความแตกต่างของคะแนนพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ในรายคู่โดยวิธี LSD ระหว่างในแต่ละกลุ่มย่อยของ สาขาที่เรียน โดย 1 หมายถึง สาขาด้าน ช่างกล ช่างยนต์ ช่างก่อสร้าง 2 หมายถึง สาขาด้าน ช่างไฟฟ้า ช่างอิเล็กทรอนิกส์ 3 หมายถึง สาขาด้าน พาณิชยกรรม คหกรรม 4 หมายถึง สาขาด้าน ศิลปกรรม สถาปัตยกรรม 5 หมายถึง สาขาอื่นๆ เช่นการศึกษา ทวิภาคี

สาขาที่เรียน (I)	สาขาที่เรียน (J)	Mean			95% Confidence Interval	
		Difference (I-J)	Std. Error	Sig.	Lower Bound	Upper Bound
1	2	-.073	.263	.780	-.59	.44
	3	1.697*	.212	.000	1.28	2.11
	4	.504*	.251	.045	.01	1.00
	5	-.126	.369	.733	-.85	.60
2	1	.073	.263	.780	-.44	.59
	3	1.770*	.260	.000	1.26	2.28
	4	.577*	.292	.049	.00	1.15
	5	-.053	.398	.895	-.83	.73
3	1	-1.697*	.212	.000	-2.11	-1.28
	2	-1.770*	.260	.000	-2.28	-1.26
	4	-1.193*	.248	.000	-1.68	-.71
	5	-1.823*	.367	.000	-2.54	-1.10
4	1	-.504*	.251	.045	-1.00	-.01
	2	-.577*	.292	.049	-1.15	.00
	3	1.193*	.248	.000	.71	1.68
	5	-.629	.391	.108	-1.40	.14
5	1	.126	.369	.733	-.60	.85
	2	.053	.398	.895	-.73	.83
	3	1.823*	.367	.000	1.10	2.54
	4	.629	.391	.108	-.14	1.40

*p = 0.05

ตารางที่ 12 แสดงการวิเคราะห์ความแตกต่างของคะแนนพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ในรายคู่โดยวิธี LSD ระหว่างในแต่ละกลุ่มย่อยของ อาชีพของผู้ปกครอง โดย 1 หมายถึง กลุ่มอาชีพ รับจ้าง / พนักงานบริษัท 2 หมายถึง กลุ่มอาชีพ ค้าขาย/ ธุรกิจส่วนตัว 3 หมายถึง กลุ่มอาชีพ รับราชการ / รัฐวิสาหกิจ 4 หมายถึง กลุ่มอาชีพ วิชาชีพอิสระ เกษตรกรรม พ่อบ้าน/ แม่บ้าน

อาชีพของผู้ปกครอง (I)	อาชีพของผู้ปกครอง (J)	Mean Difference (I-J)	Std. Error	Sig.	95% Confidence Interval	
					Lower Bound	Upper Bound
1	2	-.267	.212	.208	-.68	.15
	3	-.612*	.269	.023	-1.14	-.08
	4	-.627*	.273	.022	-1.16	-.09
2	1	.267	.212	.208	-.15	.68
	3	-.344	.293	.240	-.92	.23
	4	-.360	.297	.225	-.94	.22
3	1	.612*	.269	.023	.08	1.14
	2	.344	.293	.240	-.23	.92
	4	-.015	.340	.964	-.68	.65
4	1	.627*	.273	.022	.09	1.16
	2	.360	.297	.225	-.22	.94
	3	.015	.340	.964	-.65	.68

*p = 0.05

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้เพื่อศึกษาพฤติกรรมไม่พึงประสงค์และความฉลาดทางอารมณ์ของนักเรียนอาชีวศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร พร้อมทั้งศึกษาความสัมพันธ์ของทั้งสองตัวแปรและศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการเกิดพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ และเป็นการวิจัยเชิงพรรณนาโดยศึกษา ณ ช่วงเวลาใดเวลาหนึ่ง

กลุ่มตัวอย่างคือนักเรียนอาชีวศึกษาระดับระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช) ชั้นปีที่ 1-3 และระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส) ชั้นปีที่ 1-2 ในวิทยาลัยอาชีวศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร 5 วิทยาลัย จำนวน 1051 คน เครื่องมือที่ใช้แบ่งเป็นสามส่วน คือ ข้อมูลส่วนบุคคล , แบบสอบถามวัดความฉลาดทางอารมณ์ และ แบบประเมินพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ การวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติใช้สถิติเชิงพรรณนาในการบรรยายลักษณะของนักเรียนอาชีวศึกษา ใช้วิธีวิเคราะห์สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สันดูความสัมพันธ์ และ ใช้สถิติ t-test และ One - way ANOVA ในการวิเคราะห์ความแตกต่าง

สรุปผลการวิจัย

พฤติกรรมไม่พึงประสงค์

นักเรียนอาชีวศึกษาในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ประเมินตนเองว่ามีพฤติกรรมไม่พึงประสงค์โดยเฉลี่ย 2.21 เรื่อง (พิสัย 0-12 เรื่อง) ในขณะที่อาจารย์ประเมินว่านักเรียนที่ตนเองดูแลนั้นมีปัญหาพฤติกรรมโดยเฉลี่ย 0.51 เรื่อง (พิสัย 0-9 เรื่อง) โดยลักษณะพฤติกรรมไม่พึงประสงค์จากนักเรียนประเมินใน 3 อันดับแรกคือ จงใจแต่งกายผิดระเบียบของโรงเรียน ร้อยละ 44 หนีเรียนหรือขาดเรียนโดยไม่มีเหตุผล ร้อยละ 36.5 เล่นการพนัน ร้อยละ 30.3 และ ลักษณะพฤติกรรมไม่พึงประสงค์จากอาจารย์ประเมินใน 3 อันดับแรก ดังนี้ จงใจแต่งกายผิดระเบียบของโรงเรียน ร้อยละ 9.7 หนีเรียนหรือขาดเรียนโดยไม่มีเหตุผล ร้อยละ 8.9 ดื่มสุราหรือสูบบุหรี่ ร้อยละ 8.8

การประเมินความสอดคล้องของปัญหาพฤติกรรมจากการประเมินด้วยตนเองกับประเมินโดยอาจารย์ พบว่ามีสหสัมพันธ์เชิงเส้นทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ($r = 0.223, p = 0.01$) โดยความสัมพันธ์อยู่ในระดับปานกลาง (medium relationship)

ปัจจัยส่วนบุคคลและครอบครัวที่มีความสัมพันธ์กับการมีพฤติกรรมไม่พึงประสงค์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติคือ เพศ ระดับชั้นปีการศึกษา สาขาที่เรียน และเกรดเฉลี่ย อาซึ่งเมื่อพิจารณาในรายละเอียดพบว่า

ด้านส่วนบุคคล

- เพศ เพศชายมีจำนวนพฤติกรรมไม่พึงประสงค์สูงกว่าเพศหญิง
- อายุ ไม่มีความแตกต่างของพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ในเด็กอาชีวะที่มีช่วงอายุแตกต่างกัน
- ระดับชั้น นักเรียนชั้น ปวช.1 มีพฤติกรรมไม่พึงประสงค์มากกว่านักเรียนในระดับชั้นที่ต่ำกว่า
- สาขาที่เรียน นักเรียนในสาขาช่างกล ช่างยนต์ ก่อสร้าง ไฟฟ้า และอิเล็กทรอนิกส์ มีพฤติกรรมไม่พึงประสงค์มากกว่านักเรียนในสาขาอื่น
- เกรดเฉลี่ย เด็กนักเรียนอาชีวะที่มีเกรดเฉลี่ยยิ่งสูงจะยิ่งมีปัญหาพฤติกรรมน้อยลงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ด้านครอบครัว

- รายได้รวมของครอบครัว มีแนวโน้มว่าครอบครัวที่รายได้ยิ่งสูงบุตรจะยิ่งมีปัญหาพฤติกรรมไม่พึงประสงค์มากขึ้น อย่างไรก็ตามความแตกต่างนี้ไม่ถึงระดับมีนัยสำคัญทางสถิติ
- การศึกษาของผู้ปกครอง ไม่พบความแตกต่างของพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ของนักเรียนอาชีวศึกษา
- อาชีพของผู้ปกครอง พบว่าผู้ปกครองของนักเรียนอาชีวศึกษา ที่มีอาชีพ รับจ้าง/พนักงานบริษัท มีลักษณะคะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ แตกต่างจากอาชีพ ในกลุ่ม รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ และกลุ่มวิชาชีพอิสระ เกษตรกรรม แม่บ้าน-พ่อบ้าน อย่างมีระดับนัยสำคัญทางสถิติ
- จำนวนสมาชิกในครอบครัว ไม่พบความแตกต่างของพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ของนักเรียนอาชีวศึกษา
- สถานภาพสมรสของผู้ปกครอง ไม่มีผลต่อระดับของปัญหาพฤติกรรม กล่าวอีกอย่างคือในการศึกษาครั้งนี้ นักเรียนที่มาจากครอบครัวที่แตกแยก ไม่ได้มีปัญหาพฤติกรรมมากกว่าเด็กที่มาจากครอบครัวที่สมบูรณ์

ความฉลาดทางอารมณ์และความสัมพันธ์กับปัญหาพฤติกรรม

จากจำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 1051 คน มีผู้ตอบแบบสอบถามความฉลาดทางอารมณ์ นำมาวิเคราะห์ได้ 1007 คน พบว่ากลุ่มตัวอย่างมีระดับความฉลาดทางอารมณ์ในระดับสูง 38 ราย (3.8%) ระดับค่อนข้างสูง 658 ราย (65.3%) ระดับปานกลาง 304 ราย (30.2%) ระดับค่อนข้างต่ำ 7 ราย (0.7%) โดยไม่มีผู้มีระดับความฉลาดทางอารมณ์ในระดับต่ำเลยแม้แต่คนเดียว

ความสัมพันธ์ระหว่างคะแนนความฉลาดทางอารมณ์และจำนวนปัญหาพฤติกรรมไม่เพียงประสงค์พบว่าความฉลาดทางอารมณ์ไม่มีความสัมพันธ์กับปัญหาพฤติกรรมไม่เพียงประสงค์ อย่างไรก็ตามก็มีความฉลาดทางอารมณ์ใน 2 ด้านคือ ด้านการจัดการอารมณ์ของตนเอง และด้านการจูงใจตนเอง ที่มีความสัมพันธ์กับปัญหาพฤติกรรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ แม้ความสัมพันธ์ที่พบนั้นจะอยู่ในระดับอ่อน (weak relationship) ก็ตาม

อภิปรายผลการวิจัย

พฤติกรรมไม่พึงประสงค์

จากการศึกษาพบว่า ลักษณะพฤติกรรมไม่พึงประสงค์จากนักเรียนประเมินมีดังนี้ จงใจแต่งกายผิดระเบียบของโรงเรียน ร้อยละ 44 หนีเรียนหรือขาดเรียนโดยไม่มีเหตุผล ร้อยละ 36.5 เล่นการพนัน ร้อยละ 30.3 ดื่มสุราหรือสูบบุหรี่ ร้อยละ 26.0 ชกต่อยทะเลาะวิวาท ร้อยละ 20.1 ขับขี่ยานพาหนะด้วยความเร็วสูง เช่น ซิ่งรถจักรยานยนต์ ร้อยละ 19.5 โกหก หลอกลวง ต้มตุ๋น ผู้อื่น ร้อยละ 13.9 ทำลายทรัพย์สินสาธารณะ ร้อยละ 9.5 รังแกข่มขู่รีดไถ หรือทำตนข่มผู้อื่น ร้อยละ 6.2 ใช้สารเสพติดอื่น ๆ นอกเหนือจากสุรา/บุหรี่ ร้อยละ 5.1 ลักขโมย ร้อยละ 3.7 และ ล้วงละเมิดทางเพศต่อผู้อื่น ร้อยละ 3.0

ลักษณะพฤติกรรมไม่พึงประสงค์จากอาจารย์ประเมินมีดังนี้ จงใจแต่งกายผิดระเบียบของโรงเรียน ร้อยละ 9.7 หนีเรียนหรือขาดเรียนโดยไม่มีเหตุผล ร้อยละ 8.9 ดื่มสุราหรือสูบบุหรี่ ร้อยละ 8.8 โกหก หลอกลวง ต้มตุ๋น ผู้อื่น ร้อยละ 4.2 เล่นการพนัน ร้อยละ 3.4 ขับขี่ยานพาหนะด้วยความเร็วสูง เช่น ซิ่งรถจักรยานยนต์ ร้อยละ 2.4 ชกต่อยทะเลาะวิวาท ร้อยละ 1.7 รังแกข่มขู่รีดไถ หรือทำตนข่มผู้อื่น ร้อยละ 1.3 ทำลายทรัพย์สินสาธารณะ ร้อยละ 0.9 ลักขโมย ร้อยละ 0.7 ใช้สารเสพติดอื่น ๆ นอกเหนือจากสุรา/บุหรี่ ร้อยละ 0.6 และ ล้วงละเมิดทางเพศต่อผู้อื่น ร้อยละ 0.4

นักเรียนอาชีวะในการศึกษาครั้งนี้ประเมินตนเองว่ามีพฤติกรรมไม่พึงประสงค์โดยเฉลี่ย 2.21 เรื่อง (พิสัย 0-12 เรื่อง) ในขณะที่อาจารย์ประเมินว่านักเรียนที่ตนเองดูแลนั้นมีปัญหาพฤติกรรมโดยเฉลี่ย 0.51 เรื่อง (พิสัย 0-9 เรื่อง)

ผลการศึกษาเกี่ยวกับพฤติกรรมไม่พึงประสงค์นี้จะสอดคล้องกับการศึกษาการประมวลผลพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ของนักเรียนอาชีวศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ในเขตกรุงเทพมหานคร^[18] ที่มีลักษณะของพฤติกรรมบางลักษณะที่ใกล้เคียงกัน คือ นักเรียนมีพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ในด้านความประพฤติ อยู่ในระดับปานกลาง เช่น ใช้วาจาหยาบคายไม่สุภาพกับผู้อื่น (mean = 1.10) และใช้ความวู่วามเป็นตัวตัดสินใจ (mean = 0.89) และอยู่ในระดับน้อย เช่น เสพสิ่งเสพยาเสพติดที่ผิดกฎหมาย (mean = 0.03) และการใช้สารกระตุ้นเพื่อไม่ให้่วงในการดูหนังสื่อไม่ทัน (mean = 0.04)

และสอดคล้องกับการศึกษาปัญหาด้านวินัยของนักเรียนอาชีวศึกษาของนักเรียนอาชีวศึกษา ในสังกัดรัฐบาลและเอกชน กรมอาชีวศึกษา และสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล และสำนักงานกรรมการการศึกษาเอกชน ในจังหวัดขอนแก่น^[32] ว่านักเรียนอาชีวศึกษาประพฤติผิดวินัยในเรื่องของการแต่งกาย เป็นอันดับสองของการประพฤติผิดวินัยด้านการเรียน ซึ่งก็คือ นักเรียนอาชีวศึกษานั้น จะอยู่ในช่วงของวัยรุ่นหรือวัยรุ่นสาว ซึ่งวัยนี้ก็จะรักสวยรักงาม ต้องการการยอมรับจากสังคม เช่น เพื่อน สอดคล้องกับการศึกษาของนักเรียน ปีที่ 1-3 ในเขตพระนคร ธนบุรี ที่ชอบปล่อยชายเสื้อนักเรียนไว้ข้างนอกกางเกง เพราะเพื่อนว่าเซย ไม่ทันสมัยเข้าหมู่พวกไม่ได้ นอกจากนี้นักเรียนวัยนี้ยังต้องการเรียนแบบบุคคลที่ตนชื่นชอบ เช่น ดารา หรือนักร้อง โดยสรุปลักษณะพฤติกรรมจากการศึกษานั้น ได้ยืนยันได้ว่าลักษณะพฤติกรรมของวัยรุ่นของไทยในสถานการณ์ปัจจุบันว่ายังคงเป็นปัญหาที่จะต้องแก้ไข

จากการทบทวนสถานการณ์ที่เกี่ยวกับนักเรียนอาชีวศึกษาที่เป็นปัญหาแก่สังคม ก็มักจะ เป็นพฤติกรรมทะเลาะวิวาทกัน จากรายงาน พบว่า รองผู้บัญชาการตำรวจนครบาล กล่าวว่า จากสถิติการรับแจ้งเหตุนักเรียนตีกันและจับกลุ่มจะก่อเหตุ ปี 2549-2550 พบว่ามีจำนวนลดลง โดยการก่อเหตุตีกันในปี 2550 มีจำนวน 1,713 ครั้ง ลดจากปี 2549 ซึ่งมีจำนวน 1978 ครั้ง ส่วนการจับกลุ่มก่อนจะก่อเหตุ ในปี 2550 มี 1,121 ครั้ง ส่วนปี 2549 มีจำนวน 1,390 ครั้ง^[37] ถึงแม้ว่าปัญหาดังกล่าวจะลดลงแต่ว่าความรุนแรงของการก่อเหตุนั้นจะพบว่า มากขึ้น ไม่ว่าจะเป็นการได้รับบาดเจ็บรุนแรง หรือเสียชีวิต ตามที่เห็นตามสื่อต่างๆ โดยโรงเรียนที่มักจะพบว่าก่อเหตุดังกล่าว

นั้นโดยส่วนมากก็จะเป็นสถาบันอาชีวศึกษา จากจุดนี้การแก้ไขปัญหานั้นก็อาจจะต้องแก้ปัญหาพฤติกรรมไม่พึงประสงค์อื่นๆควบคู่ไปด้วยที่จะก่อให้เกิดเป็นพฤติกรรมที่เสริมกันไป เช่น มีพฤติกรรมการหนีโรงเรียน รวมกลุ่มกัน จนเกิดมีพฤติกรรมดื่มสุรา ใช้สารเสพติด จนก่อให้เกิดการทะเลาะวิวาท ต่อไปได้ และมองได้อีกว่า โรงเรียนที่ทำการศึกษาในครั้งนี้เป็นโรงเรียนที่อาจจะไม่มีปัญหาพฤติกรรม มากเท่าโรงเรียนอื่นๆที่มักจะก่อเหตุบ่อยๆ แต่การศึกษาก็ยังพบว่านักเรียนก็ยังมีปัญหาพฤติกรรมไม่น้อยเลยทีเดียว จึงเป็นข้อเสนอให้มองต่อไปได้ว่าเกิดอะไรขึ้นกับปัญหาพฤติกรรม จุดนี้ การแก้ไขปัญหานั้นก็จะต้องมองไปถึงการวางระบบการศึกษาในสายอาชีพ เพื่อทบทวนในการแก้ปัญหาต่อไป

การประเมินความสอดคล้อง (Agreement) ของปัญหาพฤติกรรมจากการประเมินด้วยตนเองกับประเมินโดยอาจารย์

การประเมินความสอดคล้องของปัญหาพฤติกรรมจากการประเมินด้วยตนเองกับประเมินโดยอาจารย์ พบว่ามีสหสัมพันธ์เชิงเส้นทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ($r = 0.223$, $p = 0.01$) โดยความสัมพันธ์อยู่ในระดับปานกลาง (medium relationship) ซึ่งตรงกับหลักการประเมินทางจิตเวชเด็กที่ทราบกันทั่วไปที่ว่าเด็กมักประเมินปัญหาพฤติกรรมของตนเองแตกต่างไปจากผู้ใหญ่ประเมินตัวเขา อย่างไรก็ตามการวิจัยที่สำคัญจากการศึกษาครั้งนี้คือพบว่าเด็กอาชีวประเมินปัญหาพฤติกรรมของตนเองสูงกว่าที่อาจารย์ประเมิน ซึ่งขัดกับปรากฏการณ์โดยทั่วไปที่เด็กมักประเมินต่ำกว่าผู้ใหญ่ และขัดต่อลักษณะการประเมินพฤติกรรมคน ดังเช่นบทความของศูนย์เทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์แห่งชาติว่า การประเมินพฤติกรรมคน นั้น การประเมินพฤติกรรมคนด้วยการให้เจ้าตัว กรอกแบบสอบถามเอง จะได้ข้อมูลที่ไม่วจริง^[38]

ซึ่งผู้วิจัยมีสมมติฐาน 2 ประการ

กรณีแรก ปฏิสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์และนักเรียนนั้นอาจไม่ค่อยดีนัก อาจมองได้ว่า ความเอาใจใส่ของอาจารย์กับนักเรียนทำให้นักเรียนห่างเหินกับอาจารย์ อาจารย์ไม่ทราบว่าพฤติกรรมของเด็กนักเรียนนั้นเป็นอย่างไร จึงประเมินปัญหาพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ต่ำกว่าที่นักเรียนประเมิน

กรณีที่ 2 เด็กนักเรียนอาชีวศึกษาบางคนอาจมีความรู้สึกที่พฤติกรรมแตกต่าง ๆ นั้นเป็นเรื่องที่น่าชื่นชม เป็นพฤติกรรมที่ทำไปแล้วคิดว่าตนเองเก่ง เท่ห์ สามารถทำเรื่องอย่างนั้นได้

โดยที่ไม่รับบทลงโทษ มีค่านิยม ความเชื่อ ที่ผิด ต่อการกระทำพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ จึงตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับพฤติกรรมไม่พึงประสงค์อย่างเกินความเป็นจริง

จากสมมติฐานในสองกรณี อาจทำให้มองได้ต่อไปอีกว่า บรรยากาศภายในวิทยาลัยอาชีวศึกษา ไม่ว่าจะเป็น อาจารย์ เพื่อน รุ่นพี่ การเรียน การสอน ต่างๆ นั้นมีส่วนต่อการเกิดปัญหาพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ อันจะนำไปสู่การแก้ไขที่ยาก เช่น การขาดการดูแลเด็ก อาชีวศึกษาอย่างจริงจังจากครู อาจารย์ หรือการคบเพื่อน รุ่นพี่ ที่อาจมีค่านิยมต่อการกระทำพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ที่ผิดๆ

จากการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับการเกิดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ หรือพฤติกรรมก้าวร้าวต่างๆ กับสังคมสิ่งแวดล้อม ภายในวิทยาลัย ไม่ว่าจะเป็นเพื่อนนักศึกษา อาชีวะด้วยกัน รุ่นพี่ ครู อาจารย์ ดังนี้

มีงานวิจัยเกี่ยวกับการก่อเหตุทะเลาะวิวาท^[29] พบว่า ทักษะติดต่อโรงเรียน ครู อาจารย์ โดยรวมมีความสัมพันธ์ค่อนข้างมากกับการก่อเหตุทะเลาะวิวาทของกลุ่มประชากรตัวอย่างที่ระดับ 0.05 และในทิศทางตรงกันข้าม คือหากกลุ่มประชากรตัวอย่างมีทักษะติดต่อโรงเรียน ครู อาจารย์ที่ดีแล้วจะไม่เกิดการทะเลาะวิวาท ตรงกันข้ามหากกลุ่มประชากรตัวอย่างมีทักษะติดต่อโรงเรียน ครู อาจารย์ ในทางไม่ดีแล้ว ก็จะส่งผลให้ก่อเหตุทะเลาะวิวาทได้ และการศึกษาเกี่ยวกับพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนอาชีวศึกษา^[30] พบว่า พฤติกรรมของครูมีผลทางตรงต่อพฤติกรรมก้าวร้าว โดยส่งผลในทิศทางบวก แสดงว่า พฤติกรรมของครูด้านการลงโทษ ขาดการดูแลเอาใจใส่และการเป็นแบบอย่างที่ไม่ดีในระดับสูงส่งผลให้เด็กแสดงพฤติกรรมก้าวร้าวสูง ครูนั้นมีหน้าที่ดูแลเอาใจใส่ ให้ความยุติธรรม รวมทั้งการเป็นแบบอย่างที่ดีซึ่งเป็นแรงเสริมที่จะนำนักเรียนไปสู่การเรียนรู้ ถ้าครูมีวิธีการปฏิบัติต่อนักเรียนในลักษณะที่เป็นตัวแบบที่ไม่ดี เช่น การใช้ถ้อยคำที่รุนแรง หรือการลงโทษที่มีเหตุผล จะเป็นการสร้างโอกาสให้นักเรียนเกิดการเลียนแบบและผลักดันให้นักเรียนแสดงพฤติกรรมก้าวร้าว นอกจากนี้การศึกษากิจกรรมจัดการแก้ไขปัญหาทะเลาะวิวาทของนักเรียนอาชีวศึกษาพบว่า ครู อาจารย์ ขาดความเอาใจใส่และมีทัศนคติในด้านลบต่อนักเรียน เพราะอาจารย์ส่วนหนึ่งมีความคิดว่าเด็กพวกนี้เป็นเด็กเกเรสอนไปก็เท่านั้น^[31] หรือบางครั้งอาจารย์ก็ไม่ยอมสอนเพราะอาจารย์ว่าไม่ตั้งใจเรียน ทำให้เด็กมีเวลาว่างมากเกินไป ใช้เวลาไปอย่างเปล่าประโยชน์ เช่น เดินตามห้างสรรพสินค้าจนกระทั่งก่อเหตุทะเลาะวิวาทในที่สุด โรงเรียนก็มีส่วนสำคัญในการเกิด

พฤติกรรมต่างๆของนักเรียน เพราะโรงเรียนเป็นสถาบันทางสังคมที่จะต้องรับผิดชอบต่ออนาคตของเยาวชนของชาติ โดยการให้การศึกษอบรรณ ให้ความรู้ด้านวิชาการต่างๆ ฝึกและปลูกฝังให้เด็กเป็นคนดีและมีพัฒนาการไปในทางที่ดี ผู้ที่มีบทบาทสำคัญก็คือ ครูอาจารย์ ผู้สอนจะต้องเป็นมิตรที่ดีแก่เด็กนักเรียน พยายามจัดกิจกรรมต่างๆ เพื่อสนองความต้องการของเด็กและจัดสถานที่เรียนให้เหมาะสมน่าศึกษาเล่าเรียน เพราะโรงเรียนอาจจะเป็สถาบันที่ผลิตเด็กกระทำผิด โรงเรียนอาจจะช่วยป้องกันเด็กกระทำผิด และโรงเรียนอาจจะช่วยเด็กที่กระทำผิดแล้วให้กลับเป็นคนดีได้ ปัจจัยที่โรงเรียนมีส่วนผลักดันให้เด็กกลายเป็นผู้กระทำผิดได้แก่ เด็กขาดครูที่ดี โรงเรียนมีอุปกรณ์การสอนไม่เพียงพอ เด็กไม่ได้รับความสนใจและขาดการปฏิบัติใกล้ชิดเป็นรายบุคคล เกิดการแบ่งแยกในกลุ่มนักเรียน โรงเรียนขาดหลักการบริหาร ด้านสหนาการ เด็กขาดการปรึกษาและแนะแนว

สังคม เพื่อน นั้นมีความสำคัญมาต่อเด็กนักเรียนอาชีวศึกษา สอดคล้องกับทฤษฎีการเรียนรู้ของแบนดูรา(Bandula)^[21] ที่กล่าวว่า กลุ่มเพื่อนเป็นตัวแบบที่มีอิทธิพลอย่างมาก เนื่องจากวัยรุ่นเป็นวัยที่ให้ความสำคัญกับเพื่อนเป็นอย่างมาก ในฐานะที่เพื่อนเป็นแหล่งข่าวสาร ที่ปรึกษา ที่พึ่งพาและส่งเสริมการแสดงพฤติกรรม นอกจากนี้วัยรุ่นยังมีความต้องการเป็นที่ยอมรับการแสดงออกพฤติกรรมนั้นๆ ไม่ว่าจะดีหรือร้าย เพียงขอให้ตนเป็นที่ยอมรับของกลุ่มเพื่อนก็เพียงพอ โดยปกติกลุ่มวัยรุ่นจะมีความคิดค่นองอยู่แล้วซึ่งมีความฮึกเหิมมากขึ้นหากเกิดการรวมกลุ่มกันและชักชวนกันไปในทางที่ผิดได้ง่าย ปัญหาที่เด่นชัด ก็คือ การยกพวกตีกัน ได้มีการศึกษาวิจัย กรณีเกี่ยวกับ เพื่อนที่ส่งผลต่อพฤติกรรมของนักเรียนอาชีวศึกษา มีว่าจากการศึกษาเกี่ยวกับการก่อเหตุทะเลาะวิวาททำร้ายร่างกายของนักเรียนอาชีวศึกษาในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล^[39] นั้นได้อภิปรายไว้ว่าทัศนของกลุ่มประชากรตัวอย่างที่มีต่อเพื่อนโดยรวม มีผลต่อการทะเลาะวิวาทของนักเรียนอาชีวศึกษา ทั้งนี้เป็นเพราะนักเรียนอาชีวศึกษาซึ่งเป็นวัยรุ่นจะให้ความสำคัญกับกลุ่มเพื่อนทั้งในและนอกโรงเรียน บางครั้งปัญหาไม่ได้เกิดจากตัวนักเรียนเอง หากแต่ปัญหาเกิดจากเพื่อนเนื่องจากเพื่อนมีหลายประเภท ถ้านักเรียนอาชีวศึกษาคบเพื่อนที่ดี เพื่อนก็จะชักนำไปในทางที่ดี ถ้าคบเพื่อนไม่ดีอาจจะชักนำไปให้ขาดเรียน เทียวเตร่หาความสนุกสนานจากที่อื่นที่ไม่ใช่โรงเรียน หรือหากคบเพื่อนที่เกเรมีประวัติก่อเหตุทะเลาะวิวาท จะทำให้เป็นเด็กเกเรหรืออาจจะร่วมมือกันรังแกเพื่อนนักเรียนไปด้วย และ การศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการทะเลาะวิวาทของนักเรียนอาชีวศึกษาประเภท

ช่างอุตสาหกรรมในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล^[29] พบว่า ความผูกพันกับเพื่อนของ นักศึกษาอาชีวศึกษาประเภทช่างอุตสาหกรรม จะให้ความสำคัญกับเพื่อนมาก เมื่อเพื่อนมี พฤติกรรมเช่นไรก็จะเป็นเช่นนั้น นอกจากนี้ ก็ยังพบว่าความผูกพันกับโรงเรียน ก็เป็นปัจจัยใน การก่อเหตุทะเลาะวิวาท รวมถึงทั้งกรณีศึกษาพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนอาชีวศึกษา ใน วิทยาลัยเทคนิคสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มเพื่อนมี อิทธิพลทางตรงต่อพฤติกรรมก้าวร้าวโดยส่งผลในทิศทางบวก แสดงว่าภายในกลุ่มเพื่อนเกิด การเลียนแบบและการเสริมแรงสูงส่งผลให้นักเรียนแสดงพฤติกรรมก้าวร้าวสูง^[30]

ความฉลาดทางอารมณ์

กลุ่มตัวอย่างมีระดับความฉลาดทางอารมณ์โดยรวมในระดับค่อนข้างสูง ร้อยละ 65.3 (mean = 195.21 , S.D.= 12.50) ในระดับปานกลาง ร้อยละ 30.2 (mean = 161.36 , S.D. = 11.07)

กลุ่มตัวอย่างมีระดับของความฉลาดทางอารมณ์ในด้านการตระหนักรู้ อยู่ในระดับค่อนข้าง สูง ร้อยละ 65.9 (mean = 39.94 , S.D.= 2.64) อยู่ในระดับปานกลาง ร้อยละ 23.2 (mean = 32.55 , S.D.= 2.24)

กลุ่มตัวอย่างมีระดับของความฉลาดทางอารมณ์ในด้านการจัดการอารมณ์ของตน อยู่ใน ระดับปานกลาง ร้อยละ 58.1 (mean = 31.34 , S.D.= 2.64) อยู่ในระดับค่อนข้างสูง ร้อยละ 35.2 (mean = 38.8 , S.D.= 2.38)

กลุ่มตัวอย่างมีระดับของความฉลาดทางอารมณ์ในด้านการจูงใจตนเอง อยู่ในระดับ ค่อนข้างสูง ร้อยละ 56.5 (mean = 39.76 , S.D.= 2.79) อยู่ในระดับปานกลาง ร้อยละ 31.3 (mean = 32.06 , S.D.= 2.51)

กลุ่มตัวอย่างมีระดับของความฉลาดทางอารมณ์ในด้านการเข้าใจความรู้สึกของผู้อื่น อยู่ใน ระดับค่อนข้างสูง ร้อยละ 60.7 (mean = 39.95 , S.D.= 2.67) อยู่ในระดับปานกลาง ร้อยละ 28.0 (mean = 32.28, S.D.= 2.25)

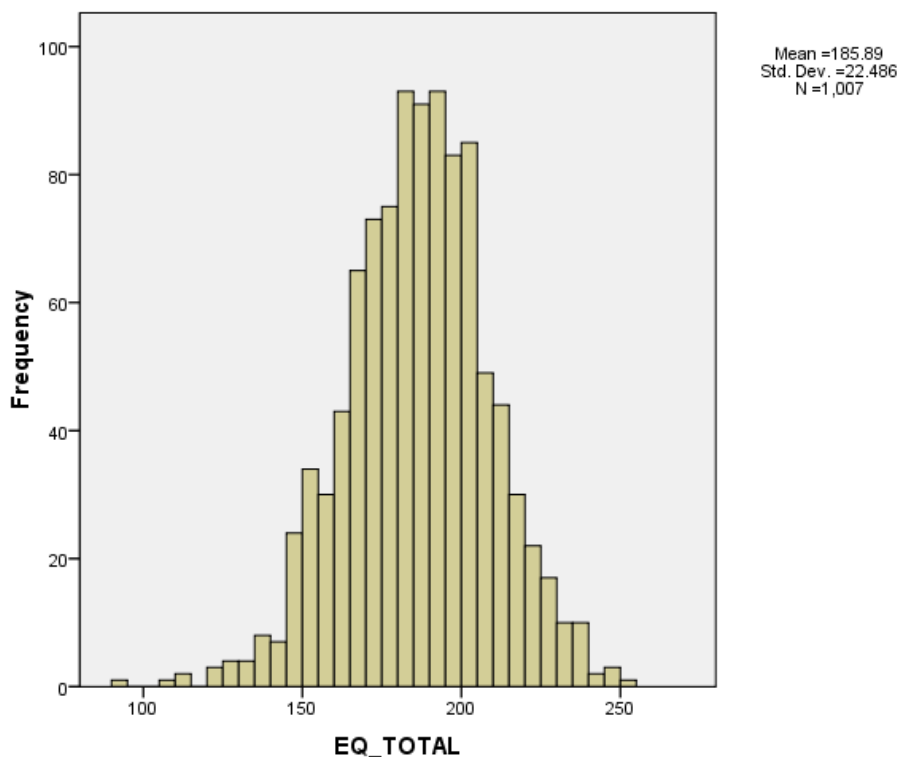
กลุ่มตัวอย่างมีระดับของความฉลาดทางอารมณ์ในด้านการมีทักษะทางสังคม อยู่ในระดับ ค่อนข้างสูง ร้อยละ 52.9 (mean = 39.66 , S.D.= 2.68) อยู่ในระดับปานกลาง ร้อยละ 26.6 (mean = 31.64, S.D.= 2.72)

ความสัมพันธ์ระหว่าง ความฉลาดทางอารมณ์ และ การเกิดพฤติกรรมไม่พึงประสงค์

ความสัมพันธ์ระหว่างคะแนนความฉลาดทางอารมณ์และจำนวนปัญหาพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ โดยพบว่าความฉลาดทางอารมณ์โดยรวมไม่มีความสัมพันธ์กับปัญหาพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ อย่างไรก็ตามมีความฉลาดทางอารมณ์ใน 2 ด้านคือ ด้านการจัดการอารมณ์ของตนเอง และ ด้านการจูงใจตนเอง ที่มีความสัมพันธ์กับปัญหาพฤติกรรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ แม้ความสัมพันธ์ที่พบนั้นจะอยู่ในระดับอ่อน (weak relationship) ก็ตาม คำอธิบายหนึ่งที่น่าจะเป็นไปได้ตามความคิดเห็นของผู้วิจัยคือเครื่องมือการวัดความฉลาดทางอารมณ์แบบประเมินตนเอง ซึ่งได้มีผู้วิจารณ์การวัดแบบนี้ไว้ว่า อาจจะเป็นการตอบที่ไม่ตรงกับความเป็นจริงเพราะเป็นการแกเล็งตอบเพื่อให้คะแนนออกมาสูงจะได้เป็นคนมีความฉลาดทางอารมณ์ซึ่งเป็นภาพลักษณ์ที่ดี แต่ไม่ได้มีความสามารถในการจัดการอารมณ์อย่างแท้จริง อาจรู้ว่ในทางทฤษฎีแล้วต้องจัดการอารมณ์อย่างไร แต่ในความเป็นจริงก็ไม่ได้ทำเช่นนั้น^[40-42] และความฉลาดทางอารมณ์นั้น ถือว่าเป็นพฤติกรรมภายในอย่างหนึ่ง และในบางคนมีพฤติกรรมภายในที่เกิดขึ้น แต่ไม่ได้แสดงออกมาภายนอกให้เห็น การที่เขาไม่แสดงออกมาให้เห็น จึงไม่มีข้อมูลในการประเมิน (ความผิดพลาดอาจเกิดขึ้นได้ตรงจุดนี้) การประเมินพฤติกรรมคนด้วยการให้เจ้าตัว กรอกแบบสอบถามเอง จะได้ข้อมูลที่ไม่น่าเชื่อถือ เพราะเขาใช้สติปัญญาถ่วงก่อนตอบ ย่อมลำเอียงเข้าข้างตัวเองเสมอ แบบสอบถามจะดีเลิศแค่ไหนก็ยากที่จะได้ข้อมูลตรงความจริงของมนุษย์คนนั้นๆ พฤติกรรมมนุษย์ที่แสดงออก นอกจากจะเป็นการตอบสนองสิ่งเร้าที่เป็นเงื่อนไขแล้ว ยังเกิดจากทัศนคติ จิตสำนึก และความสามารถในการควบคุมอารมณ์ตนเองของแต่ละคนที่ไม่เหมือนกันอีกด้วย ซึ่งเป็นเรื่องที่ว่ากรอบทางวิชาการ สร้างแบบฟอร์มเพื่อตรวจสอบได้ยากยิ่ง^[38]

สิ่งที่เห็นเป็นหลักฐานเห็นได้จากการศึกษาครั้งนี้ค่าคะแนนความฉลาดทางอารมณ์โดยรวมที่มีลักษณะการกระจายเบ้ไปในทางคะแนนสูง โดยมีเด็กนักเรียนเพียง 7 รายเท่านั้นที่มีคะแนนความฉลาดทางอารมณ์อยู่ในทางต่ำ ซึ่งไม่น่าจะสอดคล้องกับการกระจายของความฉลาดโดยธรรมชาติที่ควรเป็นการกระจายแบบปกติ (Normal distribution)

ภาพที่ 6 แสดงลักษณะกราฟ Histogram ของความฉลาดทางอารมณ์

ปัจจัยอื่น ๆ ที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมไม่พึงประสงค์

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการเกิดพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ คือ **เกรดเฉลี่ย** ซึ่งมีความสัมพันธ์ไปในเชิงลบ นั่นคือ หมายความว่า นักเรียนอาชีวศึกษาที่มีเกรดเฉลี่ยสูง การเกิดพฤติกรรมไม่พึงประสงค์จะน้อย ตรงกันข้ามถ้านักเรียนอาชีวศึกษาที่มีเกรดเฉลี่ยต่ำการเกิดพฤติกรรมไม่พึงประสงค์จะสูง ซึ่งสอดคล้องกับ การศึกษาปัจจัยเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับการเกิดปัญหาพฤติกรรม Conduct disorder ว่าลักษณะของ ระดับเชาวน์ปัญญา (IQ) ที่ต่ำกว่าเกณฑ์เป็นปัจจัยเสี่ยงอย่างหนึ่ง^[43] นอกจากนี้ **รายได้ของผู้ปกครอง** มีแนวโน้มว่าครอบครัวที่รายได้ยิ่งสูงบุตรจะยังมีปัญหาพฤติกรรมไม่พึงประสงค์มากขึ้น อย่างไรก็ตามความแตกต่างนี้ไม่ถึงระดับมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งขัดกับการศึกษาปัจจัยเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับการเกิดปัญหาพฤติกรรม Conduct disorder นั้น^[43] พบว่า ครอบครัวที่ยากจนจะเป็นปัจจัยเสี่ยงอย่างหนึ่งกับการเกิดปัญหาพฤติกรรม และ การศึกษาปัจจัยที่เป็นสาเหตุของการก่อเหตุทะเลาะวิวาทของนักเรียนอาชีวะในเรื่อง กระบวนการศึกษากับปัญหาการทะเลาะวิวาทของนักเรียนอาชีวศึกษา^[31] ว่าพื้นฐานทางครอบครัวของนักเรียน

นั้นส่วนใหญ่ค่อนข้างยากจนจึงทำให้พ่อแม่ผู้ปกครองจึงไม่ค่อยมีเวลาเอาใจใส่ เพราะต้องใช้เวลาส่วนใหญ่ไปทำมาหากิน ทำให้เด็กนักเรียนเหล่านี้ขาดความอบอุ่น ทำให้เด็กเหล่านี้รวมตัวกันเป็นกลุ่มอิทธิพล มีความพร้อมที่จะก่อเหตุได้ตลอดเวลา

จากการวิเคราะห์เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ของ ปัจจัยทางด้านเพศ พบว่าเพศหญิงและเพศชายมีความแตกต่างกันในการเกิดพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ ซึ่งสอดคล้องกับ การศึกษาปัจจัยเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับการเกิดปัญหาพฤติกรรม Conduct disorder^[43] ว่าลักษณะของ การเป็นเพศชายนั้น เป็นปัจจัยเสี่ยงอย่างหนึ่ง และจากการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ ระหว่าง สาขาที่เรียน ของนักเรียนอาชีวศึกษานั้น พบว่า สาขาทางด้านพาณิชยกรรม การจัดการ คหกรรม ซึ่งจะมีค่าเฉลี่ยคะแนนพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ แตกต่างจากสาขาอื่นๆ เมื่อพิจารณาแล้วจะพบว่านักเรียนอาชีวศึกษาที่เรียนอยู่ในสาขานี้ โดยส่วนใหญ่จะเป็นกลุ่มของนักเรียนหญิงเสียมากกว่านักเรียนชายที่มักจะเรียนสาขาทางด้านอุตสาหกรรม ซึ่งก็สอดคล้องกับการวิเคราะห์ข้างต้น นั่นคือ ปัจจัยทางด้านเพศ ส่งผลให้เกิดพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ และสอดคล้องกับผลการเปรียบเทียบพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ของนักเรียนอาชีวศึกษา ของ อรรวรรณ พรหมใหม่^[18] เมื่อจำแนกตามวิชาพบว่า นักเรียนที่เรียนในระดับ ปวช.ที่เรียนในประเภทวิชาต่างกัน คือ ประเภทวิชา คหกรรม พาณิชยกรรม ศิลปกรรม พบว่า มีพฤติกรรมไม่พึงประสงค์แตกต่างกัน นอกจากนี้ ระดับชั้นการศึกษา ของนักเรียน ก็มีความแตกต่างกัน ในการเกิดพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ พบว่า ระดับชั้น ประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 1 นั้นมีพฤติกรรมไม่พึงประสงค์มากกว่าในระดับชั้นอื่นๆ สอดคล้องกับ การศึกษาการก่อเหตุทะเลาะวิวาทของนักเรียนอาชีวศึกษา^[39] ว่านักเรียนอาชีวศึกษาที่มีระดับชั้นการศึกษา ปวช. จะมีการก่อเหตุทะเลาะวิวาทสูงกว่ากลุ่มนักเรียนอาชีวศึกษาที่มี

ระดับการศึกษา ปวส. ทั้งนี้ ด้วยระดับชั้นนี้เป็นระดับชั้นการศึกษา ปวช 1 นี้เป็นระดับการศึกษาปีแรกของวิทยาลัย อาจทำให้นักเรียนอาชีวศึกษาต้องมีการปรับตัวให้เข้าสถานที่ใหม่ เพื่อนใหม่ และ เพื่อนก็มีความสำคัญมากต่อช่วงวัยนี้ ทำให้พฤติกรรมไม่พึงประสงค์บางอย่างเกิดขึ้นได้ ประเด็นที่น่าสนใจก็คือพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ที่มากกว่าปกติในชั้นปวช 1 นั้นเป็นอิทธิพลมาจากการที่เด็กเข้าสู่ช่วงวัยรุ่นตอนต้นหรือไม่ เนื่องจาก เด็กวัยรุ่นตอนต้นนั้นมักมีการควบคุมอารมณ์ยังไม่ค่อยดีนัก บางครั้งยังทำอะไรตามอารมณ์ตัวเองอยู่บ้าง แต่จะค่อยๆดีขึ้นเมื่ออายุมากขึ้น^[44] แต่จากการวิเคราะห์ข้อมูลเรื่องอายุพบว่าไม่ได้เป็นปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการเกิดปัญหาพฤติกรรม ผู้วิจัยมีข้อสันนิษฐานว่าใน ชั้นปวช 1 อาจไม่ได้มีแต่เด็กอายุน้อยแต่เพียงอย่างเดียว แต่อาจมีเด็กที่อายุมากแต่มีปัญหาการเรียนปะปนอยู่ด้วย สาเหตุอาจเกิดมาจาก ด้วยระดับชั้นนี้เป็นระดับชั้นการศึกษา ปวช 1 นี้เป็นระดับการศึกษาปีแรกของวิทยาลัย อาจทำให้นักเรียนอาชีวศึกษาต้องมีการปรับตัวให้เข้าสถานที่ใหม่ เพื่อนใหม่ และ เพื่อนก็มีความสำคัญมาก

ต่อช่วงวัยนี้ ทำให้พฤติกรรมไม่พึงประสงค์บางอย่างเกิดขึ้นได้ ทั้งนี้เพื่อที่จะปรับตัวให้เข้ากับสังคมกลุ่มใหม่ เพื่อนใหม่ สภาพแวดล้อมใหม่ มีรุ่นพี่ที่คอยแนะนำในทางที่ผิด อันจะก่อให้เกิดพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ได้ ได้มีงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัญหานักเรียนอาชีวศึกษา^[31] ทำการศึกษาพบว่า จากการสัมภาษณ์ เด็กนักเรียนส่วนใหญ่จะ พุดเป็นแนวทางเดียวกันว่า ถ้าไม่ได้กระทำพฤติกรรมอย่างที่เพื่อนคนอื่นทำกัน ที่รุ่นพี่คอยบอก เช่น การทะเลาะวิวาทกับสถาบันคู่อริ การหนีเรียน ดื่มสุรา เป็นต้น ก็จะไม่เพื่อนคนไหนคบและยังโดนดูถูกจากเพื่อนๆเหล่านั้นด้วยด้วย และปัจจัยทางด้านส่วนบุคคลอีกด้านหนึ่งที่พบว่า เมื่อนำมาเปรียบเทียบกับค่าคะแนนพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ พบว่ามีความแตกต่าง นั่นคือ **อาชีพของผู้ปกครอง** พบว่าอาชีพของผู้ปกครองที่ทำอาชีพรับจ้าง/พนักงานบริษัท มีลักษณะการเกิดพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ น้อยกว่า นักเรียนอาชีวศึกษาที่มีผู้ปกครองประกอบอาชีพ ในกลุ่ม รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ และกลุ่มวิชาชีพอิสระ เกษตรกรรม แม่บ้าน-พ่อบ้าน ซึ่งแตกต่างจากงานวิจัยการก่อเหตุทะเลาะวิวาทของนักเรียนอาชีวศึกษา^[39] ที่พบว่า กลุ่มนักเรียนที่มีบิดาประกอบอาชีพ รับจ้างทั่วไป ลูกจ้างบริษัทเอกชน พนักงานรัฐวิสาหกิจ และข้าราชการ จะมีการก่อเหตุทะเลาะวิวาทสูงกว่ากลุ่มประชากรตัวอย่างที่มีบิดาประกอบอาชีพค้าขาย ทั้งนี้เนื่องจาก งานวิจัยครั้งนี้ตัวแปรเกี่ยวกับอาชีพนั้นจะเป็นการถามลักษณะของอาชีพของผู้ปกครอง ไม่ได้เฉพาะถามในแง่ของ อาชีพของบิดา หรือ อาชีพของมารดา

ทั้งนี้จากที่กลุ่มอาชีพของผู้ปกครองที่แตกต่างกันทำให้การเกิดปัญหาพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ต่างกันของนักเรียนอาชีวศึกษาจากการศึกษารุ่นนี้ ที่พบว่า นักเรียนอาชีวศึกษาที่ผู้ปกครองประกอบอาชีพในกลุ่ม รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ และกลุ่มวิชาชีพอิสระ เกษตรกรรม แม่บ้าน-พ่อบ้าน นั้นมีปัญหาพฤติกรรมมากกว่ากลุ่มอาชีพ รับจ้าง /พนักงานบริษัท และ ค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว เกิดสมมติฐานได้ว่า ในกลุ่มอาชีพรับราชการ/รัฐวิสาหกิจ และกลุ่มวิชาชีพอิสระ เกษตรกรรม แม่บ้าน-พ่อบ้าน ลักษณะของการทำงานโดยส่วนใหญ่ของอาชีพรับราชการ / รัฐวิสาหกิจ จะไม่ได้ทำงานในลักษณะ ใกล้เคียงบ้าน หรือทำงานที่บ้านของตน อาจทำให้เกิดความห่างเหินกับเด็ก หน้าที่การงานจะหนักเวลาในการเอาใจใส่เด็กนักเรียนน้อยลง ในกลุ่มที่ผู้ปกครองประกอบอาชีพ เกษตรกรรม พ่อบ้าน แม่บ้าน เกิดสมมติฐานได้ว่า การประกอบอาชีพเช่นนี้ ผู้ปกครอง จะทำงานในต่างจังหวัด และส่งเสียเด็กนักเรียนเข้ามาเรียนในกรุงเทพมหานคร อยู่หอพักต่างๆ ทำให้นักเรียนไม่ได้มีผู้ปกครองคอยตักเตือน ควบคุมดูแล เมื่อเด็กนั้นกระทำพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์

จะเห็นว่าครอบครัวนั้นก็เป็นปัจจัยหนึ่งที่สำคัญมาก โดยจากการศึกษาการทะเลาะวิวาทของนักเรียนอาชีวศึกษานั้นพบว่าทัศนคติของครอบครัวมีผลต่อการเกิดการทะเลาะวิวาท^[39] และอีกหลายๆการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ของวัยรุ่น ของนักเรียนอาชีวศึกษา ต่างก็พบว่าครอบครัวก็เป็นปัจจัยที่เกี่ยวข้องทั้งสิ้น เนื่องจากครอบครัวเป็นสถาบันทางสังคม และเป็น

หน่วยย่อยของสังคมพื้นฐานที่มีความสำคัญที่สุด ในการทำหน้าที่สร้างสมาชิกให้ได้รับการเลี้ยงดูอบรมสั่งสอน ให้ความรักความอบอุ่น กำหนดสถานภาพและบทบาท ตลอดจนกำหนดสิทธิและหน้าที่สมาชิกต่อกัน ซึ่งโมเดลเซอร์คอมเพล็กซ์ (Circumplex Model) เสนอแนวคิดเกี่ยวกับการทำหน้าที่ครอบครัวไว้ 3 ประเด็น คือ ครอบครัวจะต้องมีความผูกพันและปรับตัวเปลี่ยนแปลงไปตามสถานการณ์ที่ก่อให้เกิดความเครียด สอง ครอบครัวที่มีความผูกพันและปรับตัวอยู่ในระดับสมดุลเมื่อมีปัญหา สมาชิกในครอบครัวก็จะปรับตัวได้ง่ายกว่า และประการที่สาม การติดต่อสื่อสารที่ดีจะเป็นกุญแจสำคัญที่ช่วยให้ความผูกพัน การปรับตัวของครอบครัวให้อยู่ในระดับสมดุล ซึ่งความสัมพันธ์ในครอบครัวจะเกิดได้ก็ต่อเมื่อสมาชิกในครอบครัวมีปฏิสัมพันธ์ต่อกัน ซึ่งอาจจะประกอบด้วย การมีส่วนร่วมในกิจกรรมของครอบครัว มีการสื่อสารแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน การยอมรับ ไม่มีความขัดแย้งบาดหมางกัน มีการช่วยเหลือดูแลเอาใจใส่ และมีความผูกพันรักใคร่ทางความรู้สึกและอารมณ์ที่ดีต่อกัน^[45] หากสภาพภายในครอบครัวหรือความผูกพันกับบิดามารดาลดน้อยลงไป อาจทำให้เด็กมีทักษะในด้านลบต่อครอบครัว ขาดที่พึ่งทางกายและจิตใจจึงเป็นโอกาสที่เด็กเหล่านั้นกระทำการในสิ่งที่เขาคิดว่าน่าสนใจ หรือนำลองเพื่อเป็นการประชดหรือท้าทาย แม้ว่าพฤติกรรมบางอย่างที่กระทำหรือแสดงออกนั้น ไม่ถูกต้องหรือสังคมทั่วไปไม่ยอมรับก็ตาม เพราะเด็กนักเรียนอาชีวศึกษายังอยู่ในช่วงวัยรุ่นซึ่งมักเป็นวัยที่ตามเพื่อน สิ่งวัยรุ่นต้องการจริงๆ ก็คือ ความรัก ความเข้าใจ และความอบอุ่นจากครอบครัว โดยเฉพาะจากบิดามารดา ในการรับรู้ส่อต่อคุณแล้วว่ามีอะไรเกิดขึ้นกับเด็กหรือลูกหลานของตน หรือมีส่วนรู้เห็นในพฤติกรรมการแสดงออกของเขาบ้าง ถ้าเป็นสิ่งที่ไม่ดีก็จะได้แก้ไขอย่างทันท่วงทีดีกว่าปล่อยให้จนสาย

ดังนั้น โดยสรุปแล้ว มีปัจจัยหลายประการที่มีความสำคัญต่อการเกิดปัญหาพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ในเด็กนักเรียนอาชีววะ ปัจจัยนั้น มีทั้งปัจจัยภายใน และปัจจัยภายนอก ปัจจัยภายในก็คือ ตัวเด็กเอง อันประกอบไปด้วย ปัจจัยย่อยเกี่ยวกับ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ทักษะทางสังคมของเด็กนักเรียน อาจมีปัจจัยนอกจากการศึกษานี้ คือ ความภาคภูมิใจในตนเอง การใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ ปัจจัยภายนอก ไม่ว่าจะเป็น ครอบครัว เพื่อน โรงเรียน ชุมชน ของนักเรียนเอง ซึ่งการแก้ปัญหาพฤติกรรมควรมุ่งเป้าไปที่การจัดการปัจจัยเหล่านั้น โดยยังไม่เป็นที่แน่ชัดว่าการส่งเสริมเรื่องความฉลาดทางอารมณ์จะลดปัญหาลงได้ การประเมินปัญหาพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ในเด็กนักเรียนอาชีววะควรพิจารณาประเด็นผู้ให้ข้อมูลอย่างรอบคอบเพราะอาจพบมีข้อจำกัดและอคติในข้อมูลที่ได้ทั้งจากตัวเด็กนักเรียนและอาจารย์

ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้

1. การวิจัยครั้งนี้พบว่า จากลักษณะการประเมินพฤติกรรมไม่พึงประสงค์นั้นพบว่า อาจารย์ของนักเรียนอาชีวศึกษาจะประเมินต่างจากลักษณะของนักเรียนอาชีวศึกษาที่ประเมินตนเองว่ามีปัญหาพฤติกรรมไม่พึงประสงค์มากกว่า นั่นคือ อาจารย์อาจจะไม่ค่อยได้เอาใจใส่เรื่องพฤติกรรมของนักเรียนเท่าไรนัก ซึ่งถ้าอาจารย์ประจำชั้น หรืออาจารย์ที่สอนนักเรียนเป็นประจำ นั้นอาจจะต้องสอดส่อง เอาใจใส่พฤติกรรมของเด็กนักเรียนอาชีวศึกษาเพิ่มมากขึ้น ดูแล ตักเตือน หรือ ลงโทษตามสมควรเมื่อพบว่านักเรียนอาชีวศึกษามีลักษณะพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ หรืออาจเพิ่มในนโยบายของทางโรงเรียนในการดูแล ควบคุม ให้นักเรียนอาชีวศึกษามากขึ้น
2. ปัจจัยด้านอื่นไม่ว่าจะเป็นปัจจัยในลักษณะส่วนบุคคล (เพศ เกรดเฉลี่ย ระดับชั้นปี การศึกษา สาขาวิชา) หรือครอบครัว (อาชีพของผู้ปกครอง) ที่เกี่ยวข้องกับการเกิดพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ นั้น ต่างก็มีความสำคัญในการเกิดปัญหาพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ ดังนั้นการที่จะแก้ปัญหามาตรฐานของนักเรียนอาชีวศึกษา ควรมุ่งตรงไปยังประเด็นปัจจัยดังกล่าว เพื่อการแก้ไขปัญหามาตรฐานตรงจุด เช่น การดูแลเด็กนักเรียนอาชีวศึกษาที่มีปัจจัยเกี่ยวข้องต่อการเกิดพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ การเอาใจใส่ การเข้าใจ ปัญหาและความต้องการของนักเรียน มีความใกล้ชิดนักเรียนอาชีวศึกษาที่มีปัจจัยเสี่ยงนี้มากขึ้น จากอาจารย์ ส่วนทางครอบครัวให้ผู้ปกครองตระหนักถึงการเลี้ยงดูด้วยความรัก ความเอาใจใส่ ความเข้าใจ ให้ความอบอุ่น รวมทั้งดูแลในการคบหาเพื่อน ทั้งอาจารย์และครอบครัวนั้นต่างก็ควรมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับพัฒนาการของนักเรียนที่อยู่ช่วงวัยรุ่น จะทำให้เข้าใจ และดูแลได้อย่างเหมาะสม

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. การศึกษาครั้งนี้คือการศึกษาเป็นการศึกษากลุ่มตัวอย่างนักเรียนอาชีวศึกษาในวิทยาลัยอาชีวศึกษาสังกัดภาครัฐเฉพาะในเขตกรุงเทพมหานคร ซึ่งอาจไม่สามารถเป็นตัวแทนของนักเรียนในภาคเอกชนหรือต่างจังหวัดได้ การศึกษาในครั้งต่อไปควรจะศึกษาให้ครอบคลุมทั้งภาครัฐและเอกชน หรือ ขยายการศึกษาให้ครอบคลุมทั้งกรุงเทพมหานครและปริมณฑล หรือในต่างจังหวัด
2. ลักษณะการประเมินการให้ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับเรื่องพฤติกรรมนั้นอาจมีข้อจำกัดในการประเมิน ในการศึกษารุ่นต่อไป ควรที่จะระลึกถึงข้อจำกัด หรือ อคติ ของกลุ่มผู้ประเมิน

รายการอ้างอิง

- [1] นงลักษณ์ ยศสมบัติ . การวิเคราะห์ปัญหาและวิธีการแก้ปัญหาการเรียนของนักเรียน อาชีวศึกษา . วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ; 2533.
- [2] วิทยาลัยประชากรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย . การสำรวจความคิด ความเข้าใจ ความรู้สึกและปัญหาของเยาวชน เกี่ยวกับอารมณ์และความรัก : กรณีศึกษากลุ่มเป้าหมาย
- [3] "สช.-ศช.-สสส."จับมือแก้ปัญหายัยรุ่นแนวใหม่.มติชนรายวัน . (2 กันยายน): 2548
- [4] ประกอบ เกิดนิล . ความคิดเห็นของผู้บริหารและครูอาจารย์เกี่ยวกับพฤติกรรมทาง จริยธรรมของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรการศึกษาระดับวิชาชีพ ประเภทช่างอุตสาหกรรม ในวิทยาลัยเทคนิค สังกัดกรมอาชีวศึกษา.วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต. กรุงเทพมหานคร:สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ;2533
- [5] สถาบันวิจัยประชากรและสังคม , 2548 : 66 อ้างอิง และหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ อ้างใน <http://board.thaicool.com/index.php?action=search>
- [6] พรสันต์ เลิศวิทยาวิวัฒน์ . รูปแบบการพัฒนาคุณลักษณะนิสัยที่พึงประสงค์ของนักเรียน อาชีวศึกษาเอกชน .คุณวุฒิพนธ์การศึกษาคุณวุฒิบัณฑิต.ชลบุรี:มหาวิทยาลัยบูรพา;2550
- [7] มัลลิกา . บทความเกี่ยวกับวัยรุ่น.กรุงเทพวันอาทิตย์ (ออนไลน์).2546(เข้าถึงเมื่อ 30 มี.ค. 2551) ; ปีที่ 16 ฉบับที่ 5553 (370) เข้าถึงได้ที่ : URL : // <http://www.bangkokbiznew.com>.
- [8] กันตวรรณ มีสมสาร . การเปรียบเทียบความฉลาดทางอารมณ์ของเด็กวัยย่างเข้าสู่วัยรุ่นที่ ได้รับการอบรมเลี้ยงดูในรูปแบบที่แตกต่างกันตามการรับรู้ของตนเอง . วิทยานิพนธ์ ปริญญาโทมหาบัณฑิต .กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ; 2544.
- [9] บัณฑิตย์ ใจตรงดี . ความฉลาดทางอารมณ์และพฤติกรรมเสี่ยงของวัยรุ่นหญิง.วิทยานิพนธ์ พยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต.เชียงใหม่:มหาวิทยาลัยเชียงใหม่;2545

- [10] Goleman,D (1995). *Emotional intelligence: Why it can matter more than IQ*. New York: Bantam Book.
- [11] มานิตย์ มานิตย์เจริญ.2539.พจนานุกรมไทย.(พิมพ์ครั้งที่ 16) ฉบับปรับปรุงใหม่. กรุงเทพมหานคร:บริษัท รวมสาส์น
- [12] Hilgard,Ernest R.,and Bower Gordon H. 1966.Theories of learning . 3rd ed .New York : Heredith Putlising.
- [13] สมจิตต์ สุพรรณทัศน์ .2526. พฤติกรรมเปลี่ยนแปลง.ในเอกสารการสอนชุดวิชาสุขศึกษา ,กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- [14] มหาวิทยาลัยพระเจ้าเกล้าธนบุรี. พฤติกรรมเบี่ยงเบนและปัญหาสังคม(ออนไลน์).(เข้าถึงเมื่อ 1 มิ.ย.2551)เข้าถึงได้ที่ : URL : <http://eu.lib.kmutt.ac.th/learning/courseware/ssc201/Text/p12ppt>.
- [15] สุมนทิพย์ จิตสว่าง . ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับสังคมวิทยาและพฤติกรรมเบี่ยงเบน(ออนไลน์).(เข้าถึงเมื่อ มิถุนายน 2551)เข้าถึงได้ที่ : URL : [www .polsci. chula .ac .th/ sumonthip/ deviant theory doc](http://www.polsci.chula.ac.th/sumonthip/deviant%20theory%20doc).
- [16] สมภพ เรื่องตระกูล.ความผิดปกติของสมาธิและพฤติกรรม.ใน : สมภพ เรื่องตระกูล ,บรรณาธิการ. ตำราจิตเวชเด็กและวัยรุ่น .พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์เรือนแก้ว ; 2545. หน้า 89- 95.
- [17] พนม เกตุมาน . ปัญหาพฤติกรรมวัยรุ่น.คลินิก จิตประสาท (ออนไลน์).2549(เข้าถึงเมื่อวันที่ 30 มี.ค. 2551)เข้าถึงได้ที่ : URL : [http:// www.psyclin.co.th](http://www.psyclin.co.th)
- [18] อรวรรณ พรหมไทม . การประมวลพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของนักเรียนอาชีวศึกษา วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต .กรุงเทพมหานคร:มหาวิทยาลัยรามคำแหง;2544

- [19] ปฎิมา พูลทรัพย์ .2527. การเสริมสร้างวินัยนักเรียน.เอกสารประกอบการสัมมนา ภาควิชาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
- [20] จตุพร แพงจันทร์ศรี. การสร้างดัชนีชี้วัดพฤติกรรมที่เป็นปัญหาของนักเรียนประจำโรงเรียนกาญจนาภิเษกวิทยาลัย.วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต.มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยสารคาม;2546
- [21] Bandura , A.(1976).Social learning analysis of aggression . In analysis of delinquency and aggressive . New York : The Renold Press .
- [22] ผกา สัตยธรรม . (2545) . สุขภาพจิตเด็ก (พิมพ์ครั้งที่ 5) . กรุงเทพฯ ฯ สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- [23] สมพร สุทัศนีย์ ม.ร.ว. ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์เชิงสาเหตุกับพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนในเขตกรุงเทพมหานคร .วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต,สาขาจิตวิทยาการแนะแนว,บัณฑิตวิทยาลัย , มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร;2530.
- [24] กัณฑ์วรรณ มีสมสาร . การเปรียบเทียบความฉลาดทางอารมณ์ของเด็กวัยย่างเข้าสู่วัยรุ่นที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูในรูปแบบที่แตกต่างกันตามการรับรู้ของตนเอง . วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต .กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ; 2544.
- [25] Salovey, P.; & Mayer, J.D. (1990, September). Emotional intelligence. Imagination, Cognition and Personality. 9(32) : 185-211
- [26] Bar-on. The Emotion Quotient Inventory (EQ-I) : Technical Manual Toronto. Canada : Multi - Health Systems ; 1997.
- [27] Cooper, R.K.; & Sawaf, A.(1997). Executive EQ intelligence in leadership and organize. New York: Grosset/Putnam
- [28] จิรพัฒน์ พรหมสิทธิการ . ปัจจัยที่มีผลต่อการทะเลาะวิวาทของนักเรียนอาชีวศึกษา. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต .กรุงเทพมหานคร:สถาบันราชภัฏเพชรบุรีวิทยาลัยการศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏ ; 2546.

- [29] วันเต็ม มีความดี . ปัจจัยที่มีผลต่อการทะเลาะวิวาทของนักเรียนอาชีวศึกษาประเภทช่างอุตสาหกรรมในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล . วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตร์มหาบัณฑิต .กรุงเทพมหานคร: สถาบันราชภัฏเพชรบุรีวิทยาสาครณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ ; 2546.
- [30] เสาวณี เสียงดี . การพัฒนาโมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนอาชีวศึกษาในวิทยาลัยเทคนิค สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต.ชลบุรี:มหาวิทยาลัยชลบุรี;2547
- [31] อุษาธิ์ นิตยารมย์. กระทรวงศึกษาธิการกับการจัดการแก้ไขปัญหาการทะเลาะวิวาทของนักเรียนอาชีวศึกษา. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต.กรุงเทพมหานคร:มหาวิทยาลัยรามคำแหง;2548
- [32] ประณีต ศรีนุกูล . ปัญหาด้านวินัยและสภาพแวดล้อมของนักเรียนอาชีวศึกษา ในจังหวัดขอนแก่น . วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต .ขอนแก่น : มหาวิทยาลัยขอนแก่น;2539
- [33] Gril A.Wasserman , Kate Keeman , Richard E. Tremblay , John D. Coie , Todd I . Herrenkohl , Rolf Loeber , et.al. Risk and protective factors of child delinquency.U.S.Department of Justice
[online]2003[cited2008Apr18].Availablefrom:URL:<http://www.ojjdp.najrs.gov/programs/ccd/pittsburgh/html>.
- [34] David Brinberg , Kent Kakamoto , Jane Machin. Emotion in sports [abstract].Virginia Polytechnic Institute and State University ; 2007.
- [35] Jennifer R. Lance. The Relationship Between Emotional Intelligence and Adolescent Deviant Behavior. [abstract].Utah State University ; 2003

- [36] รัตนาภรณ์ พงสะมั่ง . การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความฉลาดทางอารมณ์ สภาพแวดล้อมในวิทยาลัย บรรยากาศในครอบครัว กับวิธีเผชิญปัญหาของนักเรียนระดับ ประกาศนียบัตรวิชาชีพ วิทยาลัยเทคนิค สังกัดกรมอาชีวศึกษา .วิทยานิพนธ์ปริญญา การศึกษามหาบัณฑิต.กรุงเทพมหานคร:มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ;2547
- [37] กรม.ขึ้นบัญชี น.ร.-ร.ร.ก่อเหตุตีกันบ่อย . มติชนรายวัน (3 กันยายน 2546):1.
- [38] ศูนย์เทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์แห่งชาติ.การประเมินพฤติกรรมคน(ออนไลน์).2551(เข้าถึง เมื่อ มกราคม 2552) ; เข้าถึงได้ที่ : URL :// <http://iss.nectec.or.th>
- [39] เสน่ห์ เสถียรพงศ์ . การก่อเหตุทะเลาะวิวาททำร้ายร่างกายของนักเรียนอาชีวศึกษาในเขต กรุงเทพมหานครและปริมณฑล. วิทยานิพนธ์ปริญญาสังคมสงเคราะห์ศาสตร์มหาบัณฑิต. กรุงเทพมหานครมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์;2540
- [40] Criticism on measurement issue (online) .2008 (reach in Jan ,2008) ; available from : URL :// <http://en.wikipedia.org>
- [41] Brody, N. (2004). What cognitive intelligence is and what emotional intelligence is not. Psychological Inquiry, 15, 234-238
- [42] Roberts, R. D., Zeidner, M., & Matthews, G. (2001). Does emotional intelligence meet traditional standards for an intelligence? Some new data and conclusions. Emotion, 1, 196–23
- [43] Joseph M .Ray , Garry Walter , and Cesar A Soutullo . Oppositional defiant and conduct disorders. Lewis’s Child and Adolescent Psychiatry . A comprehensive textbook fourth edition . page 454 – 466 .
- [44] พนม เกตุมาน .การให้คำปรึกษาวัยรุ่น (Counseling for Teenager). (ออนไลน์).2552(เข้าถึงเมื่อวันที่ 30 ม.ค. 2552) เข้าถึงได้จาก : URL : [http:// www.psychlin.co.th](http://www.psychlin.co.th)

- [45] อูมาพร ตรังคสมบัติ. จิตบำบัด และ การให้คำปรึกษาครอบครัว. กรุงเทพฯ: ศูนย์วิจัยและพัฒนารอบครัว; 2544.

ภาคผนวก

ข้อมูลสำหรับผู้เข้าร่วมการวิจัย

การวิจัยเรื่อง ความฉลาดทางอารมณ์และความสัมพันธ์กับพฤติกรรมไม่พึงประสงค์

เรียน ท่านผู้เข้าร่วมการวิจัยทุกท่าน

ท่านเป็นผู้ที่ได้รับเชิญจากผู้วิจัยให้เข้าร่วมการศึกษาในงานวิจัยเกี่ยวกับ ความฉลาดทางอารมณ์และความสัมพันธ์กับพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ ก่อนที่ท่านจะตกลงเพื่อเข้าร่วมการศึกษาวินิจฉัยดังกล่าว ขอเรียนให้ท่านทราบถึงเหตุผลและรายละเอียดของการวิจัยในครั้งนี้

การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา ข้อมูลเกี่ยวกับความฉลาดทางอารมณ์ พฤติกรรมไม่พึงประสงค์ รวมทั้งศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความฉลาดทางอารมณ์ กับการเกิดพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ของนักเรียนอาชีวศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร ผลการศึกษาที่ได้นี้จะนำไปเป็นแนวทางในการไปใช้ประโยชน์ในการจัดรูปแบบการเรียนการสอน หรือจัดสภาพแวดล้อมทางสังคมให้เหมาะสมกับสภาพนักเรียน นักศึกษา รวมทั้งการวางแผนส่งเสริมการจัดกิจกรรมในวิทยาลัยต่อไป หากท่านตกลงที่จะเข้าร่วมการศึกษาวินิจฉัยจะมีขั้นตอนดังต่อไปนี้

ท่านจะได้รับแบบสอบถามซึ่งท่านต้องเป็นผู้ตอบและประเมินด้วยตนเองเกี่ยวกับ แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลส่วนบุคคล แบบทดสอบความฉลาดทางอารมณ์ 50 ข้อ และ แบบประเมินพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ 12 ข้อ ซึ่งผู้วิจัยคาดว่าจะการทำแบบสอบถามทั้งหมดนี้ จะใช้เวลาทั้งสิ้นประมาณ 20 นาที

ประการสำคัญที่ท่านควรทราบคือ การเข้าร่วมศึกษานี้ ท่านอาจไม่ได้รับสิทธิประโยชน์ใดๆ โดยตรง และการเข้าร่วมการศึกษานี้เป็นไปโดยสมัครใจ ท่านอาจปฏิเสธที่จะเข้าร่วมการวิจัยเมื่อใดก็ได้ โดยไม่กระทบต่อการศึกษาใดๆทั้งสิ้น ผู้วิจัยจะเก็บข้อมูลของท่านเป็นความลับ ไม่มีการเปิดเผยในรายบุคคล และจะไม่มีผลนำไปสู่การลงโทษทางวินัยหรือกฎหมายแต่อย่างใด และจะเปิดเผยได้เฉพาะในรูปที่เป็นสรุปผลการวิจัยเท่านั้น

หากท่านมีปัญหาหรือข้อสงสัยประการใด กรุณาติดต่อ นางสาวอิสริยา คาราทอง ภาควิชาจิตเวชศาสตร์ ตึกธนาคารกรุงเทพ โทรศัพท์ 087-1077501 ซึ่งยินดีให้คำชี้แจงแก่ท่านทุกประการ และหากท่านมีข้อร้องเรียนทางด้านจริยธรรมการวิจัย กรุณาติดต่อ สำนักงานคณะกรรมการพิจารณาจริยธรรมการวิจัย หมายเลขโทรศัพท์ 02-256-4455 ต่อ 14 หรือ 15

ขอขอบคุณในความร่วมมือของท่านมา ณ ที่นี้

ใบยินยอมให้ทำการวิจัยในมนุษย์

การวิจัยเรื่อง ความฉลาดทางอารมณ์และความสัมพันธ์กับพฤติกรรมไม่พึงประสงค์

วันที่ให้คำยินยอม วันที่.....เดือน.....พ.ศ.2551

ก่อนที่ข้าพเจ้าจะลงนามในใบยินยอมในการวิจัยครั้งนี้ ข้าพเจ้าได้รับการอธิบายจากผู้วิจัยเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย เพื่อนำข้อมูลเกี่ยวกับความฉลาดทางอารมณ์ของข้าพเจ้า ไปใช้เป็นประโยชน์ในการจัดรูปแบบการเรียนการสอน หรือจัดสภาพแวดล้อมทางสังคมให้เหมาะสมกับสภาพนักเรียน นักศึกษา รวมทั้งการวางแผนส่งเสริมการจัดกิจกรรมในวิทยาลัยต่อไป

วิธีการวิจัยจะทำการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยแบบสอบถาม ข้อมูลที่ได้จะนำมาวิเคราะห์ในภาพรวม ในกรณีของข้อมูลที่เป็นการบันทึกพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ ทางผู้วิจัยจะไม่มีการเปิดเผยในรายบุคคล และจะไม่ผลนำไปสู่การลงโทษทางวินัยหรือกฎหมายแต่อย่างใด

ข้าพเจ้าเข้าใจว่า ข้าพเจ้าอาจไม่ได้รับผลประโยชน์ใดโดยตรงจากการศึกษาวิจัยนี้ และการเข้าร่วมการศึกษานี้เป็นไปโดยสมัครใจ ข้าพเจ้าสามารถปฏิเสธที่จะเข้าร่วมการศึกษา และมีสิทธิ์ที่จะตอบหรือไม่ตอบแบบสอบถามได้

ผู้วิจัยรับรองว่า จะตอบคำถามต่างๆที่ข้าพเจ้าสงสัยด้วยความเต็มใจ ไม่ปิดบังซ่อนเร้นจนข้าพเจ้าพอใจ

ข้าพเจ้าได้อ่านข้อความดังกล่าวข้างต้นแล้ว และมีความเข้าใจดีทุกประการ จึงได้ลงนามในใบยินยอมนี้ด้วยความเต็มใจ ภายใต้งื่อนใจที่ระงับไว้แล้วในข้างต้น

ลงนาม.....ผู้ยินยอม

(.....)

ลงนาม.....พยาน

(.....)

ลงนาม.....ผู้วิจัย

(นางสาวอิสริยา คาราทอง)

ข้อมูลสำหรับผู้เข้าร่วมการวิจัย

การวิจัยเรื่อง ความฉลาดทางอารมณ์และความสัมพันธ์กับพฤติกรรมไม่พึงประสงค์

เรียน ท่านผู้เข้าร่วมการวิจัยทุกท่าน

ท่านเป็นผู้ที่ได้รับเชิญจากผู้วิจัยให้เข้าร่วมการศึกษาในงานวิจัยเกี่ยวกับ ความฉลาดทางอารมณ์และความสัมพันธ์กับพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ ก่อนที่ท่านจะตกลงเพื่อเข้าร่วมการศึกษาวินิจฉัยดังกล่าว ขอเรียนให้ท่านทราบถึงเหตุผลและรายละเอียดของการวิจัยในครั้งนี้

การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา ข้อมูลเกี่ยวกับความฉลาดทางอารมณ์ พฤติกรรมไม่พึงประสงค์ รวมทั้งศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความฉลาดทางอารมณ์ กับการเกิดพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ของนักเรียนอาชีวศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร ผลการศึกษาที่ได้นี้จะนำไปเป็นแนวทางในการไปใช้ประโยชน์ในการจัดรูปแบบการเรียนการสอน หรือจัดสภาพแวดล้อมทางสังคมให้เหมาะสมกับสภาพนักเรียน นักศึกษา รวมทั้งการวางแผนส่งเสริมการจัดกิจกรรมในวิทยาลัยต่อไป หากท่านตกลงที่จะเข้าร่วมการศึกษาวินิจฉัยจะมีขั้นตอนดังต่อไปนี้

ท่านจะได้รับแบบสอบถามซึ่งท่านต้องเป็นผู้ตอบและประเมินด้วยตนเองเกี่ยวกับการประเมิน พฤติกรรมไม่พึงประสงค์ของนักเรียนอาชีวศึกษา ในชั้นเรียนของท่าน โดยจะมีแบบวัดพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ 12 ข้อ ซึ่งผู้วิจัยคาดว่า การทำแบบสอบถามทั้งหมดนี้ จะใช้เวลาทั้งสิ้นประมาณ 20 นาที

ประการสำคัญที่ท่านควรทราบคือ การเข้าร่วมศึกษาครั้งนี้ ท่านอาจไม่ได้รับสิทธิประโยชน์ใดๆ โดยตรง และการเข้าร่วมการศึกษานี้เป็นไปโดยสมัครใจ ท่านอาจปฏิเสธที่จะเข้าร่วมการวิจัยเมื่อใดก็ได้ โดยไม่กระทบต่อการการศึกษาใดๆทั้งสิ้น ผู้วิจัยจะเก็บข้อมูลของท่านเป็นความลับ ไม่มีการเปิดเผยในรายบุคคล และจะไม่มีผลนำไปสู่การลงโทษทางวินัยหรือกฎหมายแต่อย่างใด และจะเปิดเผยได้เฉพาะในรูปที่เป็นสรุปผลการวิจัยเท่านั้น

หากท่านมีปัญหาคำถามหรือข้อสงสัยประการใด กรุณาติดต่อ นางสาวอิสริยา ดาราทอง ภาควิชาจิตเวชศาสตร์ ตึกธนาคารกรุงเทพ โทรศัพท์ 087-1077501 ซึ่งยินดีให้คำชี้แจงแก่ท่านทุกประการ และหากท่านมีข้อร้องเรียนทางด้านจริยธรรมการวิจัย กรุณาติดต่อ สำนักงานคณะกรรมการพิจารณาจริยธรรมการวิจัย หมายเลขโทรศัพท์ 02-256-4455 ต่อ 14 หรือ 15

ขอขอบคุณในความร่วมมือของท่านมา ณ ที่นี้

ใบยินยอมให้ทำการวิจัยในมนุษย์

การวิจัยเรื่อง ความฉลาดทางอารมณ์และความสัมพันธ์กับพฤติกรรมไม่พึงประสงค์

วันที่ให้คำยินยอม วันที่.....เดือน.....พ.ศ.2551

ก่อนที่ข้าพเจ้าจะลงนามในใบยินยอมในการวิจัยครั้งนี้ ข้าพเจ้าได้รับการอธิบายจากผู้วิจัยเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย เพื่อนำข้อมูลเกี่ยวกับความฉลาดทางอารมณ์ของข้าพเจ้า ไปใช้เป็นประโยชน์ในการจัดรูปแบบการเรียนการสอน หรือจัดสภาพแวดล้อมทางสังคมให้เหมาะสมกับสภาพนักเรียน นักศึกษา รวมทั้งการวางแผนส่งเสริมการจัดกิจกรรมในวิทยาลัยต่อไป

วิธีการวิจัยจะทำการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยแบบสอบถาม ข้อมูลที่ได้จะนำมาวิเคราะห์ในภาพรวม ในกรณีของข้อมูลที่เป็นการบันทึกพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ ทางผู้วิจัยจะไม่มีการเปิดเผยในรายบุคคล และจะไม่ผลนำไปสู่การลงโทษทางวินัยหรือกฎหมายแต่อย่างใด

ข้าพเจ้าเข้าใจว่า ข้าพเจ้าอาจไม่ได้รับผลประโยชน์ใดโดยตรงจากการศึกษาวิจัยนี้ และการเข้าร่วมการศึกษานี้เป็นไปโดยสมัครใจ ข้าพเจ้าสามารถปฏิเสธที่จะเข้าร่วมการศึกษา และมีสิทธิ์ที่จะตอบหรือไม่ตอบแบบสอบถามได้

ผู้วิจัยรับรองว่า จะตอบคำถามต่างๆที่ข้าพเจ้าสงสัยด้วยความเต็มใจ ไม่ปิดบังซ่อนเร้นจนข้าพเจ้าพอใจ

ข้าพเจ้าได้อ่านข้อความดังกล่าวข้างต้นแล้ว และมีความเข้าใจดีทุกประการ จึงได้ลงนามในใบยินยอมนี้ด้วยความเต็มใจ ภายใต้งื่อนใจที่ระงับไว้แล้วในข้างต้น

ลงนาม.....ผู้ยินยอม

(.....)

ลงนาม.....พยาน

(.....)

ลงนาม.....ผู้วิจัย

(นางสาวอิสริยา คาราทอง)

เลขที่แบบสอบถาม.....

แบบสอบถาม

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคล

คำชี้แจง แบบสอบถามชุดนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อสำรวจข้อมูลทั่วไปของท่าน ให้ท่านอ่านข้อคำถามแต่ละข้อและพิจารณาคำตอบว่า ข้อใดตรงกับความเป็นจริงของท่าน

กรุณาทำเครื่องหมาย ลงในช่อง หรือเติมข้อความลงในช่องว่างตามความเป็นจริง

1. เพศ ชาย หญิง
2. อายุ ..... ปี
3. กำลังศึกษาชั้น .....
4. ผลการเรียนเฉลี่ยสะสม.....

ข้อมูลครอบครัว

คำชี้แจง แบบสอบถามชุดนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อสำรวจข้อมูลทั่วไปของครอบครัวท่าน ให้ท่านอ่านข้อคำถามแต่ละข้อและพิจารณาคำตอบว่า ข้อใดตรงกับความเป็นจริงของท่าน

กรุณาทำเครื่องหมาย ลงในช่อง หรือเติมข้อความลงในช่องว่างตามความเป็นจริง

1. การศึกษาของผู้ปกครอง

☐ ไม่ได้เรียนหนังสือ	☐ ประถมศึกษา
☐ มัธยมศึกษาตอนต้น	☐ มัธยมศึกษาตอนปลาย
☐ อาชีวศึกษา / อนุปริญญา	☐ ปริญญาตรี
☐ สูงกว่าปริญญาตรี	☐ อื่น ๆ (ระบุ) .....

2. อาชีพของผู้ปกครอง

 รับจ้าง / พนักงานบริษัท ค้าขาย / ธุรกิจส่วนตัว รับราชการ / รัฐวิสาหกิจ วิชาชีพอิสระ (เช่น สถาปนิก, ศิลปิน, ฯลฯ) เกษตรกรรม แม่บ้าน / พ่อบ้าน อื่นๆ (ระบุ) .....

3. รายได้รวมของครอบครัวต่อเดือน ประมาณ ..... บาท

4. สถานภาพของครอบครัว

 สมรส / อยู่ด้วยกัน สมรส / แยกกันอยู่ หย่าร้าง บิดา หรือ มารดาเสียชีวิต อื่นๆ (ระบุ) .....

5. ปัจจุบันครอบครัวมีสมาชิกทั้งสิ้น ..... คน ประกอบด้วย .....

ตอนที่ 2 แบบสอบถามวัดความฉลาดทางอารมณ์

คำชี้แจง ให้ท่านอ่านข้อความในแบบสอบถามทีละข้ออย่างละเอียดรอบคอบแล้วพิจารณาตนเองว่าเป็นจริงตามข้อความ
นั้นๆ มากน้อยเพียงใด กรุณาทำเครื่องหมาย ลงในช่อง ที่ตรงกับความจริงมากที่สุด

ข้อ	ข้อความ	ความคิดเห็น				
		จริงที่สุด	จริง	จริงบ้าง	จริงเล็กน้อย	จริงน้อยที่สุด
1	ท่านรับรู้ได้ถึงความรู้สึกและอารมณ์ของตัวเองแม้จะเป็นความรู้สึกที่ละเอียดอ่อนเพียงใดก็ตาม					
2	เวลาตื่นตื่นท่านรู้ตัวทุกครั้ง					
3	ท่านรู้ตัวว่าสิ่งที่กำลังคิดเป็นสิ่งดีหรือไม่ดี					
4	ท่านบอกได้ว่า ตอนนี้ตัวเองมีอารมณ์เช่นใด					
5	ก่อนรับปากทำงานให้ใคร ท่านต้องพิจารณาก่อนว่าตัวเองทำได้จริงหรือไม่					
6	ท่านยอมรับข้อผิดพลาดของตัวเองและพยายามหาหนทางแก้ไข					
7	ท่านรู้ว่าควรปรับปรุงตัวเองในเรื่องใดบ้าง					
8	ท่านคิดว่าตัวเองมีคุณค่าไม่น้อยไปกว่าคนอื่น					
9	ท่านมั่นใจตัวเองในการพูดหรือแสดงความคิดเห็น					
10	ท่านเชื่อว่าตัวเองเป็นคนมีความสามารถ					
11	เมื่อมีความเครียด ท่านสามารถทำให้ตัวเองผ่อนคลายลงได้เร็ว					
12	เมื่อถูกขัดใจ ท่านมักรู้สึกหงุดหงิดจนควบคุมอารมณ์ไม่ได้					
13	เมื่อทำอะไรผิดพลาดท่านจะอารมณ์เสียตลอดทั้งวัน					
14	แม้ว่าจะถูกวิจารณ์ผลงาน ท่านยังคงรักษาสีหน้าให้เป็นปกติได้					

ข้อ	ข้อความ	ความคิดเห็น				
		จริงที่สุด	จริง	จริงบ้าง	จริงเล็กน้อย 97	จริงน้อยที่สุด
15	แม้จะผิดหวัง ท่านก็ไม่เก็บมาคิดให้วุ่นวายใจ					
16	แม้อารมณ์ไม่ดี ท่านก็พูดคุยได้เป็นปกติ					
17	ในเวลาารู้สึกเศร้า เสียใจ ท่านไม่ยอกคิดหรือทำสิ่งใดทั้งสิ้น					
18	ท่านพูดได้เป็นปกติกับแม่คนที่ท่านไม่ชอบ					
19	ท่านสามารถปรับอารมณ์ตามสถานการณ์ได้					
20	เมื่อรู้สึกเครียดท่านจะหากิจกรรมทำเพื่อคลายเครียด					
21	เมื่อต้องทำงานต่างๆ ท่านคิดว่าต้องทำให้สำเร็จ					
22	ท่านสามารถรอกอบเพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่พอใจ					
23	เมื่อรู้สึกท้อถอยท่านจะเตือนตัวเองให้มีกำลังใจ					
24	ท่านเชื่อว่าปัญหาหรืออุปสรรคที่พบในชีวิตช่วยให้เกิดการเปลี่ยนแปลงที่ดีขึ้น					
25	เมื่ออุปสรรคในการทำงานท่านจะหาทางเอาชนะอุปสรรคนั้นให้ได้					
26	ท่านหาวิธีแก้ปัญหที่เกิดขึ้นในระหว่างการทำงานได้					
27	ท่านไม่ยอมแพ้อะไรง่าย ๆ จนกว่าจะได้พยายามจนถึงที่สุดแล้ว					
28	ท่านคิดว่าไม่มีประโยชน์ที่จะจมอยู่กับอดีต เมื่อคนเราต้องมุ่งไปข้างหน้า					
29	ท่านอดทนรอได้เพื่อสิ่งที่ดีกว่าในวันข้างหน้า					
30	ท่านเตรียมตัวอ่านหนังสือล่วงหน้าก่อนสอบทุกครั้ง					

ข้อ	ข้อความ	ความคิดเห็น				
		จริงที่สุด	จริง	จริงบ้าง	จริงเล็กน้อย	จริงน้อยที่สุด
31	แก่น้ำเสียงของอีกฝ่าย ท่านก็รู้ได้ว่าเขารู้สึกอย่างไร					
32	ท่านบอกได้ว่าคนที่ท่านกำลังคุยด้วยมีความรู้สึกอย่างไรกับตัวท่าน					
33	ท่านรู้สึกเห็นใจเพื่อนๆ ที่สอบไม่ผ่าน					
34	ท่านบอกได้ว่าคนอื่นพูดออกมาด้วยความรู้สึกที่แท้จริงหรือไม่					
35	ท่านพร้อมที่จะรับฟังความคิดเห็นของเพื่อน					
36	ท่านฟังเพื่อนเล่าเรื่องราวต่างๆ ได้โดยไม่แสดงความเบื่อหน่าย					
37	ท่านพูดในสิ่งที่ทำให้ผู้อื่นรู้สึกดีและสบายใจขึ้น					
38	เมื่อเพื่อนมีความทุกข์ท่านยินดีที่จะรับฟังและให้คำแนะนำที่ดี					
39	ท่านเข้าใจถึงความต้องการของผู้อื่น					
40	ท่านรู้ว่าการกระทำเช่นไรจะทำให้เพื่อนพอใจ					
41	เมื่อไม่เห็นด้วยกับผู้อื่น ท่านสามารถอธิบายเหตุผลที่เขายอมรับได้					
42	ท่านมีความสามารถในการเจรจาต่อรอง					
43	ท่านมีวิธีการที่จะจูงใจให้ใครๆ สนับสนุนท่าน					
44	ท่านโน้มน้าวให้ผู้อื่นคล้อยตามได้					
45	ท่านพูดกระตุ้นให้เพื่อนร่วมงานเกิดความกระตือรือร้นได้					

ข้อ	ข้อความ	ความคิดเห็น				
		จริงที่สุด	จริง	จริงบ้าง	จริงเล็กน้อย	จริงน้อยที่สุด
46	ท่านสามารถพูดเพื่อลดความตึงเครียดในกลุ่มได้					
47	ท่านยินดีที่จะรู้จักและสร้างความสัมพันธ์กับคนใหม่ๆ					
48	ท่านให้ความร่วมมือในการแก้ปัญหาของกลุ่ม					
49	ท่านให้ความร่วมมือในการแก้ปัญหาของกลุ่ม					
50	เมื่อผู้อื่นขอความช่วยเหลือท่านจะให้ความช่วยเหลืออย่างเต็มใจ					

เลขที่แบบสอบถาม.....

ตอนที่ 3 แบบประเมินพฤติกรรมไม่พึงประสงค์

สำหรับคุณครู/อาจารย์ –

เท่าที่ท่านทราบ นักเรียนที่ท่านกำลังประเมินมีพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ต่อไปนี้ในรอบ 1 ปีที่ผ่านมาหรือไม่
ถ้าท่านไม่ทราบชัดเจน ให้ท่านตอบตามที่ท่านคาดการณ์ว่าน่าจะเป็นเช่นนั้น

ข้อมูลที่ได้จะไม่ถูกเปิดเผยในรายบุคคลหรือมีผลต่อการลงโทษทางวินัยหรือกฎหมายแต่อย่างใด

สำหรับนักเรียน

กรุณาตอบตามความเป็นจริงว่า ในรอบ 1 ปีที่ผ่านมา ท่านมีพฤติกรรมต่าง ๆ เหล่านี้หรือไม่

ข้อมูลที่ได้จะนำไปวิเคราะห์ในภาพรวม โดยจะไม่มีการเปิดเผยในรายบุคคล และจะไม่มีผลนำไปสู่การลงโทษทางวินัยหรือกฎหมายแต่อย่างใด

ข้อ	ข้อความ	ประเมินพฤติกรรม	
		มี	ไม่มี
1	ชกต่อยและทะเลาะวิวาทกับผู้อื่น		
2	รังแก ข่มขู่ ริดไถหรือทำตนข่มผู้อื่น		
3	ล่วงละเมิดทางเพศต่อผู้อื่น		
4	ทำลายทรัพย์สินสาธารณะ		
5	ลักขโมย		
6	โกหก หลอกลวง ต้มตุ๋นผู้อื่น		
7	เล่นการพนัน		
8	จงใจแต่งกายผิดระเบียบของโรงเรียน		
9	หนีเรียนหรือขาดเรียนโดยไม่มีเหตุผล		
10	ดื่มสุราหรือสูบบุหรี่		
11	ใช้สารเสพติดอื่น ๆ นอกเหนือจากสุราหรือบุหรี่		
12	ขับจักรยานพาหนะด้วยความเร็วสูง เช่น ซิ่งรถจักรยานยนต์		

ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์

ชื่อ	นางสาวอิสริยา คาราทอง		
วัน เดือน ปีเกิด	12 เมษายน 2528	จังหวัด สิงห์บุรี	ปัจจุบันอายุ 24 ปี
พ.ศ. 2549	สำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาตรี คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์		
ปัจจุบัน	เข้าศึกษาต่อ ในระดับปริญญาโท สาขาสุขภาพจิต ภาควิชาจิตเวชศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เมื่อปีการศึกษา 2550		